Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päivälehdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 70. — 1911. Perjantaina, Syyskuun 1 p. — Friday, September 1. V:s vuosikerta — Vol. V.

„Maanpuolustus“ kurjassa kunnossa.

Canadan „sotalaivasto'', johon kuuluu kaksi vanhanaikaista risteilijää, on kerrassaan käyttökunnoton. Risteilijä Niobe makaa Halifaxin satamassa suuri reikä pohjassa ja Rainbow on Vancouverissa miehittä.

Canadan sotalaivasto, jos sitä siksi voi sanoa, on nyt kerrassaan käyttökunnoton. Risteilijä Niobe, joka kuukausi takaperin ajoi karille jossakin New Brunsvickin rannikolla, on Halifaxin satamassa korjaamatta. Meridepartementissa on keskustelu sen korjaamisesta ja insinöörit ovat tutkineet rojua, että josko sitä kannattaa ryhtyä ollenkaan korjaamaan.

Toinen pulmallinen kysymys laivastodepratementille on nykyään Vancouverin satamassa oleva Rainbow. Kaksi viikkoa takaperin ilmotettiin Esgumaultista, että 46 kolmeksi vuodeksi palkattua Rainbowin rekryyttiä on karannut ja että jälelle jääneiden keskuudessa on suurta tyytymättömyyttä vallalla. Siksi kai komentajat katsoivatkin parhaaksi muuttaa laiva Vancouveriin kun vielä oli jälellä niin monta miestä, että se voitiin vaaratta tehdä. Jälkeen Vancouveriin tulon on uusia karkaamisia tapahtunut, joten sillä nyt ei ole enään kun 21 kunnollista merimiestä. Laiva ei niinmuotoin ole enään merikunnossa. Karkaamisten syyt ovat monenlaisia. Viime syksynä, jolloin Rainbow tuli länsirannikolle, koetettiin sille hankkia rekryyttejä monenlaisilla houkuttelevilla lupauksilla. Ensialussa vallitsikin laivalla tyytyväisyys, mutta yhdeksänkuukautinen länsirannikolla oleskeleminen hävitti sen täydellisesti. Luvattu palkka oli pieni, mutta sen ohella halitus lupasi tehdä lahjoituksia. Nyt kun hallitus kieltäytyi niitä antamasta, herätti se tyytymättömyyttä miehissä. Se, että Rainbow pantiin kalastajia suojelemaan on ollut toisena tyytymättömyyden aiheena. Ja entuudestaan kapinalliset miehet saivat uutta tyytymättömyyden aihetta kun huomasivat, että miehet Quadralla, Kestrellillä, Falconilla y. m. Dominion kalastajia suojelevilla laivoilla saavat korkeampaa palkkaa kuin he, vaikka heitä ei oltu värvättykään kalastajia suojelemaan.

Silloin kun Niobe menetti merikelpoisuutensa, lähetettiin siitä yksi osasto miehiä Esquimaultiin, missä niiden olisi pitänyt mennä Rainbowille palvelemaan. Osaston perille saavuttua oli siitä jälellä ainoastaan kolme miestä: kaikki toiset olivat välillä karkailleet. Yhtenä tekijänä miesten karkelemiseen on myöskin ollut kauppalaivoissa maksettavat korkeammat

paikkoihin. Lander ja Sing, molemmat tuomittiin viideksi vuodeksi kuritushuoneeseen.

Lethbridge, Alta., elok. 299 p.— Florence Thomas, winnipegiläisen ajurin kaunis, seitsemäntoista vuotias tytär pidätettiin täällä siksi kun hänen isänsä saaphi tänne ja Jack O'Brien, huijari, jolla on perhe Winnipegissä, vangittiin, syytettynä tytön kulettelemisesta epämoraalisiin tarkoituksiin. Florence Thomas ja Jack O'Brien kulkivat yhdessä kuten mies ja vaimo Brandonissa, Reginassa, Edmontonissa, Calgaryssa ja Lethbridgessä, jossa he lopullisesti vangittiin. Tyttö sanoi O'Brienin luvanneen mennä naimisiin hänen kanssaan.

Calgary, Alta., elok. 30 p. — Tänä aamuna konstaapeli Finlayson näki kadulla miehen juosten ajavan tyttöä takaa. Hän heti huomasi, että siinä onkin joku rikos kysymyksessä ja päätti lähteä takaa-ajamaan miestä. Finlaysonin seuraan yhtyi toinenkin poliisi. Kun tyttö katsoi taakseen ja huomasi apua tulevan palasi hän takasin ja kertoi poliisille, että hän yhdessä John R. Quinnin, Roy Maretton ja Iona Maretton kanssa olivat menneet kohtaamaan otaksuttuja ystäviä Bridgelantiin. Kun he olivat tulleet taloon n:o 540 ensimäinen avenue itään, Bridgelannissa, hän huomasikin olevansa neekereiden keskuudessa. Kun he tuskin olivat ehtineet huoneeseen, otti Marettan vaimo hänen käsilaukkunsa ja vei pois ja vei hänet huoneeseen, jossa oli kolme neekeriä. Tyttö, joka sanoi olevansa äsken kaupunkiin tullut teatterilaulaja Pearl Clare, läksi pois huoneesta, sanoen menevänsä etsiin juotavaa ja talon takapuolta hän ryömi läpi avonaisen ikkunan ulos. John Quinn kuitenkin seurasi hänen kintereillään ja tyttö tuskin oli päässyt maahan ja alkanut juosta pois, kuin Quinn oli hänen kintereillään.

Pearl Claren opastamana poliisit menivät taloon ja vangitsivat Marettat ja Quinnin, joita syytetään valkoisesta orjakaupasta. Talossa olleet kolme neekeriä ja talonpitäjä myöskin vangittiin, mutta myöhemmin päästettiin [illegible] vapaiksi.

Winnipegin revolverisankarit tunnettu.

Ryövärit, jotka ampuivat konstaapeli Traynoria, ovat tunnettu Iowan kuritushuoneesta karanneiksi rikollisiksi.

Winnipeg, elok. 29 p. — Ne kaksi rikollista, jotka ampuivat konstaapeli Traynoria kurkkuun, ovat tunnettu Mc Grow veljeksiksi, jotka viime kesänä karkasivat

Hiilenkaivajain lakko.

Albertan ja British Columbian kolimainarien lakko kärjistyy. — Komppania koettaa panna mainit skääppien avulla käyntiin. Poliisia sijoitetaan kämpikoille.

(Omalta kirjeenvaihtajalta.)

Canmore, Alta., elok. 25 p. — Canmoren mainiherrat ovat kovassa hommassa panna mainit käyntiin skääppien avulla. Ovat asettaneet oman kontrahtinsa yleisille liikepaikoille nähtäväksi. Se ei sisällä muuta kuin pirullisia juonia. Muun muassa siinä sanotaan, että jokaisen työhön alkavan pitää käydä „supitentin“ puheilla ja kirjoittaa nimensä hänellä olevien paperien alle. Mitä niissä papereissa sitten on, sitä ei sanota.

Kaivanto on ollut avoinna työlle elok. 24 p. lähtien, vaan ei ole vielä tähän mennessä ollut yhtään skääppiä. Polisia on sijoitettu mainiaukoille, tietysti vahtimaan niitä, jotka herroille luovat rikkauksia, että ne saavat rauhan toisilta niskoittelevilta työläisiltä, jotka komppania on jo ennen imenyt ja painanut niin sietämättömiin olosuhteisiin, että on täytynyt ruveta kapinaan komppaniaa vastaan, olemassaolonsa puolesta. Komppania on mennyt jo niin pitkälle, että kielsi union kokoukset, joita on pidetty tähänasti suomalaisella haalilla, joka sijaitsee komppanian omistamalla maalla. Vaan tämä ei vaikuttanut union miehiin lannistavasti. Uniolla on oma hospitaali kaupungin puolella, jossa ei ole tätä aikaa yhtään sairasta, niin siellä on hyvä pitää kokouksia toistaiseksi.

Minkäänlaisia häiriöitä ei ole lakkolaisten puolelta tullut. Kaikki on niin rauhallista, ei olisi tarvittu yhtään poliisia järjestyksen pitoa varten.

Työläiset kakkialla! Älkää tulko rikkuriksi U. M. W. of American 18 districtin lakkoalueelle, riistämään toisilta raatajaorjilta leipää ja polkemaan niiden ennestään kurjia olotiloja vieläkin kurjempiia.

Työläiset älkää uskoko porvarilehtiin, ne narraavat tällaisissa tapauksissa. Ne julistavat lakon loppuneeksi. Ne värväävät rikkureita. Seuratkaa työväenlehtiä, niissä annetaan tosiperäiset tiedot lakon kulusta kuin myös lakon päättymisestä, kun saadaan sovinto.

Lakkolainen.

LOUKKAANTUNEITA.

Suomalainen loukkaantunut pahasti Creighton Minella, Ont.

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Creighton Mine, Ont., elokuun 26 p. — Tapaturman uhriksi joutui täkäläisellä kaivannolla elok. 25 p. kansalaisemme Mannila.

Kuparikomppania työläisiään kohtelee ja myös tilaisuus työläisille ottaa huomioon kuinka tärkeä asia olisi saada työläiset järjestymään tälläkin paikkakunnalla, ettei tuo kurja komppania saisi kovin kauvan enää rauhassa jatkaa työläistensä raatelemista.

Kanniit kiitokset saan myös lausua asian omaisen puolesta niille henkilöille, jotka lahjoillansa avustivat kansalaistamme Jaakko Mansikkamäkeä. Tulot keräyksesta oli 34 dollaria 10 senttiä.

J. E. H.

TYÖVÄEN JOHTAJA KATEISSA.

Toronto, Ont., elok. 28 p. — Norman Williams, Torontoon ammattiunioiden keskuskomitean puheenjohtaja, on äkkiä salaperäisellä tavalla kadonnut. Tiistai-aamuna hän tavalliseen aikaan läksi kotoa työhönsä ja sen jälestä eivät hänen ystävänsä eikä perheensä ole kuulleet mitään hänestä. Mikäli tietään, hnellä ei ole ollut finanssi eikä koti rettelöitä.

JAKAVAT VOITTO-OSINKOJA.

Montreal, elok. 30 p. — Grand Trunk Pacific rautatieyhtiön johtokunta on ilmottanut, että ensimäisten ja toisten osakkeiden omistajille jaetaan viisi prosenttia voitto-osinkoa kuluneelta vuodelta. Kokonaistulot viime vuonna olivat $17,806,000, joka on lisäytynyt sitte viime vuoden 1,198,000 dollarilla.

Siirtolaisten olisi haettava Canadan kansalaisiksi.

Nytkin on eräs 12 vuotta maassa ollut venäläinen farmari estetty Canadaan pääsemästä, vaikka hän oli ollut vain lyhyen aikaa vierailemassa Yhdysvalloissa.

Winnipeg, Man., elok. 29 p. — J. Bruce Walker, siirtolaiskomissioneri, ilmoitti hyvin omituisen sattuman tänään, joka hyvin kuvaavasti osoittaa Canadan siirtolaislakien ankaruutta. Vuonna 1889 Lurbin Peretudoff muutti Venäjältä Canadaan. Yhdessä joidenkin satojen duhoporien kanssa hän asettui Vereginiin, Sask., ottaen sieltä maatilan, jota hän on omistanut ja viljellyt kaksitoista vuotta. Joitakin kuukausia sitten hän oli pakotettu menemään Seattleen perheensä sairaloisuuden tähden. Eilettäin hän saapui Canadan rajalle. Häneltä kyseltäessä, josko hän on Englannin alamainen, antoi hän kieltävän vastauksen. Sen jälestä siirtolaisvirkailija kysyi, josko hän on tullut syn-

Työttömyys Yhdysvalloissa.

Työttömäin armeija kasvaa päivä päivältä. Uusia „rekryyttejä“ tulee puuvillatehtaista. — Lisää työttömiä Detroitissa.

Boston, Mass., elok. 29 p. — Jos mekaanikot ja Canadan työläiset yleensä olisivat täällä ja näkisivät sen kurjuuden, joka täällä vallitsee, niin he kauhistuisivat sitä. Kuusikymmentätuhatta Uuden Englannin kutojaa ja kehrääjää on joutunut viimeiseksi työttömäin armeijaan. He saavat olla joutilaana ainakin syyskuun viidenteen päivään saakka ja ehkä myöhäsempäänkin, koska puuvillatehtailijat ovat huomanneet välttämättmäksi supistaa tuotantoaan — joka on turmiollisin „välttämättömyys'', mikä tätä teollisuutta on kohdannut kahteenkymmeneen vuoteen.

Miljoonia puoluttimia on joutilaana ensi viikolla ja jäävät joutilaiksi viikoksi tai useammaksi ja uusia tulee joutilaaksi tänään tai huomenna. Nykyään ei tuotanto ole enään kuin puolet normaalituotannosta. Useissa tapauksissa tämä ei ole ensimäinen tehtaiden seisottaminen, jonka puuvillateollisuuden palveluksessa ovat saaneet kokea viimesten kuukausien ajalla.

Vaikka puuvillateollisuuden tulevaisuus ei näytäkään nykyään loistavalta, niin luullaan, että reciprocityn puoltajat panevat tehtaansa lyhyeksi ajaksi käyntiin juuri vähää ennen Canadan vaaleja, vaikuttaakseen sillä Canadaan.

Lisää työttömiä Detroitissa.

Detroit, Mich., elok. 29 p. — Detroit Journaalin raportteri on haastatellut Michigan Central rautatien presidentti Henry B. Ledyardia, joka on sanonut, että pitkin linjaa on täytynyt vähentää miehiä, sillä tavalla menojaan vähentääkseen. Journal kertoo Ledyardin sanoneen, että liike-elämän laimentuminen ympäri maan kehottaa rautatiemiehiä (tarkottaa omistajia) säästäväisyyteen. Liike on jo pitemmän ajan ollut pienenä, eikä ole merkkiäkään sen lisäytymisestä, joten ei auta mikään muu kuin vähentää työläisiä.“

24,0000 työläistä työttömäksi.

Biddeford, Me., elok. 29 p. — York Manufacturing Co. pääkonttoorista ilmotettiin tänään, että yhtiön tehtaat suletaan elok. 31 p. ja syysk. 11 päivän väliseksi ajaksi. Yhtiön tehtaissa on kesänajalla neljänä päivänä viikossa työtä. Tehtaiden seisottaminen koski 24,000 työläiseen.

New Haven rautatie vähentää

juuseen Manitobaan ja Saskatsehewaan. Agentit ovat luvanneet työläisille vapaan matkan ja ruan ja korkean palkan perillä.

Kaikista suurista teollisuuskeskuksista on ollut paljon lähtijöitä.

Manitoban hallituksen t. k. 29 päivänä julaistu raportti osottaa, että lännelle on tullut kaikkiaan 40 tuhatta elonkorjaajaa. Samassa raportissa sanotaan, että miehiä on jo riittävästi, ettei tahdo enään kaikille löytyä työtä. Rautatieyhtiöt eivät kuitenkaan näytä tästä olevan millänsäkään, vaan kuulostelevat yhä uusia, sillä — heillehän siitä tulee rahoja.

TEKEVÄT KAUPPAA HALLITUKSEN VIROISTA.

Edmonton, Alta., elok. 28 p. — Petoksistaan kuuluisaksi tullut Frank Oliver todennäköisesti tullaan nimittämään liberaalien ehdokkaaksi Edmontonista huomisessa kokouksessa. Kaksi viikkoa takaperin pidetyssä konventionissa tehtyä Ruthefordin nimitystä ei ole asianmukaisesti vahvistettu. Liikkeellä on huhuja, että Rutheford vetäytyy syrjään ja antaa Oliverin taistella konservativien ehdokas G. Riesbachia vastaan.

Eräässä edmontonilaisessa lehdessä oli juttu, että Ruthefordille olisi luvattu paikka ylioikeudessa, jos hän kieltäytyisi olemasta liberaalien ehdokkaana. Tarjous tietysti on tullut Oliverin taholta, koska hän on kiiruhtanut kumoamaan huhua. Rutheford itse on kieltäytynyt puhumasta asiasta sinne tai tänne. Vaalitaistelu Edmontonissa on ollut hyvin laimeaa. Konservatiivien ehdokas on pitänyt ainoastaan yhden vaalikokouksen. Ruthefordin kokous kuulutettiin viime perjantaiksi, mutta peruutettiin viime hetkellä. Oliver ei ole pitänyt vielä yhtään kokousta.

NEW SOUTH WALESIN TYÖVÄEN MINISTERISTÖ LOUKANNUT PUOLUETTA.

Sydney, N. S. W., Austraalia, elok. 29 p. — Työväenpuolue New South Walesissa on tyvin tyytymätön joihinkin johtajiinsa, kun ne vastustavat puolueen referendum politiikkaa. Ylimääräinen puolueen konferenssi kutsuttiin ko'olle Sydneyhin, jossa julkisesti syytettiin McGowanin ministeristöön kuuluvaa prokuraattori Holmannia ja opetus- ja työministeri Beebyä.

Kokouksessa tehtiin päätös, että jokaisen puolueen jäsenen tulevaisuudessa täytyy kannattaa referendumia. Holmannia kohtaan oli vallalla niin suuri vihamielisyys, että hän esitettiin erotettavaksi puolueesta, mutta jota ei vielä hyväksytty.

Suomalaiset protesteeraavat.

He huomaavat keisarin duumalle äskettäin alistaman esityksen ensimäiseksi askeleeksi Suomen palottelemiseen.

Viipuri, Suomi, elokuun 29 p. — Viipurin huomatuimpien miesten kokouksessa, jossa puheenjohtajana toimi eduskunnan puheenjohtaja, tuomari Svinhufvud, päätettiin kutsua kaikkien Viipurin läänin pitäjien asukkaat yhteiseen kokoukseen protesteeraamaan Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurin läänistä erottamista ja niiden Pietarin lääniin liittämistä vastaan. Kuten muistetaan alisti hallitsija tästä esityksen aivan äskettäin duuman harkittavaksi. Ympäri Suomen on suuri kiihtymys vallalla tämän esityksen johdosta, joka katsotaan ensimäiseksi yritykseksi jakaa Suomi.

Saa nähdä vaikuttaako Viipurin läänilaisten protesteeraus tässä asiassa, ennen ei ole vaikuttanut koko Suomen kansankaan vastalauseet.

Hirveä metsäpalo riehuu Newfoundlannissa.

Hävittänyt neljä kylää ja polttanut viljasadon. Ihmiset pakenevat veneillä paloalueelta.

St. John, Nfld., elok. 29 p. — Metsäpalo, joka on riehunut tällä alueella useita päiviä, on hävittänyt kaiken mitä edessä on ollut ja koillisrannikolla se on hävittänyt koko viljasadon ja asuinrakennukset. Fogon ja Trinityn piirikunnissa olevat Ellistonin ja Joebattersarmin kylät ovat palaneet poroksi. Asukkaat eivät ehtineet pelastaa kuin aivan välttämättömimpiä esineitä omaisuudestaan ja olivat pakoitettuja etsimään turvaa veneissä merellä. Catalinan ja Bano Vistan kylät, Trinity lahdessa ovat myöskin suuressa vaarassa ja ellei tuuli käänny tai sada, ovat ne tuhkana tänään ennen auringon mailleen menoa.

Asema on sietämätön ja suuri puute vallitsee palaneilla alueilla. Lähiseudun kylistä on lähetetty veneitä uhatuimpien kylien luo pelastamaan sukkaita.

KUNNALLISOMISTUS LAAJENEE.

Prince Albert, Sask., elok. 28 p. — Prince Albertan veronmaksajat ovat hyväksyneet sivulain, joka antaa kaupungin hallinnolle vallan käyttää $775,000 sellaisen sähkölaitoksen rakentamiseen La

kurjassa kunnossa.

Canadan „sotalaivasto", johon kuuluu kaksi vanhanaikaista risteilijää, on kerrassaan käyttökunnoton. Risteilijä Niobe makaa Halifaxin satamassa suuri reikä pohjassa ja Rainbow on Vancouverissa miehittä.

Canadan sotalaivasto, jos sitä sikäli voi sanoa, on nyt kerrassaan käyttökunnoton. Risteilijä Niobe, joka kuukausi takaperin ajoi karille jossakin New Brunsvickin rannikolla,on Halifaxin satamassa korjaamatta. Meridepartementissa on keskustelu sen korjaamisesta ja insinöörit ovat tutkineet ropjua, että josko sitä kannattaa ryhtyä ollenkaan korjaamaan.

Toinen pulmallinen kysymys laivastodepratementille on nykyään Vancouverin satamassa oleva Rainbow.Kaksi viikkoa takaperin ilmotettiin Esgumanltista, että 46 kolmeksi vuodeksi palkattina Rainbowin rekryyttiä on karannut ja että jäilelle jääneiden keskuudessa on suurta tyytymättömyyttä vallalla. Siksi kai komentajat katsoivatkin parhaaksi nuuttaa laiva Vancouveriin kun vielä oli jäilellä niin monta miestä, että se voitiin vaaratta tehdä. Jälkeen Vancouveriin tulon on muuia karkaamisia tapahtunut, jöten sillä nyt ei ole enään kun 21 kunnollista merimiestä. Laiva ei niinmuotoin ole enään merikunnossa. Karkaamisten syyt ovat monenlaisia. Viime syksynä, jolloin Rainbow tuli länsirannikolle, koetettiin sille hankkia rekryyttejä muonenlaisilla houkuttelevilla lupauksilla. Ensialussa vallitsikin laivalla tyytyväisyys, mutta yhdeksänkuukautinen länsirannikolla oleskeleminen hävitti sen täydellisesti. Luvattu palkka oli pieni, mutta sen ohella halitus lupasi tehdä lahjoituksia. Nyt kun halitus kieltäytyi niitä antamasta, herätti se tyytymättömyyttä miehissä. Se, että Rainbow pantiin kalastajia suojelemaan on ollut toisena tyytymättömyyden aiheena. Ja entuudestaan kapinalliset miehet saivat uutta tyytymättömyyden aihetta kun huomasivat, että miehet Quadralla, Kestrellillä, Falconilla y. m. Dominion kalastajia suojelevilla laivoilla saivat korkeampaa palkkaa kuin he, vaikka hekin ei oltu värvättykään kalastajia suojelemaan.

Silloin kun Niobe menetti merikelpoisuutensa, lähetettiin siitä yksi osasto miehiä Esquimaultiin, missä miehen‑olisi pitänyt mennä Rainbowille palvelemaan. Osaston perille saavuttua oli siitä jälellä ainoastaan kolme miestä: kaikki toiset olivat välillä karkailleet. Yhtenä tekijänä miesten karkeilemiseen on myöskin ollut kauppalaivoissa maksettavat korkeammat palkat ja parempi kohtelu.

Näytää siltä kuin Canadassa ei olisikaan enään isänmaallisuuden unelmissa piehtaroivaa muorison ja että hallitus ei saisikaan muuhalaivoilleen palvelijoita muuta kuin maksamalla korkeita palkkoja. Jos niin on, niin se on ilahduttava ilmiö canadalaisten sivistymisestä.

VALKOISTA ORJAKAUPPAA CANADASSA.

Vancouver, B. C., elok. 29 p. — Carl Lander ja kiinalainen Tom Sing olivat tänä aamuna tuomari McInnesin oikeudessa syytettynä nuoren mrs. Myersin houkuttelemisesta kiinalaisten kortteeriin, missä häntä pidettiin vankina neljä päivää jossakin opiumiluolassa ilman ruokaa. Miehillä oli aikomus saattaa nainen epämoralisiin tarkoituksiin.

deksi kuritushuoneeseen.

Lethbridge, Alta., elok. 29 p.— Florence Thomas, winnipegiläisen ajurin kaunis, seitsemäntoista vuotias tytär pidätettiin täällä siksi kun hänen isänsä saapui tänne ja Jack O'Brien, huijari, jolla on perhe Winnipegissä, vangittiin, syytettynä työn kulettelemisesta epämoraalisiin tarkoituksiin. Florence Thomas ja Jack O'Brien kulkivat yhdessä kuten mies ja vaimo Brandonissa, Reginassa, Edmontonissa,Calgaryssa ja Lethbridgessä, jossa he lopullisesti vangittiin. Tyttö sanoi O'Brienin luvanneen mennä naimisiin hänen kanssaan.

Calgary, Alta., elok. 30 p. — Tänä aamuna konstaapeli Finlayson näki kadulla miehen juosten ajavan tyttöä takaa. Hän heti huomasi, että siinä onkin joku rikos kysymyksessä ja päätti lähteä takaa-ajamaan miestä. Finlaysonin seuraan yhtyi toinenkin poliisi. Kun tyttö katsoi taakseen ja huomasi apua tulevan palasi hän takasin ja kertoi poliisille, että hän yhdessä John R. Quinnin, Roy Marettonja Iona Marettonkanssa olivat menneet kohtaamaan otaksuttuja ystäviä Bridgelantiin. Kun he olivat tulleet talloon n:o 540 eräsmäinen avenue lähän, Bridgelaanissa, hän huomaksikin olevansa neckereiden keskuudessa. Kun he tuskin olivat ehtineet huoneeseen ,otti Marettan vaimo hänen käsilaukkunsa ja vei pois ja vei hänet huoneeseen, jossa oli kolme neckeriä. Tyttö, joka sanoi olevansa äsken kaupunkiin tullut teatteriaulaja Pearl Clare, liiksi pois huoneesta, sanoen menevänsä etsiin juotavaa ja talon takapuolta hän ryömi läpi avonaisen ikkunan ulos. John Quinn kuitenkin seurasi hänen kintereillään ja tyttö tuskin oli päässyt maahan ja alkanut juosta pois, kun Quinn oli hänen kintereillään.

Pearl Claren opastamana poliisit menivät talooin ja vangitsivat Marettat ja Quinnin, joita syytetään valkoisesta orjakaupasta. Talossa olleet kolme neckeriä ja talonpitäjä hyöskin vangittiin, mutta myöhemmin päästettiin takuilla vapaiksi.

Winnipegin revolverisankarit tunnetiin.

Ryövärit, jotka ampuivat konstaapeli Traynoria, ovat tunnettu Iowan kuritushuoneesta karanneiksi rikollisiksi.

Winnipeg, elok. 29 p. — Ne kaksi rikollista, jotka ampuivat konstaapeli Traynoria kurkkuun, ovat tunnettu Me Grow veljeksiksi, jotka viime kesänä karkasivat Anamosan, Iova, kuritushuoneesta. Silloin he hyökkäsivät vartijan kimppuun ja ammuttuaan kolme revolverin laukausta, joista kaksi sattui, he pakenivat. Sen jälestä ei heistä ole kuulta mitään ennen kun vasta Winnipegissä.

Nämä miehet voivat myöskin olla junaryöväreitä. Viime heinäk. 19 päivänä hyökkäsi kolme naamioitua miestä Northern Pacific rautatien expressijunan kimppuun Fargossa, Pohjois Dakotassa. Sille, jotka saattaisi jonkun näistä rikollisista rangaistukseen luvattiin 25 dollarin palkinto. Tieagentin antamat tunnusmerkit sopivat hyvin Me Grawn veljeksiin. Kaksi St. Paulista tullutta Northern Pacific yhtiön salapoliisia on ollut tarkastamassa miehiä, mutta he eivät olleet varmoja, josko Winnipegin revolverisankarit ovat Fargon ryöväreitä.

jain lakko.

Albertan ja British Columbian kylmainarien lakko kärjistyy. — Komppania koettaa panna mainit skääppien avulla käyntiin. Poliisia sijoitetaan kämpiköille.

(Omalta kirjeenvaihtajalta.)

Canmore, Alta., elok. 25 p. — Canmoren mainiherrat ovat kovassa hommassa panna mainit käyntiin skääppien avulla. Ovat asettaneet oman kontrahtinsa yleisille liikepaikoille nähtäväksi. Se ei sisällä muuta kuin pirullisia juonia. Muun muassa siinä sanotaan, että jokaisen työhön alkavan pitää käydä „supitentin" puheilla ja kirjoittaa nimensä hänellä olevien paperien alle. Mitä niissä papereissa sitten on, sitä ei sanota.

Kaivanto on ollut avoinna työlle elok. 24 p. lähtien, vaan ei ole vielä tähän mennessä ollut yhtään skääppiä. Polisia on sijoitettu mainiaukoille, tietysti vahtimaan niitä, jotka herroille huovat rikkauksia, että ne saavat rauhan toisilta niskoittelevilta työläisiltä, jotka komppania on jo ennen ilmeinyt ja painanut niin sietämättömiin olosuhteisiin, että on täytynyt ruveta kapinaan komppania vastaan, olemassaolonsa puolesta. Komppania on mennyt jo niin pitkälle, että kielsi union kokoukset, joita on pidetty tähänasti suomalaisella haalilla, joka sijaitsee komppanian omistamalla maalla. Vaan tämä ei vaikuttanut union miehiin lannistavasti. Cnjolla on oma hospitaali kaupungin puolella, jossa ei ole tätä aikaa yhtään sairasta, niin siellä on hyvä pitää kokouksia toistaiseksi.

Minkäänlaisia häiriöitä ei ole lakkolaisten puolella tullut. Kaikki on niin rauhallista, ei olisi tarvittu yhtään poliisia järjestyksen pitoa varten.

Työläiset kakkinlla! Alkää tulla rikkuriksi V. M. W. of American 18 distrietin lakkoalueelle, riistämään toisilta rautajaorjilta leipää ja polkemaan niiden ennestään kurjin olotiloja vieläkin kurjempiin.

Työläiset alkää uskoko porvarilehtiin, ne narraavat, tällaisissa tapauksissa. Ne julistavat lakon loppuneeksi. Ne värväävät rikkureita. Seuraikaa työväenlehtiä, niissä annetaan tosiperäiset tiedot lakon kulusta kuin myös lakon päättymisestä, kun saadaan sovinto.

Lakkolainen.

LOUKKAANTUNEITA.

Suomalainen loukkaantunut pahasti Creighton Minella, Ont.

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Creighton Mine, Ont., elokuun 26 p. — Tapaturman uhriksi joutui tikkilaisella kaivannolla elok. 25 p. kansalaisemme Mannila.

Tapaturma sattui siten, että Mannila porasi „mistinä" olevaan reikään, josta oli seuraus, että se laukesi ja katkaisi uhriltaan jalan;sekä vei toisen silmän ja toinenkin silmä sai pahoja vammoja joten on arveluttavaa tulecko siihenkään enää näköä.

Mannila tuli viime kevännä Suomesta ja kuloni mukaan on hänellä perhe Suomessa.

Samaten sai toverimme Johan Hietala elokuun 16 päivä töihin mennessään, toisen vuoron ampuessa kiven päähänsä, josta Hietalalta katkesi oikean puoleinen leukaluu sekä sai muita pienempiä vammoja päähänsä. Hän vietiin Copper Cliffin sairaalan saamaan lääkärin apua ja on toivottava että hänestä ajan kuluttua vielä tulee mies.

Tässäkin taas kaksi hyvää esimerkkiä, miten huolimattomasti ottaa huomioon kuinka tärkeä asia olisi saada työläiset järjestymään tällaikin paikkakunnalla, ettei tuo kurja komppania saisi kovin kauvan enää rauhassa jatkaa työläistensä rantelemista.

Kauniit kiitokset saan myös lausua asian omaisen puolesta niille henkilöille, jotka lahjoillansa avustivat kansalaistamme Jankko Mansikkamäkeä. Tulot kerätyksestä oli 34 dollaria 10 senttiä.

J. E. H.

TYÖVÄEN JOHTAJA KATEISSA.

Toronto, Ont., elok. 28 p. — Norman Williams, Toronton ammattiunioidei keskuskomiteun puheenjohtaja, on äkkiä salaperäisellä tavalla kadonnut. Tiistai-aamuna hän tavalliseen aikaan läksi kotoa työhönsä ja sen jälestä eivät hänen ystävänsä eikä perheensä ole kuulleet mitään hänestä. Mikäli tietään, huolla ei ole ollut finanssi eikä koti rettelöitä.

JAKAVAT VOITTO-OSINKOJA.

Montreal, elok. 30 p. — Grand Trunk Pacific rautatieyhtiön johtokunta on ilmoittanut, että ensimäisten ja toisten osakkeiden omistajille jaetaan viisi prosenttia voitto-osinkoa kulmeelta vuodelta. Kokousistulot viime vuonna olivat $17,806,000, joka on lisäytynyt sitte viime vuoden 1,198,000 dollarilla.

Siirtolaisten olisi haettava Canadan kansalaisiksi.

Nytkin on eräs 12 vuotta maassa ollut venäläinen farmari estetty Canadaan pääsemästä, vaikka hän oli ollut vain lyhyen aikaa vierailemassa Yhdysvalloissa.

Winnipeg, Man., elok. 29 p. — J. Bruce Walker, siirtolaiskomissioneri, ilmoitti hyvin omituisen sattuman tähään, joka hyvin kuvaavasti osoittaa Canadan siirtolaislakien ankarautta. Vuonna 1889 Iurbin Peretudoff muutti Venäjältä Canadaan. Yhdessä joidenkin satojen duhoporien kanssa hän asettui Vereginiin. Sask., ottaen sieltä maatilan, jota hän on omistanut ja viljellyt kaksitoista vuotta. Joitakin kuukansia sitten hän oli pakotettu menemään Seattleen perheensä sairaloisuuden tähden. Eilettäin hän saapui Canadan rajalle. Häneltä kyseltäessä, josko hän on Englannin alamainen, antoi hän kieltävän vastauksen. Sen jälestä siirtolaisvirkailija kysyi, josko hän on tullut syntymämaastaan suoraan Canadaan, johon Peretudoff antoi myöskin kieltävän vastauksen. Silloin, huolimatta siitä, että hän omisti 160 „eckkeriä" laajan viljamaan Vereginissa, jossa vilja juuri kypsyy ja kipeästi kaipaa korjaajia ja oli asunut 12 vuotta Canadassa, hänelle ilmoitettiin, ettei hän voi päästä kotiinsa Vereginiin.

Näin ankara toimi Dominion siirtolaisvirkailijain taholta saattanee monen ulkomaalaisen ottamaan itsellensä Canadan kansalais paperit. Suomalaistenkin olisi otettava tästä oppia. Niin kauan kun ei ole kansalaistuttamut itseään, vaikka olisi asunut kymmenen vuotta Canadassa, pysyy aina vain siirtolaisena, jolla ei ole sananvaltaa maanasioissa ja ainahan sitä tahtoo joutua tällaisiin pienempiin tai suurempiin selkkauksiin.

Yhdysvalloissa.

Työttömäin armeija kasvaa päivä päivältä. Uusia „rekryyttejä" tulee puruvillatehtaista. — Lisää työttömiä Detroitissa.

Boston, Mass., elok. 29 p. — Jos mekaanikot ja Canadan työläiset yleensä olisivat täällä ja näkisivät sen kurjuuden, joka täällä vallitsee, niin he kauhistuisivat sitä. Kuusikymmentätuhatta Uuden Englannin kutojaa ja kelttäjää on joutunut viimeiksesi työttömäin armeijaan. He saavat olla joutilaana ainakin syyskuun viidenteen päivään saakka ja ehkä myöhäsempäänkin, koska puuvillatehtaljat ovat huomanneet välttämättömäksi supistaa tuotantoaan — joka on turmiollisin „välttämättömyys", mikä tätä teollisuutta on kohdannut kahteenkymmeneen vuoteen.

Miljoonia puoluttimia on joutilaana ensi viikolla ja jäävät joutilaiksi viikoksi tai useammaksi ja unsia tulee joutilaaksi tännäin tai huomenna. Nykyään ei tuotanto ole enään kään puolet normaalituotannosta. Useissa tapauksissa tämä ei ole ensimäinen tehtaiden seisottaminen, jonka puuvillateollisuuden palveluksessa ovat saaneet kokea viimesten kuukausien ajalla.

Vaikka puuvillateollisuuden tilevaisuus ei näytäkään nykyään loistavalta, niin huullaan, että reciprocityn puoltajat panevat tehtaansa lyhyeksi ajaksi käyntiin juuri vähää ennen Canadan vaalejа, vaikuttaakseen siellä Canadaan.

Lisää työttömiä Detroitissa.

Detroit, Mich., elok. 29 p. — Detroit Journaalin raportteri on haastatellut Michigan Central rautatien presidentti Henry B. Ledyardin, joka on sanonut, että pitkin linjaa on täytynyt vähentää miehiä, sillä tavalla menojaan väheuttääkseen. Journal kertoo Ledyardin sanoneen, että liike-elämän laimentuminen ympäri maan kehottaa rautatiemiehiä (tarkottaa omistajia) säästäväisyyteen. Liike on jo pitemmän ajan ollut pienenä, eikä ole merkkiäkään sen lisäytymisestä. joten ei zuta mikään muu kuin vähentää työläisiä.“

24,0000 työläistä työttömäksi.

Biddeford, Me., elok. 29 p. — York Manufacturing Co. pääkonttoorista ilmotettiin tänään, että yhtiön tehtaat suletaan elok. 31 p. ja syysk. 11 päivän väliseksi ajaksi. Yhtiön tehtaissa on kesänajalla neljänä päivänä viikossa työtä. Tehtaiden seisottaminen koski 24,000 työläiseen.

New Haven rautatie vähentää työläisiä ja alentaa palkkoja.

New Haven, Conn., elok. 29 p. — New York ja New Haven rautatieyhtiö on erottanut 30 veturinkuljettajaa ja suhteellisesti yhtä paljo muita työläisiä. Yhtiön konttoorista tänään on myöskin ilmotettu, että palkkoja piakkoin alennetaan viidestä kymmeneen prosentiin. Tällaista ei sanota tapahtuneen sitte vuosien 1901—2.

Canadan rautatieyhtiöt värväävät Yhdysvalloista nälkäisiä miehiä lännelle muka elonkorjuuseen.

Nort Growenordale, Conn., elokuun 30 p. — Canadan maanviljelijäin liiton ja Canadan rautatieyhtiöiden agentteja on liikkunut Connecticutissa ja Rhode Islannissa värväämässä miehiä elonkorjuuseen.

työläisille vapaan matkan ja ruan ja korkean palkan perillä.

Kaikista suurista teollisuuskeskuksista on ollut paljon lähtijöitä.

Manitoban hallituksen t. k. 29 päivänä julaistu raportti osottaa, että lännelle on tullut kaikkiaan 40 tuhatta elonkorjaajaa. Samassa raportissa sanotaan, että miehiä on jo riittävästi, ettei tahdo ennään kaikille löytyä työtä. Rautatieyhtiöt eivät kuitenkaan näytä tästä olevan millänsäkään, vaan kuulostelevat yhä uusia, sillä — heillehän siitä tulee rahoja.

TEKEVÄT KAUPPAA HALLITUKSEN VIROISTA.

Edmonton, Alta., elok. 28 p. — Petoksistaan kuuluisaksi tullut Frank Oliver todennäköisesti tullaan nimittämään Liberaalien ehdokkaaksi Edmontonista huomisessa kokouksessa. Kaksi viikkoa takaperin pidetyssä konventioinissa tehtyä Ruthefordin nimitystä ei ole asiamunkaisesti vahvistettu, Liikkeellä on huhuja, että Rutherford vetäytyy syrjään ja antaa Oliverin taistella konservatiivien ehdokas G. Riesbachin vastaan.

Eräässä edmontonilaisessa lehdessä oli juttu, että Rutherfordille olisi luvattu paikka ylioikeudessa, jos hän kieltäytyisi olemasta liberaalien ehdokkaana. Tarjous tietysti on tullut Oliverin taholta, koska hän on kiirunhtanut kumoamaan huhua. Rutheford itse on kieltäytynyt puhumasta asiasta sinne tai tänne. Vaalitaistelu Edmontonissa on ollut hyvin laimea. Konservatiivien ehdokas oli pitänyt ainoastaan yhden vaalikokouksen. Ruthefordin kokous kuulutettiin viime perjantaiksi, mutta peruutettiin viime hetkellä. Oliver ei ole pitänyt vielä yhtään kokousta.

NEW SOUTH WALESIN TYÖVÄEN MINISTERISTÖ LOUKANNUT PUOLUETTA.

Sydney, N. S. W., Australia, elok. 29 p. — Työväenpuolue New South Walcsissa on tyvin tyytymätön joihinkin johtajiinsa, kun ne vastustavat puolueen referendum politiikkaa. Ylimääräinen puolueen konferenssi kutsuttiin ko'olle Sydneyhin, jossa julkisesti syytettiin McGowanin ministeristöön kuuluvaa prokuraattori Holmannia ja opetus- ja työministeri Beebyä.

Kokouksessa tehtiin päätös, että jokaisen puolueen jäsenen tulevaisuudessa täytyy kannattaa referendumia. Holmannia kohtaan oli vallalla niin suuri vihamielisyys, että hän esitettiin erottettavaksi puolueesta, mutta jota ei vielä hyväksytty.

LAKKASIVAT LIHAN SYÖNNISTÄ.

Valenciennes, Ranska, elok. 28 p. — Korkean hinnan takia ovat tämän ja lähiseudun kaupunkien asukkaat lakanneet syömästä lihaa. Teurastajat tänään yhtyivät protesteeraamaan korkeaa karjanhintaa vastaan. Eläinten hinnan kohoamiseen on monenlaiset syyt: se johtuu eläimien ruttoon kuolemisesta ja karjankasvattajain liittoutumisesta.

Brest, Ranska, elok. 28 p. — Poliisit hajottivat kaksi emäntien kulkuetta, jolla he yrittivät protesteerata korkeaa elintarpeiden hintaa vastaan. Emännät olivat hyvin uhkaavalla tuulella torikaupusteljoita kohtaan. Mielenosoituksesta oli kuitenkin apua, sillä nyt jo on voin ja munien hinta laskeutunut.

protesteeraavat.

He huomaavat keisarin duumalle äskettäin alistaman esityksen ensimäiseksi askeleeksi Suomen palottelemiseen.

Viipuri, Suomi, elokuun 29 p. — Viipurin huomatumipien miesten kokouksessa, jossa puheenjohtajana toimi eduskunnan puheenjohtaja, tuomari Svinhufvud, päätettiin kutsua kaikkien Viipurin läänin pitäjien asukkaat yhteiseen kokoukseen protesteeraamaan Kivennavan ja Uudenkirkon Viipurin läänistä erottamista ja niiden Pietarin läänin liittämistä vastaan. Kuten muistetaan alisti hallitsija tästä esityksen aivan äskettäin duuman harkittavaksi. Vuopiri Suomen on suuri kiihtymys vallalla tämän esityksen johdosta, joka katsotaan ensimäiseksi yrityksekai jakaa Suomi.

Saa nähdä vaikuttaako Viipurin läänilaisten protesteeraus tässä asiassa, ennen ei ole vaikuttanut koko Suomen kansankaan vastalauseet.

Hirveä metsäpalo riehuu Newfoundlannissa.

Hävittänyt neljä kylää ja polttanut viljasadon. Ihmiset pakenevat veneillä paloalueelta.

St. John, Nfld., elok. 29 p. — Metsäpalo, joka on riehunut tällä alueella useita päiviä, on hävittänyt kaiken mitä edessä on ollut ja kuiliisrannikolla se on hävittänyt koko viljasadon ja asuinrakennukset. Fogon ja Trinityn piirikunnissa olevat Ellistonin ja Jocbattersarmin kylät ovat palaneet poroksi. Asukkaat eivät ehtineet pelastaa kuin aivan välttämättömimpiä esineitä omaisuudestaan ja olivat pakoitettuja etsimään turvaa venheissä merellä. Catalinan ja Bano Vistan kylät, Trinity lahdessa ovat myöskin saurssa vaarassa ja ellei tuuli käänny tai sada, ovat ne tuhkana tänään ennen auringon mailleen menoa.

Asema on sietämätöin ja suuri punte vallitsee palaneilla alueilla. Lähiseudun kylistä on lähetetty venheitä uhatuimpien kylien luo pelastamaan sukkaita.

KUNNALLISOMISTUS LAAJENEE.

Prince Albert, Sask., elok. 28 p. — Prince Albertan veronmaksajat ovat hyväksyneet sivuain, joka antaa kaupungin hallinnolle vallan käyttää $775,000 sellaisen sähkölaitoksen rakentamiseen La Colle koskelle, Saskatchewan joelle, jossa voidaan kehittää 3,500 hevosvoimaa sähköä.

Kaupungin veronmaksajat olivat niin kunnallisomistuksen puolella, ett äänoastaan neljä äänesti esitystä vastaan. Voimalaitosta ryhdytään rakentamaan nitä pian kun piirustukset valmistuvat.

H. E. STAFORD.

Tekee sähköhankinnan alalla kaikenlaisia sopimuksia.

Sähkomoottoreita korjataan ja laitetaan kuntoon parhaalla tavalla.

Huoneita varustetaan sähkölangoilla ja kaikenlaista sähköalalle kuuluvia toimia tehdään.

Kaikki tilaukset voidaan jättää L. Obergille Fallis Tourtellot Hardware Storeen. — Tel 162.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korpi uja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aanusta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella elet vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä delmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laa.lultaan . Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne. Kannattakaa aina omaa kaupp nne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

NAISEN ELÄMÄNURA.
(Suom. S. J. New York Callista)

Hyvin tunnetun new-yorkilaisen suffragentin mies, joka hakee eroa vaimostaan, on lausunut seuraavan huomioon otettavan (eikä suinkaan harvinaisen) mielipiteen:

„Jos oppineet naiset ja naisten johtajat ottavat itsellen vääriä jumalia ja kunnianhimoisesti autautuvat jollekin uralle, niin antaa silloin näiden naisten hylätä aviolitto, huopua äiteyden velvollisuudesta jättäen nämä vanhat käsitteet ja jaloimmat kaikista naisen „urista" vähemmän oppineiden, mutta onnellisempien ja hyöhyllisempien siskojensa täytettäväksi. Silloin tulee useampi mies pysymään kotiliitossä ääressä ja nempi rauhaa olemaan maassa".

Tämä on sellainen tyypillisesti miesmäinen lauselma, sisältäen sen mikä kauan on ollut ja on vieläkin suureksi osaksi yleinen käsitys naisen „kutsumuksesta" ja tulisi se saataa oikeaan valoon joka kerta kun otetaan esiin.

Tämä miellipide katsoo vaimoa ja äitiä ainoastaan naisen koko elämänuraksi, samoin kuin lääkärin, papin tai liikemiehen tomi on miehelle . Miesten sallitaan käyttää henkisiä, puhtaasti inhimillisiä avujaan elämänuraansa muodostaessaan sillä aikaa kuin naisten sallitaan elämänurakseen valita ainoastaan fyysisilliset tai puhtaasti sukupuoliset kykynsä.

Samalla kun on kieltämätön tosiasia, että äidin ja isän velvollisuudet lasta kohtaan eriävät, on myöskin ilmeistä, että heidän yhdessä on kannettava vanhempien velvollisuudet. Silloin kun miehellä ja naisella on lapsia, he yhdessä ovat astuneet vanhempien „elämän uralle". Kummallakin on velvollisuuksia olentoja kohtaan, jotka he ovat yhdessä luoneet. Fysiologisten lakien mukaan isä ei voi kantaa eikä inetiää lasta ja niin ollen lapsen pienenä ollessa ei sen hoito lankea hänelle, joka tehtävä luonnollisesti kuuluu äidille. Mutta tehtävä, joka tulisi kuulua isälle, on hoito ja huolenpito äidistä ja lapsista silloin kun he sitä tarvitsevat, joka on yhtä tärkeä vanhemman fyysillisesti suoritettava velvollisuus kuin äidinkin fyysillinen tehtävä.

Yhtäkaikki ei kukaan mies katso elämäntyönsä päämääränä antautua isyyden velvollisuuksiin. Kun hän valitsee itselleen elämän työnsä ei hän lainkaan anna isyydelle huomiota. Hän valitsee sen tehtävän mihin hän henkisesti kykenee ja antautuu sille uralle. Jos luonnollisten tapahtumien kautta hänen elämänuransa liittyy myöskin isyyden velvollisuudet, pitää hän sen sivuasiana, joka ei suinkaan keskeytä valitsemaansa elämän tehtävää.

Yleensä jo myönnetään, että naimen on yhtä vaaljon ihmisolento kuin mieskin. Ja vieläkin enempi. Tieteellisesti on todistettu, että naisella on ihmisjärki ja yleensä naisen aivoja ei voi miehen aivoista erottaa. Ei ole olemassa erikoista mies- ja naisaivoja enempi kuin on mies- ja naismaalausta. Tämä on ihmisten maailma ja täällä tehty työ on ihmisten työtä. Ja koska ihmisen elämänura on se ihmistyö mitä hän tekee — koska se riippuu ja määritellään hänen henkisistä kyvyistään, niin miksi pitäisi naisen rummiillisen olemuksen määrätä hänen henkisen elämänsä silloin kun ei henkisessä elämässä, henkisissä kyvyissä ole mitään sukupuolirajoituksia?

Johdonmukaisesti ajateltuna, kuinka voi kukaan mies olla niin julkean häyrtön, että väittää naisen elämäntehtävään sisältyvän yksinomaan hänen sukupuolisiin tehtäviinsä!

On typerää puhua äiteydestä naisen elämänuran. Hänen nykyisen yhteiskuntamuodon vallitessa, missä naimen on palkoitettu elämään sukupuoli-loiselajin asemassa ja elämänehtonsa suureksi osaksi riippuvat yksinomaan hänen sukupuolestaan, on meikein mahdoton naisen olla vaimo ja äiti ja samalla omata jokin hahmonsa elämäntehtävä johdyttävästi ratkaista ennen kuin naisen suhde yhteiskuntaan on korjattu. Sosialisti yksin tarjoaa korjauksen tähänkin asiaan. Se sanoo, että naisella täytyy olla aivan samanlainen asema yhteiskunnassa kuin miehellä, tai paremmin sanoen, samanlainen asema kuin miehellä tulee olemaan sosialistisessa yhteiskunnassa. Hänen täytyy olla taloudellisesti itsetietoinen s. o. itsenäisesti elävä, niin hyvin äitinä kuin tyttärenä, eikä koskaan kenestäkään miehestä tai miehistä riippuvainen, anaden miehelta tai miehiltä elantonsa korvaukseksi sukupuolisesta vastapalveluksesta. Hänen työlleen täytyy antaa yhteiskunnallisen työn arvo ja täysi arvo ensinkään laskematta hänen sukupuoltaan työn arvon alentajaksi. Jos tarvis on, täytyy hänellä olla mahdollisuus pitää huoli lapsestaan ja itsestään, jos hän on äiti, ja jos jostain syystä hän ei silloin ole sellaisessa asemassa, on yhteiskunnan pidettävä huoli kumpasestakin sekä äidistä että lapsesta, koska nainen tekee yhteiskunnalle palveluksen synnyttäessään lapsen.

Nainen täyttäessään äiteyden tehtäviä vain vähäikaisesti ottaa lomaa varsinaisesta elämänurastaan samoin kuin mies on pakotettu hetkeksi heittämään työnsä. Jos hänelle sairaus sattuu. Ei kukaan ajattele, että mies silloin kokonaan heittää ammattinsa ja heittäytyy lopuksi elämänsä toisten elätettäväksi, jos hänelle hetkellinen keskeytys sattuu työssään.

Luonnollisesti sosialistisessa yhteiskunnassa ei äiteys tule naisen elämänuraa keskeyttämään paitsi hetkellisesti, jolloin hän silloinkin palvelee yhteiskuntaa ja on tekemätön yhteiskunnalta saatavaan korvaukseen. Sosialistisessa yhteiskunnassa ei kenenkään naisen tarvitse ammattinsa tähden hylätä aviolittoa ja välttää äitiyttä. Sosialistisessa yhteiskunnassa ei tarvitse olla mitään ristiriitaa naisen fyysillisen ja henkisen elämän välillä.

Äiteys ja valitsemansa elämäntyö tulevat hyvin sopimaan yhteen. Molempiin yhteensä hän löytää onnea ja tyytyväisyyttä. — Raivaaja.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

HAMMASLÄÄKÄRI
W. J. CURRY,
Huone: 510 Dominion Trust Bldg, Vancouver, B. C.
Telefooni 2354.

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metoodeja hampaita korjatessaan.

Ehdottomasti ensiluokan työ. Tarkastus vapaa.

(Huom.! Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkaatsi osaa puoluetoim.)

Työkansan ja Väkäleuan
tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

PALLOHUONE
618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan silitetään.

Port Arthurin
Virvoitusjuoma-tehdas
Valmistavat

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE
Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE
A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: ::
yhtiöitä suositellaan.
224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike
Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.
Telef. 682. :: 279 Bay St.
Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.
Snomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE
Hyvät uudet pöydät

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin**, kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta. Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Box 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort **Williamin** S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jösen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotena.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja m tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina [illa. Suomalaisella lhalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirjeje ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaihd. os.: S. S. osasto West. Box 126 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu $14,400,000.00
Jäännös $11,000,000.00
Varat (omaisuus) $163,001,175.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella ele-ä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326. — — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän

UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.

Puhelin 1618.

Suomalainen kelloseppä

SÄMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. ..Port Arthur..

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.

Myytävänä kaikkialla.

sen mikä kauan on ollut ja on vieläkin suureksi osaksi yleinen käsitys naisen „kutsumuksesta'' ja tulisi se saataa oikeaan valoon joka kerta kun otetaan esiin.

Tämä mielipide katsoo vaimona ja äitinä olemisen naisen koko elämänuraksi, samoin kuin lääkärin, papin tai liikemiehen toimi on miehelle . Miesten sallitaan käyttää henkisiä, puhtaasti inhimillisiä avujaan elämänuraansa muodostaessaan sillä aikaa kuin naisten salitaan elämänurakseen valita ainoastaan fyysilliset tai puhtaasti sukupuoliset kykynsä.

Samalla kun on kieltämätön tosiasia, että äidin ja isän velvollisuudet lasta kohtaan eriävät, on myöskin ilmeistä, että heidän yhdessä on kannettava vanhempien velvollisuudet. Silloin kun miehellä ja naisella on lapsia, he yhdessä ovat astuneet vanhempien „elämän uralle''. Kummallakin on velvollisuuksia olentoja kohtaan, jotka he ovat yhdessä luoneet. Fysiologisten lakien mukaan isä ei voi kantaa eikä imettää lasta ja niin ollen lapsen pienenä ollessa ei sen hoito lankea hänelle, joka tehtävä luonnollisesti kuuluu äidille. Mutta tehtävä, joka tulisi kuulua isälle, on hoito ja huolenpito äidistä ja lapsista silloin kun he sitä tarvitsevat, joka on yhtä tärkeä vanhemman fyysillisesti suoritettava velvollisuus kuin äidinkin fyysillinen tehtävä.

Yhtäkaikki ei kukaan mies katso elämäntyönsä päämääränä antautua isyyden velvollisuuksiin. Kun hän valitsee itselleen elämän työnsä ei hän lainkaan anna isyydelle huomiota. Hän valitsee sen tehtävän mihin hän henkisesti kykenee ja antautuu sille uralle. Jos luonnollisten tapahtumien kautta hänen elämänuraansa liittyy myöskin isyyden velvollisudet, pitää hän sen sivuasiana, joka ei suinkaan keskeytä valitsemaansa elämän tehtävää.

Yleensä jo myönnetään, että nainen on yhtä paljon ihmisolento kuin mieskin. Ja vieläkin enempi. Tieteellisesti on todistettu, että naisella on ihmisjärki ja yleensä naisen aivoja ei voi miehen aivoista erottaa. Ei ole olemassa erikoisia mies- ja naisaivoja enempi kuin on mies- ja naismaalausta. Tämä on ihmisten maailma ja täällä tehty työ on ihmisten työtä. Ja koska ihmisen elämänura on se ihmistyö mitä hän tekee — koska se riippuu ja määritellään hänen henkisistä kyvyistään, niin miksi pitäisi naisen ruumiillisen olemuksen määrätä hänen henkisen elämänsä silloin kun ei henkisessä elämässä, henkisissä kyvyissä ole mitään sukupuolirajoituksia?

Johdonmukaisesti ajateltuna, kuinka voi kukaan mies olla niin julkeau hävytön, että väittää naisen elämäntehtävän sisältyvän yksinomaan hänen sukupuolisiin tehtäviinsä!

On typerää puhua äiteydestä naisen elämänurana. Kuitenkin nykyisen yhteiskuntamuodon vallitessa, missä nainen on pakoitettu elämään sukupuoli-loiseläjän asemassa ja elämänehtonsa suureksi osaksi riippuvat yksinomaan hänen sukupuolestaan, on melkein mahdoton naisen olla vaimo ja äiti ja samalla omata jokin haluamansa elämäntehtävä, johon hänellä on henkisiä edellytyksiä. Ainoastaan muutamat onnelliset, joiden avioliitto ja taloudellinen asema on poikkeus yleisestä säännöstä, voivat elää täydellistä eheää elämää, johon naisella on oikeus ihmisolentona. Ja yksin näiden harvojen onnellistenkin ura on täynnä vaikeuksia sentähden, että tässä maailmassa määritellään nainen yksinomaan sukupuoliolennoksi.

Ja kokonaan päinvastaisessa äärimmäisyydessä löydämme ne toiset naiset, joilla on myöskin elämänura sen lisäksi, että ovat työläisnaisia, joita „jaloin kaikista elämänurista'', äitiys, ei ole voinut pidättää pois hikipaja- ja tehdasuralta. Täällä nämä kaksi elämäntehtävää ovat niin läheisessä yhteydessä toistensa kanssa, että äiteyden vaikein tehtävä usein tapahtuu sen koneen ääressä, jota hän käyttää.

Tämä tosin ei ole tyydyttävä asian ratkaisu, eikä sitä voi tyy-

hän ei silloin ole semmisessa asemassa, on yhteiskunnan pidettävä huoli kumpasestakin sekä äidistä että lapsesta, koska nainen tekee yhteiskunnalle palveluksen synnyttäessään lapsen.

Nainen täyttäessään äiteyden tehtäviä vain vähaikaisesti ottaa lomaa varsinaisesta elämänurastaan samoin kuin mies on pakotettu hetkeksi heittämään työnsä, jos hänelle sairaus sattuu. Ei kukaan ajattele, että mies silloin kokonaan heittää ammattinsa ja heittäytyy lopuksi elämäänsä toisten elätettäväksi, jos hänelle hetkellinen keskeytys sattuu työssään.

Luonnollisesti sosialistisessa yhteiskunnassa ei äiteys tule naisen elämänuraa keskeyttämään paitsi hetkellisesti, jolloin hän silloinkin palvelee yhteiskuntaa ja on oikeutettu yhteiskunnalta saamaan korvauksen. Sosialistisessa yhteiskunnassa ei kenenkään naisen tarvitse ammattinsa tähden hylätä aviolittoa ja välttää äitiyttä. Sosialistisessa yhteiskunnassa ei tarvitse olla mitään ristiriitaa naisen fyysillisen ja henkisen elämän välillä.

Äiteys ja valitsemansa elämäntyö tulevat hyvin sopimaan yhteen. Molemmissa yhteensä hän löytää onnea ja tyytyväisyyttä. — Raivaaja.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

HAMMASLÄÄKÄRI
W. J. CURRY,
Huone: 510 Dominion Trust Bldg, Vancouver, B. C.
Telefooni 2354.

Tohtori Curry käyttää kivuttomia metoodeja hampaita korjatessaan.

Ehdottomasti ensiluokan työ. Tarkastus vapaa.

(Huom.! Tohtori Curry on kuulunut viimeisen kahdeksan vuoden ajan sosialistipuolueeseen ja ottanut innokkaatsi osaa puoluetoim.)

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street,
Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

Skandinavian
RESTAURANT

629 Simpson Street,
Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE

A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri
W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block
Cumberland St.
Port Arthur.

56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja .. tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki'' pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina ..haalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Gust Maki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja'' pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osasto pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys''. Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokokset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

—— Perustettu 1817. ——

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT

PORT ARTHUR FORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja tontteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. Myöskin rahaosotteita jotka lankeevat maksettaviksi postikonttoreista, myydään kaikkiin maapalloilla.

JEESUKSEN PERSOONALLISUUS.

(Kautskyn teoksesta „Kristinuskon alkuperä.“)
(Jatkoa viime n:roon.)

B. Kristilliset lähteet.

Mutta eivätkö kristilliset lähteet pulppua sitä runsaammin? Eikö meillä ole evankeliumissa mitä tarkimmat kuvaukset Jeesuksen opista ja toiminnasta?

Kyllä, tarkkoja ne ainakin ovat. Mutta niiden uskottavuus on valitettavasti epäilyttävää. Josephuksen väärentämisestä saamamme esimerkki on jo osottanut meille vanhemman kristillisen historioitsemisen erään luonteenomaisen piirteen, sen täydellisen välinpitämättömyyden totuudesta. Se ei pitänyt väliä totuudesta, vaan vaikutuksesta, eikä se sitä tehdessään ensinkään arvellut valitessaan keinoja.

Ollaksemme oikeudenmukaisia on meidän myöntäminen että kristityt eivät tässä suhteessa siihen aikaan olleet ainoat. Myöskin juutalainen uskonnollinen kirjallisuus menetteli yhtä huonosti. Ja „...lliset“ mystilliset suunnat ajanlaskumme edellä olivat samaan syntiin vikapäät. Yleisön herkkäuskoisuus hämmästyttämishalu sekä luottamattomuus omiin voimiin, tarve kääntyä yli-inhimillisiin arvovaltoihin, totuudenrakkauden puute,nämä ominaisuudet, joiden syyt opimme vielä myöhemmin tuntemaan, saastuttivat silloin koko kirjallisuuden sitä enemmän, kuta enemmän se poikkesi vanhan tavan pohjalta. Löydämme vieläkin runsaita todistuksia siihen kristillisestä ja juutalaisesta kirjallisuudesta. Mystillinen filosofiakin, joka tosin olikin sisällisesti läheistä sukua kristinuskolle, oli siihen hyvin taipuva, kuten näemme esim. uuspythagoralaisista, tuosta suunnasta, joka syntyi ajanlaskumme alun edellisellä vuosisadalla ja oli platonilaisuuden ja stoalaisuuden sekotus, täynnä ilmestysuskoa ja ihmeitten janoa, väittäen olevansa vanhan filosofi Pythagoraan oppia, jonka perustaja oli elänyt kuudennella vuosisadalla ennen ajanlaskumme alkua — tai ennen Kristusta, kuten sanotaan, — ja josta tiedettiin mitättömän vähän. Sitä paremmin voitiin siirtää hänen opikseen kaikki, mihin tarvittiin suuren nimen arvovaltaa.

„Uuspythagoralaiset tahtoivat, että heitä pidettäisiin vanhan samoslaisen filosofin uskollisina oppilaina: saadaksensa oppinsa näyttämään vanhan Pythagoraan opilta, ryhdyttiin noihin lukemattomiin kirjallisiin petoksiin, jotka ajattelemattomasti panivat Pythagoraan tai Archytaan lausumaan mitä tahansa, olkoonpa se kuinka uudenaikaista hyvänsä ja olkoonpa sen Platonista tai Aristoteleesta johtuva alkuperä kuinka tunnettua tahansa.“*)

Aivan saman menettelyn tapaamme alkukristillisessäkin kirjallisuudessa, joka sen tähden muodostaa sekasorron, minkä eksytyksiä joukko teräväjärkisimpiä miehiä on koettanut jo toista vuosisataa selvittää, pääsemättä sanottavan kauvas varmojen tulosten saavuttamisessa.

Johanneksen ilmestys, joka tosin onkin erittäin kova pähkinä, mainittakoon esimerkkinä siitä, kuinka vielä nykyäänkin monet katsantokannat esikristillisten kirjoitusten alkuperästä ovat kirjavassa sekasorrossa keskenään. Pfleider kirjoittaa siitä teoksessaan „Das Urcristen tum' seine Schriften und Lehren:“

„Danielin kirja oli vanhin tällaisista apokalypseistä eli ilmestyksistä ja koko lajin malli. Samoin kuin avain Danielin näkyihinkin oli löydettävissä Antiokus Epifaneksen aikuisen juutalaisen sodan tapahtumista, samoin päätettiin aivan oikein, että Johanneksenkin ilmestys voidaan selittää sen ajan olojen perustuksella. Kun useammat oppineet (Benary, Hitzig ja Reuss) melkein samaan aikaan selittivät 13 luvun 18 värsyssä olevan salaperäisen luvun 666 hebrealaisten kirjainten numeroarvion mukaan tarkoittavan keisari Neroa, niin päästiin tetty kirjallis-historiallinen metodi synnytti sitten seuraavain viidentoista vuoden kuluessa mitä moninaisimpia muutoksia: Vischer otaksui, että krist... kirjoittaja oli muovaillut juutalaista alkuteosta; Sabatier ja Schön arvelivat päinvastoin, että kristilliseen alkuteokseen oli liitetty juutalaisia aineksia; Weyland erotti kaksi juutalaista lähdettä Neronja Tituksen ajoilta sekä kristillisen kirjoittajan Trajanuksen ajalta; Spitta erotti kristillisen peruskirjoituksen vuodelta 60 j. Kr., kaksi juutalaista lähdettä vuosilta 63 ja 40 j. Kr., ja yhden kristityn toimittajan Trajanuksen ajalta; Schmidtin mielestä oli juutalaisia lähteitä kolme ja kristittyjä viimestelijöitä kaksi; Völter otaksui eräässä uudessa teoksessa vuodelta 1893 yhden alkuperäisen sapokalypsin vuodelta 62 ja neljä viimeistelyä Tituksen ja Hadrianuksen aikana. Kaikkien näiden aina toisiaan vastustavain ja kumoavain otaksumain ainoana lopullisena tuloksena oli, että ulkopuolella olevat tulivat siihen käsitykseen, että Uuden Testamentin tutkimuksen perusteella voida olla varmoja mistään (Jylicher)“.*)

Pfleiderer sitä vastoin uskoo tosin, että „kahden viime vuosikymmenen innokkaat tutkimukset“ ovat tuottaneet „varmoja tuloksia“, mutta hän ei kumminkaan uskalla väittää tätä varmasti,vaan lausuu, että hänestä „näyttää“ siltä. Esi-kristillisen kirjallisuuden tutkiminen on johtunut edes jotenkin varmoihin tuloksiin ainoastaan kielteisessä merkityksessä osottaessaan, mikä on varmasti väärennettyä.

Tosiasia on että esikristillisistä kirjoituksista on ainoastaan pieni osa niiden tekijäin, joille ne omaksutaan, että ne enimmäkseen ovat syntyneet myöhempään aikaan, kuin on ilmoitettu, ja että niiden alkuperäistä tekstiä on usein mitä törkeimmin muutettu myöhempien lisäysten ja korjausten kautta. Tosiasia on myöskin, ettei mikään evankeliumi tai muu esikristillinen kirjoitus ole Jeesuksen aikalaisten kirjoittama.

Vanhimpana evankeliumina pidetään nykyään niin kutsuttua Markuksen evankeliumia. Se ei kumminkaan ole syntynyt ennen Jerusalemin hävitystä, jota tekijä antaa Jeesuksen ennustaa. Hävitys oli siis toisin sanoen jo tapahtunut, kun tekijä alkoi kirjoittaa. Evankeliumia ei todennäköisesti ole kirjoitettu aikaisemmin kuin noin puoli vuosisataa jälkeen sen ajan, jolloin Jeesuksen luullaan kuolleen. Hänen kuvailemansa tapahtumat ovat siis puoli vuosisataa kestäneet legendanmuodostuksien tuotteita.

Markusta seuraa Luukas, sitten niin kuts. Matteus ja vihdoin viimeisenä kaikista Johannes toisen vuosisadan keskipaikoilla, ainakin sata vuotta jälkeen Kristuksen syntymän. Kuta kauvemmaksi siirrymme alusta, sitä ihmeellisemmiksi evankeliumien kertomukset tulevat. Jo Markuskin kertoo meille ihmeistä, mutta ne ovat vielä pieniä myöhempiin verraten, kuten esimerkiksi kuolleiden herättäminen. Markuksen evankeliumissa Jeesus kutsutaan Jairuksen tyttären luokse, joka on kuolemaisillaan. Kaikki otaksuvat, että hän on kuollut, mutta Jeesus sanoo: „Hän vain nukkuu, ojentakaa hänelle käsi, niin hän nousee“ (Markus, 5 luku).

Luukkaan evankeliumissa tulee lisäksi Nainin nuorukainen, joka herätetään. Hän on ollut jo kuolleena niin kauvan, että häntä kannetaan, kun Jeesus kohtaa hänet. Hän antaa hänen nousta ylös paa... (Luukas, 7 luku).

Mutta Johannesta vihdoin ei tämäkään tyydytä. Hän esittää 11 luvussa Latsaruksen herättämisen. Tämä on jo neljä päivää maannut haudassa ja haisee. Siten Johannes saavuttaa ennätyksen.

Sen ohella evankelistat olivat tietämätöntä väkeä joilla oli aivan nurinkuriset käsitykset monista asioista, mistä he kirjoittavat. Niinpä Luukkaan mukaan Rooman valtakunnan vero aiheuttaa Josefin ja Marian matkan Natsaretista Betlehemiin, jossa Jeesus syntyy. Mutta sellaista ve-

Ja myöhemmät „toimittajat“ ja kopioitsijat tekevät uskovaisten ylennykseksi vielä monenlaisia muutoksia siihen, mikä tällä tavalla on kyhätty kokoon „evankeliumiksi.“

Niinpä esimerkiksi Markuksen parhaat käsikirjoitukset lopettavat evankeliumin 16 luvun 8 värsyyn, jossa vaimot etsivät kuollutta Jeesusta haudasta, mutta löytävät hänen sijastaan nuorukaisen pitkissä valkeissa vaatteissa. Silloin he jättivät haudan ja „pelkäsivät“.

Mitä tavallisissa painoksissa seuraa sen jälkeen, on myöhemmin lisätty. Mutta teos ei ole voinut loppua tähän kahdeksanteen värsyyn. Sen tähden otaksui jo Renan, että loppu on pyyhitty pois hyvän asian eduksi, koska se sisälsi esityksen, joka oli myöhemmän käsityskannan mukaan pahennusta herättävä.

Toisaalta tulee Pfleiderer samoin kuin muutkin perusteellisten tutkimusten jälkeen siihen johtopäätökseen, että „Luukkaan evankeliumi ei ole alkujaan kertonut mitään Jeesuksen yliluonnollisesta syntymisestä, vaan että tämä kertomus on syntynyt vasta myöhemmin ja siirretty vasta perästäpäin tekstiin siten, että siihen on liitetty värsyt 1, 34 ja seur. sekä sanat „niinkuin luultiin“ 3 luvun 23 värsyyn.

Kaikkeen tähän nähden ei ole ihme, että monet tutkijat julistivat jo yhdeksännentoista vuosisadan ensimmäisillä kymmenillä, että evankeliumeja on mahdoton käyttää Jeesuksen historian lähteinä, ja Bruno Bauer johtui jo täydellisesti kieltämään Jeesuksen historiallisuuden. Selvää on, että jumaluusoppineet eivät siitä huolimatta voi luopua evankeliumista ja että vapaamielisetkin heistä tekevät voitavansa säilyttääkseen niiden auktoriteettia. Mitäpä kristinuskosta jäisi, jos Kristuksen personasta luovuttaisiin? Mutta pelastaakseen tämän täytyy heidän koettaa aivan erinomaisella tavalla selvitä asiasta.

Niinpä selitti esimerkiksi Harnack luennoissaan kristinuskon olemuksesta (1900) että David Friedich Strauss oli kai uskonut kokonaan kumonneensa evankeliumien historiallisuuden. Mutta kahden sukupolven historialliskriitillisen työn oli onnistunut luoda se suurissa piirteissä uudelleen. Evankeliumit eivät tosin ole historiallisia teoksia niitä ei ole kirjoitettu kertomaan meille kuinka asia on tapahtunut, vaan ne ovat hartauskirjoja. „Mutta sittenkään ne eivät ole arvottomia historiallisina lähteinä kun niiden tarkoitus ei ole ulkoa lainattu, vaan lankee osittain yhteen Jeesuksen tarkoituksen kanssa.“

Mutta näistä tarkoituksista tiedämme ainoastaan sen, mitä evankeliumit meille ilmoittavat! Harnackin koko todistelu evankeliumien uskottavaisuudesta Jeesuksen persoonallisuutta valaisevina lähteinä osottaa vain, kuinka mahdoton on esittää mitään varmaa ja ratkaisevaa sen puolesta.

„Myöhemmin huomaa itse Harnack esityksessään välttämättömäksi hylätä epähistoriallisena kaiken, mitä evankeliumit kertovat Jeesuksen ensimmäisiltä kolmeltakymmeneltä ikävuodelta, samoin kuin myöhemmiltäkin ajoilta kaikenmikä voidaan todistaa mahdottomaksi tai keksityksi. Mutta lopun hän kumminkin luulee voivansa pelastaa historiallisena tosiasiana. Hän arvelee, että kuulijan olisi täytynyt se heti kirjoittaa (oikeastaan suorastaan pikakirjoittaa) ja näitä eri puheitten muistiinpanoja olisi täytynyt säilyttää yli puolen vuosisataa kuulijain piirissä, jotka olivat enimmäkseen juutalaisia tai pakanoita ja jotka suurimmaksi osaksi olivat välinpitämättömällä tai vihamielisellä kannalla kuulemansa opin suhteen, kunnes historiankirjoittaja olisi vihdoin löytänyt nämä muistiinpanot aivan eri paikkakunnilta! Ken on kerrankaan ajatellut kaikkia näitä mahdottomuuksia, hän tietää kerta kaikkiaan, mitä hänen on uskottava kaikista näistä puheista: että ne nimittäin ovat Apostolien teoissa samoin kuin kaikissa muinaisajan maallisten historioitsijain teoksissa vapaita sommitteluja, joissa tekijä antaa sankariensa puhua sen mukaan kuin hän luulee heidän voineen puhua kulloinkin esillä olevassa tilaisuudessa.“

Aivan oikein! Mutta minkätähden ei kaikki tämä pitäisi paikkaansa myöskin Jeesuksen puheisiin nähden, jotka olivat evankeliumin kirjoittajille vielä kauvempana ajassa kuin Apostolien tekojen puheet? Minkätähden olisivat Jeesuksen puheet evankeliumeissa muuta kuin puheet, joita kertomuksen tekijä olisi toivonut Jeesuksen pitäneen? Itse asiassa huomaamme noissa meille säilyneissä puheissa monia ristiriitoja, esimerkiksi kapinallisia ja alistuvia puheita, mitkä voidaan selittää ainoastaan siten, että kristittyjen joukossa oli eri suuntia, joista jokainen muovaili perinnöksi jättämänsä muka Kristuksen esittämät puheet omien tarpeittensa mukaan. Kuinka häikäilemättä evankelistatkin menettelivät tällaisissa asioissa, näkyy yhdestä ainoasta esimerkistä. Verrattakoon vuorisaarnaa Luukkaan ja myöhemmin kirjoitetussa Matteuksen evankeliumissa toisiinsa. Edellisessä se on vielä omistamattomain ylistämistä, rikasten tuomitsemista. Tämä oli Matteuksen aikana käynyt jo epämukavaksi monille kristityille. Matteuksen evankeliumi tekee sentähden aivan yksinkertaisesti vaivaisista, jotka tulevat autuaiksi, hengellisesti vaivaisia, ja jättää rikasten tuomitsemisen kokonaan pois.

Siten meneteltiin puheitten suhteen, jotka jo olivat kirjoitettuja, ja sittenkin tahdotaan uskotella, että ne puheet, joita Jeesus oli pitänyt puoli vuosisataa ennen kuin ne kirjoitettiin, olisivat tarkasti jäljennetyt evankeliumista! Ennakolta on jo selvää, että on mahdotonta tarkasti säilyttää puheen sanamuotoa, jota ei ole heti kirjoitettu muistiin, pelkän suullisen siirtymisen kautta viisikymmentä vuotta. Ken tästä huolimatta kirjoittaa tällaisen aikauden perästä pelkän korvakuulon nojalla siirtyneen puheen sanan mukaisesti, todistaa jo tämän tosiasian kautta, että hän pitää itsensä oikeutettuna kirjoittamaan, mitä hänelle sopii, tai että hän on kyllin herkkäuskoinen ottamaan täydestä kaiken sen, mitä hänelle kerrotaan.

Toiselta puolen voidaan monista Jeesuksen lausunnoista todistaa, että ne eivät ole hänen esittämiään, vaan olivat jo kiertämässä ennen häntä.

„Isämeitää“ esimerkiksi pidetään Jeesuksen erityisenä tuotteena. Mutta Pfleiderer osottaa, että eräs aramealainen, korkean ijän saavuttanut Kaddischin rukous päättyy sanoilla:

„Korotettu ja pyhitetty olkoon hänen suuri nimensä maailmassa,

kutus ei sano mitään tämän kertomuksen historiallisesta totuudesta. Kuvitellunkin henkilön kertomus voi tehdä mitä syvimmän vaikutuksen yhteiskuntaan, jos siihen on määrätyt historialliset edellytykset. Minkä vaikutuksen tekikään Goethen Werther, ja kumminkin tiesi koko maailma, että tässä oli puhe ainoastaan romaanista. Mutta siitä huolimatta sai se joukon oppilaita ja seuraajia.

Juutalaisuudella on juuri Jeesuksen edellisellä ja jälkeisellä vuosisadalla esiintyneillä persoonallisuuksilla ollut mitä suurin vaikutus, koska heille omistetut teot ja opit vastasivat voimakkaita tarpeita juutalaisten kansassa. Tämän osottaa esimerkiksi profeetta Danielin kuva, josta Danielin kirja kertoo, että hän olisi elänyt Nebukadnesarin, Dareioksen ja Kyroksen hallitessa, siis kuudennella vuosisadalla ennen Kristusta, ja tehnyt mitä suurimpia ihmeitä sekä lausunut ennustuksia, jotka toteutuivat myöhemmin hämmästyttävällä tavalla ja päättyivät siihen ennustukseen, että juutalaisuus joutuu syvään ahdistukseen, mistä sen pelastaa vapahtaja, joka kohottaa sen uuteen loistoon. Tätä Danielia ei ole koskaan ollut, hänestä kertova kirja kirjotettiin vasta vuonna 165, makkabealaisten aikana, ei ole siis ihme, että kaikki ennustukset, joita profeetta muka lausui kuudennella vuosisadalla, silminnähtävästi toteutuvat tähän vuoteen saakka, saaden hurskaan lukijan siihen vakaumukseen, että niin erehtymättömän profeetan loppuennustuksenkin täytyy ehdottomasti toteutua. Kaikki tämä on vain sukkela keksintö, ja sillä oli kuitenkin mitä suurin vaikutus; messiasusko usko tulevaan vapahtajaan sai siitä vahvimman ravintonsa, siitä tuli kaikkien myöhempäin messiasennustusten esikuva. Mutta Danielin kirja osottaa myös, kuinka häikäilemättä silloin keinoteltiin hurskaissa piireissä, kun vaikutuksen synnyttäminen oli kyseessä. Jeesuksen kuvan synnyttämä vaikutus ei siis todista mitään sen historiallisesta alkuperäisyydestä.

Siten ei siis siitäkään, minkä Harnack luulee pelastaneensa evankeliumeista niiden historiallisena ytimenä, jää mitään muuta jälelle, kuin Kristuksen kärsimyshistoria. Mutta tämäkin on alusta loppuun saakka, ylösnousemiseen ja taivaaseenastumiseen asti, tungettu niin täyteen ihmeitä, että siitäkin on melkein mahdoton löytää varmaa historiallista ydintä. Muutoin saamme myöhemmin tilaisuuden tutustua lähemmin tämän kärsimyshistorian uskottavuuteen.

Ei ole sen paremmin muunkaan esikristillisen kirjallisuuden laita. Kaikki, mikä näköjään on lähtöisin Jeesuksen aikalaisilta, kuten

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396—Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR ALGOMA ST. 168—170

Urheilun harrastajat, Huomatkaa!

Ensi maanantaina saavat ne, jotka painia ja urheilua harrastavat, joka kahden minuutin kuluttua, sähkösanomatietoja suorastaan Gotch'in ja Hanckensmidt'in painilavan vierestä, jos haluavat tulla Canadian Northern Hotelliin, niitä kuulemaan

Ruoskikaa syntistä ruumistanne K. NYMAN'in SAUNASSA

332 Bay St.

Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.

Miesten alusvaatteita pestään.

UUsimman aikainen VALOKUVAAMO. kaupungissamme.

Nykyaiakaisin ja parhaiten ylöslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.

Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hivukset ja pukuja.

Rogers Studio.

Fallis Footin yläkerrassa — —— —.— 82 Cumberland St.

tä tehdessään ensinkään arvellut valitessaan keinoja.

Ollaksemme oikeudenmukaisia on meidän myöntäminen että kristityt eivät tässä suhteessa siihen aikaan olleet ainoat. Myöskin juutalainen uskonnollinen kirjallisuus menetteli yhtä huonosti. Ja „talliset“ mystilliset suunnat ajanlaskumme edellä olivat samaan syntiin vikapäät. Yleisön herkkäuskoisuus hämmästyttämishalu sekä luottamattomuus omiin voimiin, tarve kääntyä yli-inhimillisiin arvovaltoihin, totuudenrakkauden puute,nämä ominaisuudet, joiden syyt opimme vielä myöhemmin tuntemaan, saastuttivat silloin koko kirjallisuuden sitä enemmän, kuta enemmän se poikkesi vanhan tavan pohjalta. Löydämme vieläkin runsaita todistuksia siihen kristillisestä ja juutalaisesta kirjallisuudesta. Mystillinen filosofiakin, joka tosin olikin sisällisesti läheistä sukua kristinuskolle, oli siihen hyvin taipuva, kuten näemme esim. uuspythagoralaisista, tuosta suunnasta, joka syntyi ajanlaskumme alun edellisellä vuosisadalla ja oli platonilaisuuden ja stoalaisuuden sekotus, täynnä ilmestysuskoa ja ihmeitten janoa, väittäen olevansa vanhan filosofi Pythagoraan oppia, jonka perustaja oli elänyt kuudennella vuosisadalla ennen ajanlaskumme alkua — tai ennen Kristustä, kuten sanotaan, — ja josta tiedettiin mitättömän vähän. Sitä paremmin voitiin siirtää hänen oppikseen kaikki, mihin tarvittiin suuren nimen arvovaltaa.

„Uuspythagoralaiset tahtoivat, että heitä pidettäisiin vanhan samoslaisen filosofin uskollisina oppilaina: saadaksensa oppinsa näyttämään vanhan Pythagoraan opilta, ryhdyttiin noihin lukemattomiin kirjallisiin petoksiin, jotka ajattelemattomasti panivat Pythagoraan tai Archytaan lausumaan mitä tahansa, olkoonpa se kuinka uudenaikaista hyvänsä ja olkoonpa sen Platonista tai Aristoteleesta johtuva alkuperä kuinka tunnettua tahansa.“*)

Aivan saman menettelyn tapaamme alkukristillisessäkin kirjallisuudessa, joka sen tähden muodostaa sekasorron, minkä eksytyksiä joukko teräväjärkisimpiä miehiä on koettanut jo toista vuosisataa selvittää, pääsemättä sanottavan kauvas varmojen tulosten saavuttamisessa.

Johanneksen ilmestys, joka tosin onkin erittäin kova pähkinä, mainittakoon esimerkkinä siitä, kuinka vielä nykyäänkin monet katsantokannat esikristillisten kirjoitusten alkuperästä ovat kirjavassa sekasorrossa keskenään. Pfleider kirjoittaa siitä teoksessaan „Das Ureristen tum' seine Schriften und Lehren:“

„Danielin kirja oli vanhin tällaisista apokalypseistä eli ilmestyksistä ja koko lajin malli. Samoin kuin avain Danielin näkyihinkin oli löydettävissä Antiokus Epifaneksen aikuisen juutalaisen sodan tapahtumista, samoin päätettiin aivan oikein, että Johanneksenkin ilmestys voidaan selittää sen ajan olojen perustuksella. Kun useammat oppineet (Benary, Hitzig ja Reuss) melkeinn samaan aikaan selittivät 13 luvun 18 värsyssä olevan salaperäisen luvun 666 hebrealaisten kirjainten numeroarvion mukaan tarkoittavan keisari Neroa, niin päästiin vertaamalla toisiinsa 13 ja 17 lukua, että ilmestyskirja oli syntynyt heti Neron kuoleman jälkeen vuonna 68. Tämä pysyi kauvan aikaa vallitsevana mielipiteenä varsinkin myöskin vanhemmassa Tybingenin koulukunnassa, joka vielä piti varmana edellytyksenä, että kirja oli apostoli Johanneksen kirjoittama, ja luuli löytäneensä koko kirjan selityksen avaimen Juudaan ja Paavalin kannattajain välisistä puoluetaisteluista, jolloin törkeää mielivaltaa (varsinkin [illegible]kohdissa ei voitu välttää Volkmar). Uuden aiheen tämän kysymyksen perusteelliseen tutkimiseen antoi vuonna 1882 eräs Weizsäckerin oppilas Daniel Völter, joka otaksui, että eri tekijät olivat vuosien 66—170 (myöhemmin 140) välillä laajentaneet ja muodostelleet jotakin perustuksena ollutta kirjoitusta. Täten esi-

*) Zeller, Philosophie der Griechen (Kreikkalaisten filosofia). Leipzig 868, III, 2, s. 96.

sen aikana. Kaikkien näiden aina toisiaan vastustavain ja kumoavain otaksumain ainoana lopullisena tuloksena oli, että ulkopuolella olevat tulivat siihen käsitykseen, että Uuden Testamentin tutkimuksen perusteella voida olla varmoja mistään (Jylicher)“.*)

Pfleiderer sitä vastoin uskoo tosin, että „kahden viime vuosikymmenen innokkaat tutkimukset“ ovat tuottaneet „varmoja tuloksia“, mutta hän ei kumminkaan uskalla väittää tätä varmasti,vaan lausuu, että hänestä „näyttää“ siltä. Esi-kristillisen kirjallisuuden tutkiminen on johtunut edes jotenkin varmoihin tuloksiin ainoastaan kielteisessä merkityksessä osottaessaan, mikä on varmasti väärennettyä.

Tosiasia on että esikristillisistä kirjoituksista on ainoastaan pieni osa niiden tekijäin, joille ne omaksutaan, että ne enimmäkseen ovat syntyneet myöhempään aikaan, kuin on ilmoitettu, ja että niiden alkuperäistä tekstiä on usein mitä törkeimmin muutettu myöhempien lisäysten ja korjausten kautta. Tosiasia on myöskin, ettei mikään evankeliumi tai muu esikristillinen kirjoitus ole Jeesuksen aikalaisten kirjoittama.

Vanhimpana evankeliumina pidetään nykyään niin kutsuttua Markuksen evankeliumia. Se ei kumminkaan ole syntynyt ennen Jerusalemin hävitystä, jota tekijä antaa Jeesuksen ennustaa. Hävitys oli siis toisin sanoen jo tapahtunut, kun tekijä alkoi kirjoittaa. Evankeliumia ei todennäköisesti ole kirjoitettu aikaisemmin kuin noin puoli vuosisataa jälkeen sen ajan, jolloin Jeesuksen luultaan kuolleen. Hänen kuvailemansa tapahtumat ovat siis puoli vuosisataa kestäneet legendanmuodostuksien tuotteita.

Markusta seuraa Luukas, sitten niin kuts. Matteus ja vihdoin viimeisenä kaikista Johannes toisen vuosisadan keskipaikoilla, ainakin sata vuotta jälkeen Kristuksen syntymän. Kuta kauvemmaksi siirrymme alusta, sitä ihmeellisemmiksi evankeliumien kertomukset tulevat. Jo Markuskin kertoo meille ihmeistä, mutta ne ovat vielä pieniä myöhempiin verraten, kuten esimerkiksi kuolleiden herättäminen. Markuksen evankeliumissa Jeesus kutsutaan Jairuksen tyttären luokse, joka on kuolemaisillaan. Kaikki otaksuvat, että hän on kuollut, mutta Jeesus sanoo: „Hän vain nukkuu, ojentakaa hänelle käsi, niin hän nousee“ (Markus, 5 luku).

Luukkaan evankeliumissa tulee lisäksi Nainin nuorukainen, joka herätetään. Hän on ollut jo kuolleena niin kauvan, että häntä kannetaan, kun Jeesus kohtaa hänet. Hän antaa hänen nousta ylös paareilta (Luukas, 7 luku).

Mutta Johannesta vihdoin ei tämäkään tyydytä. Hän esittää 11 luvussa Latsaruksen herättämisen. Tämä on jo neljä päivää maannut haudassa ja haisee. Siten Johannes saavuttaa ennätyksen.

Sen ohella evankelistat olivat tietämätöntä väkeä joilla oli aivan nurinkuriset käsitykset monista asioista, mistä he kirjoittavat. Niinpä Luukkaan mukaan Rooman valtakunnan vero aiheuttaa Josefin ja Marian matkan Natsaretista Betlehemiin, jossa Jeesus syntyy. Mutta sellaista verotusta ei ensinkään tapahtunut Augustuksen hallitessa. Sen lisäksi tuli Judeasta Roomalainen maakunta vasta sen ajan jälkeen, jolloin Kristuksen ilmoitetaan syntyneen. Vuonna 7 jälkeen Kristuksen syntymän pantiin tosin verotus toimeen, mutta asuinpaikoilla. Se ei siis tehnyt matkaa Betlehemiin välttämättömäksi.*) Palaamme siihen myöhemmin.

Myöskään ei Jeesuksen oikeudenkäyntimenettely Pontius Pilatuksen edessä vastaa juutalaista eikä Roomalaista oikeutta. Evankelistat kertovat siis paljon väärää ja mahdotonta yksin silloinkin, kun he eivät kerro ihmeitä.

*) Pfleiderer, Urchistentum, 1902, II, s. 282, 283.

*) Vertaa tässä David Strausin teosta „Das Leben Jesu“, (Jeesuksen elämä). Tybingen 1840, 4 painos, I. s, 227.

nan, että loppu on pyyhitty pois hyvän asian eduksi, koska se sisälsi esityksen, joka oli myöhemmän käsityskannan mukaan pahennusta herättävä.

Toisaalta tulee Pfleiderer samoin kuin muutkin perusteellisten tutkimusten jälkeen siihen johtopäätökseen, että „Luukkaan evankeliumi ei ole alkujaan kertonut mitään Jeesuksen yliluonnollisesta syntymisestä, vaan että tämä kertomus on syntynyt vasta myöhemmin ja siirretty vasta perästäpäin tekstiin siten, että siihen on liitetty värsyt 1, 34 ja seur. sekä sanat „niinkuin luultiin“ 3 luvun 23 värsyyn.

Kaikkeen tähän nähden ei ole ihme, että monet tutkijat julistivat jo yhdeksännentoista vuosisadan ensimmäisillä kymmenillä, että evankeliumeja on mahdoton käyttää Jeesuksen historian lähteinä, ja Bruno Bauer johtui jo täydellisesti kieltämään Jeesuksen historiallisuuden. Selvää on, että jumaluusoppineet eivät siitä huolimatta voi luopua evankeliumista ja että vapaamielisetkin heistä tekevät voitavansa säilyttääkseen niiden auktoriteettia. Mitäpä kristinuskosta jäisi, jos Kristuksen personasta luovuttaisiin? Mutta pelastaakseen tämän täytyy heidän koettaa aivan erinomaisella tavalla selvitä asiasta.

Niinpä selitti esimerkiksi Harnack luennoissaan kristinuskon olemuksesta (1900) että David Friedich Strauss oli kai uskonut kokonaan kumonneensa evankeliumien historiallisuuden. Mutta kahden sukupolven historiallis-kriitillisen työn oli onnistunut luoda se suurissa piirteissä uudelleen. Evankeliumit eivät tosin ole historiallisia teoksia niitä ei ole kirjoitettu kertomaan meille kuinka asia on tapahtunut, vaan ne ovat hartauskirjoja. „Mutta sittenkään ne eivät ole arvottomia historiallisina lähteinä kun niiden tarkoitus ei ole ulkoa lainattu, vaan lankee osittain yhteen Jeesuksen tarkoituksen kanssa.“

Mutta näistä tarkoituksista tiedämme ainoastaan sen, mitä evankeliumit meille ilmoittavat! Harnackin koko todistelu evankeliumien uskottavaisuudesta Jeesuksen persoonallisuutta valaisevina lähteinä osottaa vain, kuinka mahdoton on esittää mitään varmaa ja ratkaisevaa sen puolesta.

„Myöhemmin huomaa itse Harnack esityksessään välttämättömäksi hylätä epähistoriallisena kaiken, mitä evankeliumit kertovat Jeesuksen ensimmäisiltä kolmeltakymmeneltä ikävuodelta, samoin kuin myöhemmiltäkin ajoilta kaikenmikä voidaan todistaa mahdottomaksi tai keksityksi. Mutta lopun hän kumminkin luulee voivansa pelastaa historiallisena tosiasiana. Hän arvelee, että meille kaikissa tapauksissa vielä jää „havainnollinen kuva Jeesuksen saarnasta, hänen elämänsä lopusta ja siitä vaikutuksesta, minkä hän on tehnyt opetuslapsiinsa.“

Mutta mistä Harnack tietää, että Jeesuksen saarna on niin tarkalleen jäljennetty evankeliumissa? Jumaluusoppineet arvostelevat muiden sen ajan saarnojen jäljennöksiä hyvin epäluuloisesti. Niinpä Harnackin virkaveli Pfleiderere sanoo kirjassaan alkukristillisyydestä:

„Itse asiassa on aivan mieletöntä riidellä tämän ja muiden Apostolien teoissa mainittujen puheitten historiallisuudesta; ajateltakoon vain, mitä kaikkea täytyisi edellyttää, jotta tällaisen puheen sananmukaisesti tarkka tai edes jotenkin tarkka säilyttäminen olisi ollut mahdollista; omin korvin sa vapaita sommitteluja, joissa tekijä antaa sankariensa puhua sen mukaan kuin hän luulee heidän voineen puhua kulloinkin esillä olevassa tilaisuudessa.“

Aivan oikein! Mutta minkätähden ei kaikki tämä pitäisi paikkaansa myöskin Jeesuksen puheisiin nähden, jotka olivat evankeliumin kirjoittajille vielä kauvempana ajassa kuin Apostolien tekojen puheet? Minkätähden olisivat Jeesuksen puheet evankeliumeissa muuta kuin puheet, joita kertomuksen tekijä olisi toivonut Jeesuksen pitäneen? Itse asiassa huomaamme noissa meille säilyneissä puheissa monia ristiriitoja, esimerkiksi kapinallisia ja alistuvia puheita, mitkä voidaan selittää ainoastaan siten, että kristittyjen joukossa oli eri suuntia, joista jokainen muovaili perinnöksi jättämänsä muka Kristuksen esittämät puheet omien tarpeittensa mukaan. Kuinka häikäilemättä evankelistatkin menettelivät tällaisisa asioissa, näkyy yhdestä ainoasta esimerkistä. Verrattakoon vuorisaarnaa Luukkaan ja myöhemmin kirjoitetussa Matteuksen evankeliumissa toisiinsa. Edellisessä se on vielä omistamattomain ylistämistä, rikasten tuomitsemista. Tämä oli Matteuksen aikana käynyt jo epämukavaksi monille kristityille. Matteuksen evankeliumi tekee sentähden aivan yksinkertaisesti vaivaisista, jotka tulevat autuaiksi, hengellisesti vaivaisia, ja jättää rikasten tuomitsemisen kokonaan pois.

Siten meneteltiin puheitten suhteen, jotka jo olivat kirjoitettuja, ja sittenkin tahdotaan uskotella, että ne puheet, joita Jeesus oli pitänyt puoli vuosisataa ennen kuin ne kirjoitettiin, olisivat tarkasti jäljennetyt evankeliumista! Ennakolta on jo selvää, että on mahdotonta tarkasti säilyttää puheen sanamuotoa, jota ei ole heti kirjotettu muistiin, pelkän suullisen siirtymisen kautta viisikymmentä vuotta. Ken tästä huolimatta kirjoittaa tällaisen aikaiden perästä pelkän korvakuulon nojalla siirtyneen puheen sananmukaisesti, todistaa jo tämän tosiasian kautta, että hän pitää itsensä oikeutettuna kirjoittamaan, mitä hänelle sopii, tai että hän on kyllin herkkäuskoinen ottamaan täydestä kaiken sen, mitä hänelle kerrotaan.

Toiselta puolen voidaan monista Jeesuksen lausunnoista todistaa, että ne eivät ole hänen esittämiään, vaan olivat jo kiertämässä ennen häntä.

„Isämeitää“ esimerkiksi pidetään Jeesuksen erityisenä tuotteena. Mutta Pfleiderer osottaa, että eräs aramealainen, korkean ijän saavuttanut Kaddischin rukous päättyy sanoilla:

„Korotettu ja pyhitetty olkoon hänen suuri nimensä maailmassa, jonka hän on tahtonsa mukaan luonut. Hän perustakoon valtakuntansa teidän elinaikananne ja koko Israelin huoneen elinaikana.“

Nähdään, että kristillisen Isämeidän alku on jäljennös.

Mutta jos Jeesuksen puheet eivät pidä paikkaansa eikä liioin hänen nuoruuden historiansa ja kaikkein vähimmän hänen ihmeensä, niin mitä jää evankeliumeista silloin vielä jälelle?

Harnackin mukaan jäisi vielä se vaikutus, minkä Jeesus teki opetuslapsiinsa, ja hänen kärsimyshistoriansa. Mutta evankeliumit eivät ole Kristuksen opetuslasten kirjoittamia, ne eivät kuvasta sitä vaikutusta, minkä persoonallisuus teki kristillisen seurakunnan jäseniin, vaan sitä, minkä kertomus Kristuksen personallisuudesta teki heihin. Mutta suurinkaan vaikutus ei sano mitään tämän kertomuksen historiallisesta totuudesta. Kuvitellunkin henkilön kertomus voi tehdä mitä syvimmän vaikutuksen yhteiskuntaan, jos siihen on määrätyt historialliset edellytykset. Minkä vaikutuksen tekikään Goethen Werther, ja kumminkin tiesi koko maailma, että tässä oli puhe ainoastaan romaanista. Mutta siitä huolimatta sai se joukon oppilaita ja seuraajia.

Juutalaisuudella on juuri Jeesuksen edellisellä ja jälkeisellä vuosisadalla esiintyneillä persoonallisuuksilla ollut mitä suurin vaikutus, koska heille omistetut teot ja opit vastasivat voimakkaita tarpeita juutalaisten kansassa. Tämän osottaa esimerkiksi profeetta Danielin kuva, josta Danielin kirja kertoo, että hän olisi elänyt Nebukadnesarin, Dareioksen ja Kyroksen hallitessa, siis kuudennella vuosisadalla ennen Kristusta, ja tehnyt mitä suurimpia ihmeitä sekä lausunut ennustuksia, jotka toteutuivät myöhemmin hämmästyttävällä tavalla ja päättyivät siihen ennustukseen, että juutalaisuus joutuu syvään ahdistukseen, mistä sen pelastaa vapahtaja, joka kohottaa sen uuteen loistoon. Tätä Danielia ei ole koskaan ollut, hänestä kertova kirja kirjotettiin vasta vuonna 165, makkabealaisten aikana, ei ole siis ihme, että kaikki ennustukset, joita profeetta muka lausui kuudennella vuosisadalla, silminnähtävästi toteutuvat tähän vuoteen saakka, saaden hurskaan lukijan siihen vakaumukseen, että niin erehtymättömän profeetan loppuennustuksenkin täytyy ehdottomasti toteutua. Kaikki tämä on vain sukkela keksintö, ja sillä oli kuitenkin mitä suurin vaikutus; messiasusko uskon tulevaan vapahtajaan sai siitä vahvimman ravintonsa, siitä tuli kaikkien myöhempäin messiasennustusten esikuva. Mutta Danielin kirja osottaa myös, kuinka häikäilemättä silloin keinoteltiin hurskaissa piireissä, kun vaikutuksen synnyttäminen oli kyseessä. Jeesuksen kuvan synnyttämä vaikutus ei siis todista mitään sen historiallisesta alkuperäisyydestä.

Siten ei siis siitäkään, minkä Harnack luulee pelastaneensa evankeliumeista niiden historiallisena ytimenä, jää mitään muuta jälelle, kuin Kristuksen kärsimyshistoria. Mutta tämäkin on alusta loppuun saakka, ylösnousemiseen ja taivaaseenastumiseen asti, tungettu niin täyteen ihmeitä, että siitäkin on melkein mahdoton löytää varmaa historiallista ydintä. Muutoin saamme myöhemmin tilaisuuden tutustua lähemmin tämän kärsimyshistorian uskottavuuteen.

Ei ole sen paremmin muunkaan esikristillisen kirjallisuuden laita. Kaikki, mikä näköjään on lähtöisin Jeesuksen aikalaisilta, kuten apostoleilta, on tunnustettu väärennykseksi ainakin siinä merkityksessä, että se on paljoa myöhemmän ajan tuotteita.

Apostoli Paavalin kirjoittamista kirjeistäkään ei ole ainoatakaan, jonka alkuperäisyys oli täysin varma; historiallinen arvostelu on tunnustanut monet niistä väärennyksiksi. Röyhkein näistä väärennyksistä on ehkä toinen kirje Tessalonikalaisille. Tässä jäljennetyssä kirjeessä varottaa Paavalin nimen taakse kätkeytyvä tekijä: „Ettette aivan nopiasti teitänne salli teidän mielestänne käätä pois eli peljätettää, ei hengen, eikä puheen, eikä kirjan kautta, niinkuin se meiltä lähetetty olisi.“ (2,2). Ja lopuksi väärentäjä lisää: „Tervehdys minun, Paavalin, kädelläni, joka on merkki kaikissa lähetyskirjoissa: näin minä kirjoitan.“ Juuri nämä sanat saattoivat väärentäjän ilmi.

Joukko muita Paavalin kirjeitä muodostavat ehkä kristinuskon vanhimman kirjallisen ilmiön. Mutta Jeesuksesta ne eivät kerro melkein mitään, paitsi sen asian, että hän ristiinnaulittiin ja nousi jälleen ylös.

Meidän ei tarvitse selittää lukijoillemme, mitä ylösnousemisesta on uskottava. Kristillisen kirjallisuuden varmoista tuloksista ei siis ole enää tuskin mitään jälellä.

(Jatk. 5:llä sivulla).

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396—Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR ALGOMA ST. 168—170

Urheilun harrastajat, Huomatkaa!

Ensi maanantaina saavat ne, jotka painia ja urheilua harrastavat, joka kahden minuutin kuluttua, sähkösanomatietoja suorastaan Gotch'in ja Hanckensmidt'in painilavan vierestä, jos haluavat tulla Canadian Northern Hotelliin, niitä kuulemaan

Ruoskikaa syntistä ruumistanne

K. NYMAN'in SAUNASSA

332 Bay St.

Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.

Miesten alusvaatteita pestään.

UUsimman aikainen VALOKUVAAMO. kaupungissamme.

Nykyaiakaisin ja parhaiten ylöslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.

Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hivukset ja pukuja.

Rogers Studio.

Fallis Footin yläkerrassa — — —.— 82 Cumberland St.

— Nyrjähdys voipi kestää kipeänä tavallisela hoidolla 3—4 viikkoa. Mutta jos käyttää Chamberlain linjamenttiä viljalti heti loukkautumisen tapahduttua, niin voipi parantuminen tapahtua kolmessa eli neljässä päivässä.

Myytävänä kaikkialla.

HALUTAAN TIETÄÄ.

Olisiko yhtään tuttavaa tai tuttavaksi aikovaa joka haluaisi ruveta kaustislaisten kanssa kirjevaihtoon osoitteella: Antti Virkkala, 93 Ruttan st., Victor Carlson 62 Kenogami ave Port Arthur, Ont. Canada.

Haluaisin tietää missä on Friiti Mattson jos huomaat tämän tai jos joku hänen työtoveristaan tietää hänen olin paikkansa niin ilmoittaisi hänestä: Lovisa Mattson, Miller P. O., Kakabeka, Ont., Canada.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

TYÖKANSA,

ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.

Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:

J. W. Kannasto, Vastaava. Yrjö Mäkelä, M. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta $2.50
½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta .... .75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta .... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.

Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

— Seuraava numero Työkansaa ilmestyy päivää myöhemmin kuin tavallista, sentähden koska maanantaina on Labourday, ainoa työläisten juhla.

— „Uskotko sinä oikein todella, että Työkansa ei tule kuolemaan, vai onko uskosi vain agitatsioni uskoa?" Tällaisen kysymyksen teki minulle eräs järkevä toveri pari vikkoa sitten.

Minua ihmetytti tuo kysymys sanomattomasti.

Sitäkö varten Canadan suomalaiset työmiehet, ja naiset ovat tuhansia dollareita uhranneet Työkansan hyväksi, että se nyt tapettaisiin.

Sitäkö varten Työkansaa on pidetty pystyssä jo neljättä vuotta, että sen nyt annettaisiin kuolla kutjahtaa aineellisten varojen puutteessa.

Sitäkö varten on uurastettu, valvottu öitä ja päiviä, viikkomäärin yhtämittaisesti, maksettu kalliita oppirahoja y. m., että nyt lyödään rukkaset lautaan. Vieläkös mitä!

Työkansa elää ja voi nyt paremmin kuin koskaan ennen.

Konevelat, jotka pari vuotta taaksepäin nousivat useaan tuhanteen dollariin ovat kohta kaikki maksettuna. Ensi keväänä maksetaan viimeiset konemaksut nim. niistä koneista mitä Työkansalla nyt on olemassa. Tietysti uusia koneita aina vain täydytään ostaa sitä mukaan kuin liike laajenee, mutta se on sentään ja paljoa helpompaa kun ensimäisten koneitten työn ohella tehdä kaikenlaista muuta työtä sekin tuntuvasti vie aikaa. Näinollen ei voi lehteä saada parempaa kuin se nykyään on.

Siis hankkikaa tuhannen uutta tilaajaa Työkansalle ja sen jälestä se kyllä vastaa kaikin puolin tarkoituksensa.

WILHO BOMAN TORONTOSSA.

Tov. Wilho Boman saapuu Torontoon 4 p. syyskuuta alottaen samana iltana neljä iltaa kestävät luennot. Hän mys tulee puhumaan Työkansan hyväksi pidettävässä iltamassa 4 p. syyskuuta. Nyt on torontolaisilla hyvä tilaisuus saada perusteellisia tietoja sosialismista. J. W. L—sa.

SOTILASHULLUTTELU VIE SUURIA SUMMIA.

Canadan „laivasto", joka nykyään on sangen kurjassa kunnossa, on sekin jo tullut maksamaan useoita miljoonia dollareita. Mutta täällähän ollaankin vasta alussa; muutaman vuoden kuluttua voi Canada jo uhrata satoja miljoonia dollareita joka vuosi sotilashullutuksiin ja maa sotalaitos täälläkin nyt jo maksaa huikeanlaisia summia. Yhdysvaltain sotilashulluttelu näkyy päivä päivältä tulevan yhä pahemaksi. Viime viikolla esim. on Yhdysvaltain hallitus antanut urakan kahdeksan uuden torpedolaivan rakentamisesta. Niistä pitäisi tulla parhaita alallansa. Niiden kantavuus on 1010 tonnia ja ne kulkevat 29½ solmunväliä tunnissa. Valmistua noiden pitäisi kahdeksassa vuodessa.

Eiköhän Yhdysvaltainkin sotilashulluttelu nopeasti lähenee loppuansa. Siltä ainakin näyttää kun katselee sitä valtavaa joukkojen nousua mikä tuolla puolen rajan nykyään tapahtuu. Siis jyllätkää te pimeät voimat, pian on aikanne lopussa.

SOTAPILVET YHÄ LEIJAILEVAT EUROPAN PÄÄLLÄ.

Europan valtiollinen taivas ei näytä selkenevänkään ilman myrskyä, vaikka se jo yhteen aikaan oli hiukan kirkkaampi. Morocon rettelöt, eli oikeammin sanottuna, Ranskan ja Saksan anastushommat Moroccossa näyttävät yhä edelleen kehittyvän polttopisteeseensä. Ranskan hallitus ei ole lopullisesti suostunutkaan taipumaan Saksan vaatimuksiin, vaan seisoo jyrkkänä vastassa. Kummassakin näissä maissa varustaudutaan tulisella kiireellä toistansa löylyttämään. Kummatkaan eivät enää salaa toisiltansa sitä, että aikomus on sodalla ratkaista riitaisuudet.

Jos tästä jutusta sota puhkeaa, tulee siitä sellainen leikki, että koko Europa voi sotkeutua samaan liemeen. Ainoastaan yksi mahti on olemassa, joka voi estää yleiseuropalaisen sodan puhkeamasta. Se mahti on sosialidemokratia ja sitä peläten voimme uskoa Ranskan ja Saksan pysyvän erossa toistensa kurkuista. Voipa väittää, että ilman sosialidemokratian synnyttämää pelkoa olisi sota jo puhjennut. Kansainvälinen sosialistinen sihteerivirasto on ollut ankarassa työssä, estääkseen sodan puhkeamasta. Samalla tavalla ovat tehneet eri maiden, etupäässä Ranskan ja Saksan, sosialistit. Eivätkä ne herkeä työstä ennenkuin sodan uhka on tykkänään vältetty.

MUISTAKAA OLLA MENEMÄTTÄ LÄNSI-CANADAN KAIVOSALUEILLE.

Länsi-Albertan ja itä-British Columbian kaivosmiesten lakko jatkuu yhä edelleen. Herroilla kai- valmis menemään vaikkapa „skääpiksi". Heitä tällaisia onnettomia on kymmeniä tuhansia länsi- ja keski-Canadan valtioissa nykyään; suurin osa heistä on aivan pennittömänä, vailla vaatetta ja suojaa. Toivottavissa kuitenkin on etteivät nämä miehet rupea „skääpäämään" sillä iso osa heistä lienee kaupunkilaistyöväestöä, jotka teollisuuspula on ajanut ensin Yhdysvalloista itä-Canadaan ja sitten sieltä lännelle.

Suomalaiset lienevät melko hyvästi kunnostautuneet tässä taistelussa, joten heille voi ainoastaan lausua, kehoittakaa tovereitannekin pysymään lujina, innostakaa heitä, sillä jos nyt peräännytte taistelusta, menetätte kaikki jotavastoin seisomalla jyrkkinä voi voitto olla hyvinkin lähellä.

„HUUHKAJAT ULVOVAT SILLÄ PUOLIYÖ ON KULUNUT JA PÄIVA VALKENEE"

Porvarillinen sanomalehdistö, porvarilliset politikoitsijat ja porvarillisuuteen vajonneet kirkon päämiehet ulvovat ilkeästi nykyään. Heidän ulvontansa on samanlaista, kuin huuhkajan, joka sydänyön jälestä, päivän- nousua peläten, manalan äänellänsä päiväntulon herttaisia hetkiä häiritsee. Sosialistit hyökkäävät lakkaamatta hyvässä järjestyksessä eteenpäin, saaden kunniallisesti ansaitun voiton toisensa jälkeen. Samaa ei voida sanoa porvareista; he hyökkäävät ja peräytyvät, he kieräilevät ja kavaltavat, purevat ja nuolevat ja — ulvovat. Tämä kaikki on porvariston viimeisten hengenvetojen enteitä, se on vanhan jättiläisen yritystä — turhaa yritystä sillä sen ruumis on puolikuollut, hermosto kykenemätön ja veri piloille myrkyttynyt.

Suomalaistenkin keskuudessa on sama sääntö vallalla. Suomalaiset „porvarilehdet", politikoitsijat ja pappismiehet ja kaikenlaatuisten kamasaksain koikkuva armeija tekevät aivan samalla tavalla. Kaikista tuskallisemmin, aivankuin vanhan velhon äänellä huutaa „Siirtolainen". „Me olemme työväestön ystäviä; me valvomme työväestön etuja; hirteen sosialistit", kuuluu „Siirtolaisen" värisevä ääni aivankuin haudasta. Kuolevan kirkollisuuden dogmeihin homehtuneen raittiusliikkeen ja jo kuolleen kansallisen maineen puhdistusliikkeen nimessä koettaa Siirtolainen, toinen jalka haudassa, „taistella".

Jokainen järkevä ihminen tietää, että Siirtolaisen yritykset pysyä hengissä, ovat turhia. Vanhan, aikansa eläneen täytyy hukkua ja Siirtolainen hukkuu eikä kukaan sen haudalla itke, ei valita tuskin muutaman vuoden kuluttua kuoleman jälkeen edes muistetaankaan, että sellainen laitos on ollut olemassakaan.

Sosialisteilla on nyt toiminnan aika ja meidän on toimittava. Iskuja jaeltaessa muistettakoon, ettei Siirtolainenkaan jää ilman niitä. „Keppi tekee koiralle hyvää", vaikka meidän käyttämämme keppi ei olekkaan raaka ase kuten porvarien työväestöä kurissa pitävät aseet, joita „Siirtolainen" kaikilla keinoilla puolustaa.

GRÖNDAHLIN SELITYS PORT ARTHURILAISSALASEUROIHIN KUULUMISESTA.

„Työkansan toimitus.

K. Toverit:—

T. k. 11:sta päivän Työkansasta luin, että olitte ottaneet huomioon i. p. edustajakokouksen pöytäkirjasta kohdan jossa sanotaan minun selittäneen, että Port Arthurissa muka olisi saavutettu jonnaan, ja muutoinkin toimimaan suopeammin osastoonkin nähden kuin monella muulla paikkakunnalla.

Ja itse asiassa ei tavallisesti esimerkkien mainitsemista markitä pöytäkirjaan, ellei pöytäkirjaan merkitä jokaisen puhevuoroa täydellisenä, koska niistä helposti voi saada väärän käsityksen kuten tässäkin tapauksessa. Erehdys on keskustelu- pöytäkirjan kirjottajan tekemä.

Toivon että oikaisette huomautuksenne, koska mielipiteeni asiasta on aivan päinvastainen.

Toveruudella:

K. Gröndahl."

Mielihyvällä olemme edelläolevan selityksen julkaisseet. Kuten siitä näkyy ei Gröndahl ole sanonutkaan Port Arthurin sosialistien kuuluneen salaseuroihin vaan on Länsipiirin edustajakokouksen pöytäkirjuri mielivaltaisesti pannut hänet sellaista sanomaan. Muuten meille on saman tekevää kunhan vain täkäläiset sosialistit ovat vapautetut mokomasta epäilystä ja heidän on juuri tov. Gröndahl vapauttanut. — Toim.

SUOMALAISET KUNNOSTAUTUVAT.

Tuskin yhtään suomalaista sanomalehden numeroa ilmestyy nykyaikoina tällä mantereella, jossa ei kerrota suomalaisten siellä taikka tuolla kunnostautumisesta. murhia, tappeluita,pieniä varkauksia, veijaamisia y. m., y. m. näkee sanomalehdissä joka päivä.

Mistä johtuu tälläinen alennustila? Porvarien taholta väitetään, että sen on synnyttänyt sosialismi. Tämä kuitenkaan ei ole totta. Ensiksikin sosialismi ei olisi sinä puolen vuosikymmenen aikana, joka sitä on täällä levitetty, ehtinyt raaistamaan ihmisiä, vaikka sitä olisi koetettukin. Sitäpaitsi sosialistithan ovat kaikilla keinoilla kylväneet valistusta suomalaisen siirtokansan keskuuteen, joten syy raakuuteen ei siis voi olla sosialismissa.

Jokainen pidemmän aikaa täkäläisiä oloja seurannut tietää, että täkäläiset porvarilliset sanomalehdet ovat jo kymmeniä vuosia myrkyttäneet suomalaisen siirtolaisväestön tervettä oikeus- ja moraalikäsitettä. Onko sitten ihme, jos kylvö joskus kantaa hedelmän? Paljoa ihmeempi se olisi, jos ei tuosta ohdakkeen kylvöstä olisi ollut mitään seurausta.

Muistelkaapa vain kaikkia niitä opetuksia, joita Siirtolainen, Amerikan Suometar, Uusi Kotimaa, Amerikan Sanomat y. m. ovat vuosien kuluessa lukijoittensa henkisen nälän tyydyttämiseksi tyrkyttäneet. Katselkaa näitä lehtiä nyt, tutkiskelkaa niiden harjottamaa provoseerausta ja samalla katsokaa niiden loistavasti ilmottamia kirjaluetteloja. Siellä on jos minkälaista roskaa, jota täytyy sanoa roskaksi ilman puhumatta ilkeämielisyydessä.

Tämän kaiken täytyi ennemmin taikka myöhemmin kantaa sato, sellainen kuin porvarillisten sanomalehtien opetukset edellyttävät. Sosialismi, niin mukaansa tempaava, niin voimakkaasti ihmisten yleistä sivistystasoa kohottava kuin se onkin, ei ole vielä ehtinyt mielipiteitä muuttamaan. Mutta sosialismi tulee nopeasti tappamaan raakuuden maailmasta, se tulee suomalaisellekin siirtolaisväestölle opettamaan parempia asioita, joissa he voivat kunnostautua. Porvarillisen sanomalehdistön aika on nyt lopussa ja heidän mukanaan menee raakuuskin hautaan. Mitä tarmokkaammin me toimimme, sitä nopeammin porvarilliset sano- sessä maakunnan lainlaatikunnassa. Ja kun he kerta ovat olleet kyllin voimakkaita saamaan omia miehiänsä maakunnan lainlaatijakuntaan niin miksi he eivät kykenisi tekemään samaa silloin kuin on kysymyksessä saada edustaja Dominion parlamenttiin. Vancouverista on ehdokkaana tov. Cingsley. Hän pitäisi oleman yksi tunnetuimmista länsi-Canadan sosialisteista. Hänellä myöskin lienee suurin vaikutus vaalipiirinsä työväestöön. Miksi emme sitten voisi luottaa siihen, että hän tulee siihen valituksi. Lännellä kyllä on ollut suuntariitoja, mutta sellaiset täytyy nyt unhoittaa ja toimia kuin yksi mies tov. Cingsleyn hyväksi. Silloin kuin on aikaa, voimme selvitellä sisäisiä erimielisyyksiä, mutta heti kuin toiminta tähdätään ulospäin, silloin täytyy jokaisen kelpo sosialidemokratin unhoittaa sisäiset erimielisyydet käydäkseen yhdessä toisten osatoverien kanssa käsikädessä taisteluun.

Lännen kaivosmiesten lako kärjistyy, kuten lehtemme tässä numerossa kerrotaan. Tämä lakko ei taida sanottavammin suoranaisesti vaikuttaa tov. Cingsleyn äänestysalueeseen, mutta välillinen vaikutus sillä siihen kyllä on. Vancouverin lakko, joka jo yritti yhteen aikaan kehittyä yleiseksi, on myöskin täytynyt jonkunverran vaikuttaa sikäläiseen mielipiteeseen, tehden sitä sosialistisemmaksi.

Siis sikäläisten toverien on nyt rynnättävä voimakkaasti, niin, ettei hyvä tilaisuus pääse käsistä heikon toiminnan tähden.

den.

Toinen sellainen paikka, jossa sosialisteilla näyttää olevan hyvä tilaisuus saada oman ehdokkaansa valituksi, on Nova Scotia, jossa Cope Bretonin kaivosmiesten lakko on vuosikauden kiusannut työväestöä. Jos ei se ole näistä miehistä tehnyt sosialisteja niin sitten on ihme.

Useita toisiakin paikkoja täällä on, joissa on mahdollisuuksia saada omat ehdokkaat valituksi, jos vain otetaan tarpeeksi voimakkaasti vaaleihin osaa. Suomalaisten sosialistien on muistettava olla mukana tässä taistelussa se on taistelua, jonka tuloksista Canadan työväestö saa ensi vaaleihin mennessä niittää joko hyötyä tai tappiota itsellensä.

OIKEUSLAITOKSEN KOSTONHIMON UHRI.

Mrs. Napolitano elämänsä ijäksi yksinäiseen vankikoppiin suletttu nainen, on nyt lopullisesti sijoitettu Kingstonin ojennuslaitokseen, erotettu lapsistansa, vieläpä siitäkin lapsesta, jonka hän synnytti vähää jälkeen kun hänen kuoleman tuomionsa oli muutettu elinkautiseksi vankeusrangaistukseksi. Sanomalehdet kertovat, että se kohtaus kun tämä onneton äiti erotettiin lapsestansa oli niin liikuttava, että kivinenkin sydän siitä heltyi. Mutta canadalainen oikeuslaitos ei vain helly, sitä ei saa lasten itku„ ei äidin valitus, eikä yleisen mielipiteen paino jättämään kostonhaluansa tyydyttämättä.

Mitä ajattelette te äidit, te, joilla on joukko rakastettavia lapsia, te joilla on yksi sellainen pieni pallero, jonka te tahtoisitte hoitaa hyvästi, jonka te tahtoisitte kasvattaa hyväksi ihmiseksi, mitä te ajattelette mrs. Napolitanon kohtalosta? Ajatelkaapas, että teidät siepattaisiin yht'äkkiä näiden rakkaittenne seurasta ja heitettäisiin elämänne ijäksi vankilan kylmään kosteaan komeroon? Ettekö te surusta murtuisi, jos teille näin tahtoi tyydyttää koston halunsa — ehkä myöskin toisille varoitukseksi.

Tuomarien omillatunnoilla lienee ollut niin monta villaisella painettua tuomiota, että niiden edestä tahdottiin uhrata yksi „halpa ulkomaalainen", joka kuitenkin on ihminen, ihminen, joka oli puolustanut itseänsä miestänsä vastaan, jonka tämä „siveellinen" yhteiskunta oli alentanut ja, eräällä tavalla pakottanut vaatimaan vaimoansa prostitutsionin harjoittamiseen.

Minkälainen varoitus tämä tällainen tuomio on toisille? Se on kiihottava varoitus, joka eräänlaisessa sieluntilassa olevia ihmisiä voi ajaa aivan kuin kiusalla tekemään samanlaisia rikoksia kuin mrs. Napolitano teki. Kostamalla rikoksien tekijöille kiihotetaan vain uusiin rikoksiin, mutta olemalla lempeä ainakin tämänlaatuisia rikoksellisia kohtaan nousee tuomioistuinten arvo ihmisten silmissä ja rikosten luku vähenee.

En tahdo sanoa, että tällaisista rikoksista vielä meidän aikakaudellamme pitäisi tykkänään vapauttaa, mutta minun mielestäni kuolemaan, samoin kuin elinkautiseen vankeuteenkin tuomitseminen on aivan liian ankara, suorastaan järjetöntä ja epäinhimillistä.

Mrs. Napolitano jää pian unholaan. Hän unhottuu virumaan yksinäisessä kopissansa ainoastaan harvojen sukulaisten joskus muistaessa häntä. Mutta se, että tämä nainen unhotetaan, ei silti lopeteta hänen kärsimyksiänsä, ikäväänsä ja tuskallista elämäänsä. Senpä tähden olisikin meidän painettava mieliimme tämä juttu ja kun muutama vuosi on kulunut, koetettava saada hänet vapautetuksi. Ehkä tuomitsijain kostonhimo on jo silloin jonkunverran lauhtunut ja ehkäpä meillä on silloin takanamme voimaa, joka täydytään ottaa missä tahansa, canadanlaisissa oikeuslaitoksissakin huomioon.

Canadan suomalaiset.

PORCUPINE, ONT.

Rautatien kämpiltä.

Olen joskus ennenkin kirjoittanut kämpältä, vaan en usko olevan liikaa jos tuon esille, niin kuin opiksi suomalaisille kämppämiehille, että meidän olisi heti alettava yhteistoimiin kaikenlaisen petkutuksen ja epäkohtien poistamiseksi.

Tämä 7:äs kämppä on oikein petkuttaja virkailijain hallussa. Konttoristi ottaa maksun semmoisestakin tavarasta mitä miehet ei ole ottanut häneltä. Minulta hän veti peiton hinnan nyt elokuun ajasta vaikka olen ollut jo lähes 2 kuukautta työssä. Asia on ehkä niin että konttoristi on hukannut peittoja eli myynyt muille ulkona, koska hän tuli kämppään tämän elokuun alussa ja otti ylös kirjaansa joka miehen numeron ja peiton — niin kirjoitti konttorikirjaan ja vetää maksun pois, vaikka monellakin miehellä on ollut peitto tälle kämpälle tullessaan.

Tällä kämpällä on paljon vanhanmaan venäläisiä jotka ei osaa yhtään puhua maankieltä, niille on hyvä tehdä vaikka kuinka julmaa vääryttä ja mitäs niille rosvoille mahtaa järjestymätön työväki. Koville se otti minunkin, kun rupesin vaatimaan tämän epäkohdan korjaamaan, joka teki 4 dollaria. Oli siinä

salata. Entinen toiminnan innostus ja siveellinen seuraelämä on muuttunut yleiseksi juopotteluksi ja porsasteluksi.

Vielä pari kolme vuotta takaperin näimme ainoastaan joskus, ja silloinkin nuo muutamat vakituiset miehenretkaleet juopottelevan. Nyt alkaa olla kourallinen niitä joita emme näe yleisillä paikoilla juvuksissa esiintyvän. Tappelut, poliisiasemilla kuletukset eivät ole enää asioita. Naisten siveettömyydestä vangitsemiset, avioerot huoruuden tähden ovat vain tavallisia asioita. Vaikka mitä keinoja käyttäsimme, emme Liiton kokousta saa enää niin lukuisaksi ja innokkaaksi kuin ennen. Älkäämme hyvät toverit antako kehityksen jatkaa kulkuaan tähän suuntaan. Lopettakaamme sen kulku nyt kuin vielä on siihen mahdollisuutta.

Hyvää sivistysneroansa näyttivät täällä räätäli Henry Tailorin suomalaiset työmiehet, ostamalla hienon muistolahjan mainitun liikkeen entiselle leikkaajalle J. S. Fergusonnille. En halua väittää oliko se väärin tehty tai oikein. Oikein se oli ainakin siinä tapuksessa, että eksyttää työnantajan silmissä työväen kehitystä. Työnantajat nähkääs mittaa työläisten sivistystä siitä miten suuresti työläiset heitä jumaloivat. Ainakaan se mainitun liikkeen työläisiltä ei ole oikein kun he tätä mainittua herraa nimittävät „toveriksi", joka hän ei kuitenkaan ole. Onko hän kuulunut joskus sosialistipuolueeseen? Ohoh! Onko se sosialistinen yhdistys jossa hän on presidenttinä?

Paikkakunnaltamme on Yhdysvaltoihin siirtynyt räätäli F. Pylkkö, joka jokuaika takaperin mitä katalammasti kätyröi työnantajalle työmiesten välisiä salaisuuksia, tietysti kiusaksi työtovereilleen kun työnantaja kielsi työn häneltä ja ehkä palkkioksi tästä hän sen paasille teki.

Tätä historiaa tulen jatkamaan niin kauvan kuin Torontossa kehitys rupeaa kulkemaan toiseen suuntaan ja mainitunlaisia tapahtumia tapahtuu.

Moukari.

BELLEVUE, ALTA.

Pyydän vastata Bellevuen kirjoitukseen joka oli 18 päivä elokuuta 1911.

Ensin tahdon huomauttaa kirjeenvaihtajaa, että mitä te turhaan kaunistelette tosiasioita sanomalehtien palstoilla, kun olette kirjoittaneet että olen ainoa suomalainen nykyään koko kaivosalueella, joka olen työssä. Teillä kirjeenvaihtajat näkyy olevan kovin liukas kynä, ettette näytä ollenkaan huomaavan toisia suomalaisia, joita on tällä kertaa 2 ja ovat olleet koko lakon ajan. Tai luuleeko kirjeenvaihtaja näitten taloudellisen aseman olevan huonommalla kannalla? Asiat voi tuoda julki aivan peittelemättä, ollenkaan nyrkkivallasta huolimatta.

Mitä minuun tulee, että olen ollut työssä, niin minun on pakottanut taloudellinen asema. Vai luuletteko, että olisi lakko tullut voitetuksi, jos minä koko 7-henkisen perheen kanssa olisin kuollut nälkään, te olette kaikki olleet sitä mieltä, että ei unio vaan minua avustaisi, vaikka minä olen ollut union jäsenenä 10½ vuotta, jonka te kyllä tiedätte, paitsi 5 kuuta kun olin farmikontrilla, josta tulin takaisin 3 päivää ennen Bellevuen kaivosräjähdystä. Te muistatte että viime talvena oli melkein

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ....4..... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista tuotisen muodossa 10c. rivillä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

— Seuraava numero Työkansaa ilmestyy päivää myöhemmin kuin tavallista, sentähden koska maanantaina on Labourday, ainoa työläisten juhla.

— „Uskotko sinä oikein todella, että Työkansa ei tule kuolemaan, vai onko uskosi vain agitatsioni uskoa?" Tällaisen kysymyksen teki minulle eräs järkevä toveri pari viikon sitten.

Minua ihmetytti tuo kysymys sanomattomasti.

Sitäkö varten Canadan suomalaiset työmiehet, ja naiset ovat tuhansia dollareita uhranneet Työkansan hyväksi, että se nyt tapettaisiin.

Sitäkö varten Työkansaa on pidetty pystyssä jo neljättä vuotta, että sen nyt annettaisiin kuolla kutjahtaa aineellisten varojen puutteessa.

Sitäkö varten on nurastettu, valvottu öitä ja päiviä, viikkomäärin yhtämittaisesti, maksettu kalliita oppirahoja y. m., että nyt lyödään rukkaset lautaan. Vielä kös mitä!

Työkansa elää ja voi nyt paremmin kuin koskaan ennen.

Konevelat, jotka pari vuotta taak sepäin nousivat usenan tuhanteen dollariin ovat kohta kaikki maksettuna. Ensi kevään maksetaan viimeiset konemaksut niin. niistä koneista mitä Työkansalla nyt on olemassa. Tietysti uusia koneita aina vain täydytään ostaa sitä mukaan kuin liike laajenee, mutta se on sentään ja paljoa helpompaa kun ensimäisten koneitten hankkiminen.

Ainoa mitä Työkansa nyt kipeämmin tarvitsee on, tilaajamäärän kohottaminen ainakin tuhannella uudella tilaajalla. Se tuntuu sangen nololtakin, että Canadan suomalaisten sosialistien ainoa äänenkannattaja kitua tilaajain puutteessa. Ja se osoittaa aikaansaamattomuutta Canadan suomalaisissa sosialisteissa kuin eivät he kykene edes tuhatta uutta tilaajaa Työkansalle hankkimaan.

Kun nyt kerta Työkansa on Canadan suomalaisten sosialistien oma niin sillöin täytyy heidät pitää omistajina. Miksi eivät sitten omistajat, hanki lehdelle niin paljon tilaajia, että voitaisiin pitkä edes neljä toimittajaa Työkansalla ja Väkäilealla yhteensä Nyt on vain kolme miestä toimituksessa ja heidän täytyy vielä toimitus-

sosialismista. J. W. L—sa.

SOTILASHULLUTTELU VIE SUURIA SUMMIA.

Canadan „laivasto", joka nykyään on sangen kurjassa kunnossa, on sekin jo tullut maksamaan useoita miljoonia dollareita. Mutta täällähän ollaankin vasta alussa; muutaman vuoden kuluttua voi Canada jo uhrata satoja miljoonia dollareita joka vuosi sotilashulluksiin ja maa sotalaitos täälläkin nyt jo maksaa huikeanlaisia summia. Yhdysvaltain sotilashulluttelu näkyy päivä päivältä tulevan yhä pahemaksi. Viime viikolla esim. on Yhdysvaltain hallitus antanut urakan kahdeksan uuden torpedolaivan rakentamisesta. Niistä pitäisi tulla parhajta alallansa. Niiden kantavuus on 1010 tonnia ja ne kulkevat 29½ solmunväliä tunnissa. Valmistus noiden pitäisi kahdeksassa vuodessa.

Eiköhän Yhdysvaltainkin sotilashulluttelu nopeasti lähenee loppuunsa. Siltä ainakin näyttää kuu katselee sitä valtavaa joukkojen nousua mikä tuolla puolen rajan nykyään tapahtuu. Siis jylättäkää te pimeät voimat, pian on aikanne lopussa.

SOTAPILVET YHÄ LEIJAILEVAT EUROPAN PÄÄLLÄ.

Europan valtiollinen taivas ei näytä selkenevänkään ilman myrskyä, vaikka se jo yhteen aikaan oli hiukan kirkkaampi. Morocon rettelöt, eli oikeammin sanottuna, Ranskan ja Saksan annastushommat Morocossa näyttävät yhä edelleen kehittyvän polttopisteensä. Ranskan hallitus ei ole lopullisesti suostunutkaan taipumaan Saksan vaatimuksiin, vaan seisoo jyrkkänä vastassa. Kummassakin näissä maissa varustaudutaan tulisella kiireellä toistaseen löylyttämään. Kummatkaan eivät enää salaa toisiltansa sitä, että aikomus on sodalla ratkaista riitaisuudet.

Jos tästä jutusta sota puhkeaa, tulee siitä sellainen leikki, että koko Europa voi sotkeutua samaan liemeen. Ainoastaan yksi mahti on olemassa, joka voi estää yleiseuropalaisen sodan puhkeamasta. Se mahti on sosialidemokratia ja sitä peläten voimme uskoa Ranskan ja Saksan pysyvän erossa toistensa kurkuista. Voipa väittää, että ilman sosialidemokratian synnyttämää pelkoa olisi sota jo puhjennut. Kansainvälinen sosialistinen sihteerivirasto on ollut ankarassa työssä, estääkseen sodan puhkeamasta. Samalla tavalla ovat tehneet eri maiden, etupäässä Ranskan ja Saksan, sosialistit. Eivätkä me herkeä työstä ennenkuin sodan uhka on tykkänään vältetty.

MUISTAKAA OLLA MENEMÄTTÄ LÄNSI-CANADAN KAIVOSALUEILLE.

Länsi-Albertan ja itä-British Columbian kaivosmiesten lakko jatkuu yhä edelleen. Herroilla kaivosten omistajilla kuuluu olevan aikomus panna kaivannot käyntiin „skääppi" työvoimalla, sillä nyt kun Canadian Pacific yhtiö on kulettanut suuria luumoja miehiä lännelle uskotaan kyllä saatavan „skääppejä" kaivantoihin.

Mutta työväestön täytyy olla senverran yhteishengen elähyttämää, etteivät ylenmä „skääppäämällä" tekemään niiden miesten taistelua turhaksi, jotka ovat olleet koko kesän lakossa. Lakkolaisten voitto ei voi enää olla kovin kaukana, jos he vain jaksavat seisoa yksimielisinä ja jos ei kukaan mene „skääppäämään". Luonnollisesti useat niistä työläisistä, joita Canadian Pacific on kulettanut lännelle, mukamas viljan korjuuseen, ovat asemassa jossa ilmeinen, jos ei hän ole raudanlujalla hermostolla varustettu, on maan Työkansaa, ainakin aikoitaistelusta, menetätte kaikki jotavastoin seisomalla jyrkkinä voitto olla hyvinkin lähellä.

„HUUHKAJAT ULVOVAT SILLÄ PUOLIYÖ ON KULUNUT JA PÄIVA VALKENEE"

Porvarillinen sanomalehdistö, porvarilliset politikoitsijat ja porvarillisuuteen vajonneet kirkon päämiehet ulvovat ilkeästi nykyään. Heidän ulvontansa on samanlaista, kuin huuhkajan, joka syDänyön jälestä, päivän- nousua peläten, manalan äänellänsä päivän tulon herttaisia hetkiä häiritsee. Sosialistit hyökkäävät lakkaamatta hyvässä järjestyksessä eteen päin, saaden kunnialliasesti ansaitun voiton toisensa jälkeen. Samaa ei voida sanoa porvareista; he hyökkäävät ja peräytyvät, he kieräilevät ja kavaltavat, purevat ja nuolevat ja — ulvovat. Tämä kaikki on porvariston viimeisten hengenvetojen enteitä, se on vanhan jättiläisen yritystä — turhan yritystä sillä sen ruumis on puolikuollut, hermosto kykenemätön ja veri piloille myrkytynyt.

Suomalaistenkin keskuudessa on sama sääntö vallalla. Suomalaiset „porvarilehdet", politikoitsijat ja pappismiehet ja kaikenlaatuisten kamasaksain koikkuva armeija tekevät aivan samalla tavalla. Kaikista tuskallisemmin, aivankuin vanhan velhon äänellä huutaa „Siirtolainen". „Me olemme työväestön ystäviä; me valvomme työväestön etuja; hirteen sosialistit", kuuluu „Siirtolaisen" väärisevä ääni aivankuin haudasta. Kuolevan kirkollisuuden dogmeihin homehtuneen riittiuslikkeen ja jo kuolleen kansallisen maineen puolustuslükkeen nimessä koettaa Siirtolainen, toinen jalka haudassa, „taistella".

Jokainen järkevä ihminen tietää, että Siirtolaisen yritykset pysyä hengissä, ovat turhia. Vanhan, aikansa elänen täytyy hukkua ja Siirtolainen hukkuu eikä kukaan sen haudalla itke, ei valita tuskin muutaman vuoden kulutta kuoleman jälkeen edes muistetaankaan, että sellainen laitos on ollut olemassakaan.

Sosialisteilla on nyt toiminnan aika ja meidän on toimittava. Isoja jaeltaessa muistettakoon, että Siirtolainenkaan jää ilman niitä. „Keppi tekee koiralle hyvää", vaikka meidän käyttämämme keppi ei olekkaan raaka ase kuten porvarien työväestöä kurissa pitävät aseet, joita „Siirtolainen" kaikilla keinoilla puolustaa.

GRÖNDAHLIN SELITYS PORT ARTHURILAISSALASEUROIHIN KUULUMI-SESTA.

„Työkansan toimitus.

K. Toverit:—

T. k. 11:sta päivän Työkansasta luin, että olitte ottaneet huomioon i. p. edustajakokouksen pöytäkirjasta kohdan jossa sanotaan minun selittäneen, että Port Arthurissa muka olisi saavutettu jonkinlaisia voittoja kuulumalla salaseuroihin. Tuo kohta pöytäkirjassa on aivan erhdyttävä samoin kuin monta muutakin kohtaa. Jos luette kokoukselle esittämäni ponnen ja vertaatte sitä noiden minun suuhuni, pöytäkirjaa puhtaaksi kirjoittaessa, pantujen sanojen kanssa yhteen, niin näette varmaankin niiden sisällön aivan vastakkaiseksi.

Asia oli näet sellainen että salaseurojen yhteydessä keskusteltiin myöskin riittiusseuroihin suhtautumisesta ja niihin kuulumisesta, sillä paikoin lännellä pidetään niihinkin kuulumista sopimattomana. Selitin silloin että mielestämi niihinkin kuulumisesta vain harvoin voi mitään todellista hyötyä, kuten esim. Port Arthurissa, missä riittiusseura on saatu tukemaan Työkansaa, ainakin aikoihyväksi. Silloin kuin on aikaa, voimme selvitellä sisäisiä erimielisyyksiä, mutta heti kuin toiminta tähdätään ulospäin, silloin täytyy jokaisen kelpo sosialidemokratin unhoittaa sisäiset erimielisyydet käydäkseen yhdessä toisten osatoverien kanssa käsikädessä taistelunn.

Lännen kaivosmiesten lako kärjistyy, kuten lehtemme tässä numerossa kerrotaan. Tämä lakko ei taida sanottavammin suoranaisesti vaikuttaa tov. Cingsleyn äänestysalueeseen, mutta välillinen vaikutus sillä siihen kyllä on. Vancouverin lakko, joka jo yritti yhteen aikaan kehittyä yleiseksi, on myöskin täytynyt jonkunverran vaikuttaa sikäläiseen mielipiteeseen, tehden sitä sosialistisemmaksi.

Siis sikäläisten toverien on nyt rynnättävä voimakkaasti, niin, että hyvä tilaisuus pääse käsistä heikon toiminnan tähden.

den.

Toinen sellainen „paikka, jossa sosialisteilla näyttää olevan hyvä tilaisuus saada oman ehdokkaansa valituksi, on Nova Scotia, jossa Cope Bretonin kaivosmiesten lakko on vuosikauden kiusannut työväestöä. Jos ei se ole näistä miehistä tehnyt sosialisteja niin sitten on ihme.

Useita toisiakin paikkoja tällä on, joissa on mahdollisuuksia saada omat ehdokkaat valituksi, jos vain otetaan tarpeeksi voimakkaasti vaaleihin osaa. Suomalaisten sosialistien on muistettava olla mukana tässä taistelussa se on taistelua, jonka tuloksista Canadan työväestö saa ensi vaaleihin mennessä niittää joko hyötyä tai tappiota itsellensä.

OIKEUSLAITOKSEN KOSTONHIMON UHRI.

Mrs. Napolitano elämänsä ijäksi yksinäiseen vankikoppiin sulettu nainen, on nyt lopullisesti sijoitettu Kingstonin ojennuslaitokseen, erotettu lapsistansa, vieläpä siitäkin lapsesta, jonka hän synnytti vähää jälkeen kun hänen kuoleman tuomionsa oli muutettu elinkautiseksi vankeusrangaistuksekси. Sanomalehdet kertovat, että se kohtaus kun tämä onneton äiti erotettiin lapsestansa oli niin liikuttava, että kivinenkin sydän siitä heltyi. Mutta canadalainen oikeuslaitos ei vain helly, sitä ei saa lasten itku,, ei äidin valitus, eikä yleisen mielipiteen paino jättämään kostonhaluansa tyydyttämättä.

Mitä ajattelette te äidit, te, joilla on joukko rakastettavia lapsia, te joilla on yksi sellainen pieni pallero, jonka te tahtoisitte hoitaa hyvästi, jonka te tahtoisitte kasvattaa hyväksi ihmiseksi, mitä te ajattelette mrs. Napolitanon kohtalosta? Ajatelkaapas, että teidät siepattaisiin yht'akkiä näiden rakkaittenne seurasta ja heitettäisiin elämänne ijäksi vankilan kylmään kosteaan komeroon? Ettekö te surusta murtuisi, jos teille näin kävisi? Ettekö te nytkin ole vähällä surusta murtua miettiessänne tuon onnettoman vaimon ja hänen viattomien lapsiensa kovaa kohtaloa.

Tuntuuko teistä oikealta — järkevältä se tuomio, joka mrs. Napolitanolle langetettiin? Koettakaapas ajatella järkevästi tätä asiaa. Kun te järkevästi ajattelette sanoo järki teille, että mrs. Napolitanon tuomio on väärä, se on aivan liian ankara. Mitä vaaraa tästä naiseta olisi ollut yhteiskunnalle, jos hänet vapautettiin? Mitä vaaraa hänestä olisi ollut kenellekään yksityiselle, vaikka ei häntä olisi linnaan sulettukaan? Ei mitään vaaraa! Hän oli jo tarpeeksi kärsinyt ollakseen tekemättä uutta rikosta. Minkä tähden hänet teljettiin? Yksinkertaisesti sentähden, että oikeuslaitos

siä voi ajaa aivan kuin kiusalla tekemään samanlaisia rikoksia kuin mrs. Napolitano teki. Kostamalla rikoksien tekijöille kiihotetaan vain uusiin rikoksiin, mutta ei olemalla lempeä ainakin tämänlaatuisia rikoksellisia kohtaan nousee tuomioistuinten arvo ihmisten silmissä ja rikosten luku vähenee.

En tahdo sanoa, että tällaisista rikoksista vielä meidän aikakaudellamme pitäisi tykkänään vapauttaa, mutta minun mielestäni kuolemaan, samoin kuin elinkautiseen vankeuteenkin tuomitsemi nen on aivan liian ankara, suorastaan järjetöntä ja epäinhimillista.

Mrs. Napolitano jää pian unholaan. Hän unhottuu virumaan yksinäisessä kopissansa ainoastaan harvojen sukulaisten joskus muistaessa häntä. Mutta se, että tämä nainen unhotetaan, ei silti lopeteta hänen kärsimyksiänsä, ikäväänsä ja tuskallista elämäänsä. Senpä tähden olisikin meidän painettava miehimme tämä juttu ja kun muutama vuosi on kulunut, koetettava saada hänet vapautetuksi. Ehkä tuomitsijain kostonhimo on jo silloin jonkunverran lauhtunut ja ehkäpä meillä on silloin takanam me voimaa, joka täydyttään ottaa missä tahansa, canadanlaisissa oikeuslaitoksissakin huomioon.

Canadan suomalaiset.

PORCUPINE, ONT.

Rautatien kämpiltä.

Olen joskus ennenkin kirjoittanut kämpältä, vaan en usko olevan liikaa jos tuon esille, niin kuin opiksi suomalaisille kämppämiehille, että meidän olisi heti olettava yhteistoimiin kaikenlaisen petkutuksen ja epäkohtien poistamiseksi.

Tämä 7:äs kämppä on oikein petkuttaja virkailijain hallussa. Konttoristi ottaa maksun semmoisestakin tavarasta mitä miehet ei ole ottanut häneltä. Minulta hän veti peiton hinnan nyt elokuun ajasta vaikka olen ollut jo lähes 2 kuukautta työssä. Asia on ehkä niin että konttoristi on hukannut peittoja eli myynyt muille ulkona, koska hän tuli kämppään tämän elokuun alussa ja otti ylös kirjaansa joka miehen numeron ja peiton — niin kirjoitti konttorikirjaan ja vetää maksun pois, vaikka monellakin miehellä on ollut peitto tälle kämpälle tulleessaan.

Tällä kämpällä on paljon vanhanmaan venäläisiä jotka ei osaa yhtään puhua maankieltä, niille on hyvä tehdä vaikka kuinka julmaa vääryttä ja mitäs niille roskoville mahtaa järjestymätön työväki. Koville se otti minunkin, kun rupesin vaatimaan tämän epäkohdan korjaamaan, joka teki 4 dollaria. Oli siinä konttoriherra olevanaan oikeuden mies kun vaati minulta todistajaa, että minä olen peiton ostanut muualta. Niitä minä kyllä saan, vastasin vaatimukseen. Toverit todisti ja vajavuus oli korjattava.

Niin se on toverit, te jotka kumootte ja halveksitte työväensanomalehtiä, ja sen periaatetta, voitteko sanoa, mikä puolue se on joka meitä petkuttaa ja kiristää. Kirjoittakaa Työkansaan ajatuksenne ja tilatkaa Työkansa viipymättä.

Jätkä.

TORONTO, ONT.

En voi enää vaieta.

Yleinen kehitys ja moraali — Toronton suomalaisten keskuudessa ottaa nykyään niin pitkiä askelia taaksepäin, että ei voi enää

käämme hyvät toverit antako kehityksen jatkaa kulkuaan tähän suuntaan. Lopettakaamme sen kul ku nyt kuin viipä on siihen mahdollisuutta.

Hyvää sivistyneeroansa näyttivät täällä räätäli Henry Tailorin suomalaiset työmiehet, ostamalla hienon muistolahjan mainitun liikkeen entiselle leikkaajalle J. S. Fergusonnille. En halua väittää oliko se väärin tehty tai oikein. Oikein se oli ainakin sijhan tapuksessa, että eksyttää työnantajan silmissä työväen kehitystä. Työnantajat nähkääs mittaa työläisten sivistystä siitä miten suoresti työläiset heitä jumaloivat. Ainakaan se mainitun liikkeen työläisiltä ei ole oikein kun he tätä mainittua herraa nimittävät „toveriksi", joka hän ei kuitenkaan ole. Onko hän kuulunut joskus sosialistipuolueeseen? Ohoh! Onko se sosialistinen yhdistys jossa hän on presidenttinä?

Paikkakunnaltamme on Yhdysvaltoihin siirtynyt räätäli F. Pylkkö, joka jokuaika takaperin mitä katalammasti kätyröi työnantajalle työmiesten välisiä salaisuuksia, tietysti kiusakси työtovereilleen kun työnantaja kielsi työn hänellä tä ehkä palkkioksi tästä hän sen paasille teki.

Tätä historiaa tulen jatkamaan niin kauvan kuin Torontossa kehitys rupena kulkemaan toiseen suuntaan ja mainitunlaisia tapahtumia tapahtuu.

Moukari.

BELLEVUE, ALTA.

Pyydän vastata Bellevuen kirjoituksseen joka oli 18 päivä elokuuta 1911.

Ensin tahdon huomauttaa kirjeenvaihtaja, että mitä te turhaan kaunistelette tosiasioita sanomalehtien palstoilla, kun olette kirjoittaneet että olen ainoa suomalainen nykyään koko kaivosalueella, joka olen työssä. Teillä kirjeenvaihtajat näkyy olevan kovin liukas kynä, ettette näytä ollenkaan huomaavan toisia suomalaisia, joita on tällä kertaa 2 ja ovat olleet koko lakon ajan. Tai luuleeko kirjeenvaihtaja näitten taloudellisen aseman olevan huonommalla kannalla? Asiat voi tuoda julki aivan peittelemättä, ollenkaan nyrkkivallasta huolimatta.

Mitä minuun tulee, että olen ollut työssä, niin minun on pakottanut taloudellinen asema. Vai luuletteko, että olisi lakko tullut voitetuksi, jos minä koko 7-henkisen perheen kanssa olisin kuollut nälkään, te olette kaikki olleet siitä mieltä, että ei unio vaan minua avustaisi, vaikka minä olen ollut union jäsenepä 10½ vuotta, jonka te kyllä tiedätte, paitsi 5 kuuta kun olin farmikontrilla, josta tulin takaisin 3 päivää ennen Bellevuen kaivosräjähdystä. Te muistatte että viime talvena oli melkein mahdoton saada työtä, jossa olisi joukollinen mies tullut elämään, paitsi sitä 14 päivää, jonka olin maaliskuulla työssä. Täällä pitäisi ottaa yksityisomistusoikeus työalallakin, ainakin köyhempieni olioitten, pitäisi olla joku pikkupomo, siitä ei kukaan puhu julkisesti, vaikka kyllä takana soitetaan suuta. Luulen tulleen Bellevuen S. S. O. kunnian nyt paikatuksi, ettei muutat puolet enää tule toiste näkyviin, joka olisi kiitettävä asia.

En tätä kirjota mikäkään puolustuksexsi, että lakonrikkurin homma mikään kiitettävä ammattiala olisi, vaan mikset tuo kaikkien varjopuolia julkisuuteen kun niitä löytyy täällä paljon. Minun ei tarvitse tehdä siitä sen enempää selvää, vaan surkuttelen teidän raukkamaisuuttanne. Sitä Työkansan numeroa en ole löytä-

nyt koko kylästä. Te tahdotte peittää kaikki totuuden, olen vaan kuullut sivustapäin, joka on tällä tavallista, että edessä nuollaan ja takana purraan.

Toveruudella:

J. Kätkä.

CALGARY, ALTA.

Noin neljä kuukautta sitten perustettiin tänne suomalainen sosialistiosasto 18 jäsenellä.

Kokouksia on pidetty toverien asunnoissa, ei ole kannattanut erityistä huoneustoa vuokrata. Osanotto kokouksiin on ollut laimeaa, ompa niiltäkin tovereilta loppunut innostus jotka olivat innokkaita osastoa perustamaan. Ehkä syy on siinä kun ei ole vielä lupakirjoja ja niinollen ei ole päästy järjestelmälliseen toimintaan. Mut ta nyt se lupakirja on jo matkassa, huulen että ensikokous on oikein „virallinen". Syy minkätähden emme ole sitä ennen hankkineet on ollut siinä, ettemme ole olleet varmoja mihin puolueeseen olisi edullisempi yhtyä. On ollut komiteakin toiminnassa eli ottamassa selvää ja lopputulos oli, että yhdyimme Canadian Sosialist Federationiin.

Viime kokous oli tov. Nirvan asunnossa. Keskusteltiin enempi osaston sisäisistä asioista. Myöskin oli keskusteltavana jos ruvetaan avustamaan Työkansaa sen pyrkiessä päivävä-lehdeksi, mutta osaston taloudellisen ahdistuksen takia jätettiin avustus tuonnemmaksi. Osaston pöytäkirjuri pyysi eroa, joka hänelle myönnettiin. Tilalle valittiin tov. A. Kunttu. Myös tämän lehden kirjeenvaihtaja pyysi eroa tilalle valittiin allekirjoittanut.

Tämän kuun 17 p. oli osaston toimesta tanssit. Olivatpa naiset hom manneet päiskettäkin, joita sitte myytiin väliajoilla. Lausun kiitokset naistoverittareille heidän uhrauksistaan. Väkeä oli kohtalaisesti, suomalaisten lukumäärään nähden.

Huvitoimikunta uhkaa panna toimeen suuret näytösiltamat lähemmässä tulevaisuudessa. Niistä lähemmin vast'edes.

Toverien Mäkisen, Kielisen ja Arymannin rouvat tulee tänne tämän kuun lopulla. Ukot ovatkin kovin hilpeällä tuulella — No niin lausun heidät tervetulleiksi.

Työolot täällä ovat huononlaiset, ainakin sekatyöläisille, joten en kehoita ketään tänne tulemaan työn etsintään.

Vielä sinnatuksi lopuksi kehoitan tovereita, erittäin toveittareita käymään useimmin osaston kokouksissa, sillä muistakaa että aate jota me edustamme tarkoittaa teidän parastanne, se tulee löysäämään kahleitanne, se tulee hajoittamaan nykyisen järjestelmän ja tilalle luomaan sosialistisen yhteiskunnan.

Toveruudella:

N. P. Ahlström.
Kirjeenvaihtaja.

LESLEVILLE, ALTA.

Ei liene liiaksi tahrittu Työkansan enempää kuin muidenkaan puolueiden lehtien palstoja tämän paikkakunnan uutisilla, vaikka onhan täällä jo sosialistiosastokin ja kuuloni mukaan pitäisi olla oikeen osaston uutisten kirjoittajakin. Mutta koska tuo virall. kuulu olevan niin veltto että edes viitsi virallisia päätöksiä julkaista, sitä vähemmin muita uutisia, niin sosialistina, vaikkapa vaan hooponakin pidän velvollisuutenani vähän muistuttaa semmoisesta niinkuin muistakin velttouksista, joita olen kerinnyt jo huomaamattu. Sitten vihon viimein pääsitin ohjelman henkiseen puoleen, joka muutoin oli huomattavasti parempi, olletikkin puhe jonka antoi tov. August Kuusisto, Työkansan liikkuva asiamies. Muut ohjelman numerot olivat vaan tuollaista tavallista kuten odottaakin sopii meiltä työn raskaan raatajilta.

Ny lopuksi vielä pyydän sanoa, että ei hyvät toverit tuollaisella nahjustelemisella päästä pitkälle. Siis pois velttous ja uneliaisuus ja kaikki tositoimintaan, sillä sitä vaatii meidän kaikki edut, ja sitäpaitsi tämmöisillä farmikylillä on toiminta paljon varmempaa kuin se on suurissa teollisuuskeskuksissa. Täällä, jos missään voidaan laskea pysyväinen perustus työväen liikkeelle, jos vaan halutaan.

Toveruudella teidän

Kovapää.

VICTORIA, B. C.

— "Mikä sinun nimesi on?"
— "Mikäs sinun on?"

V. k. 23 p. illalla Victorian kadulla, kapakan edustalla „kapula" herra ja tämänmaan alkuasukas indiaani kohtasivat toisensa. Edellinen herra olisi tahtonut tietää indiaanin nimeä. Senthäden olikin hänen ylhäisyytensä kysynyt: „Mikä sinun nimesi on?" „Mikäs sinun nimesi on?" oli ollut samassa vastauksyymys.

Tuollainen alkuasukkaan epäkohteliaisuus oli loukannut tunnettelijan arvoa niin kiepästi, että samassa silmänräpäyksessä oli käynyt kiinni ja voimakkaampana kaatanut hänet allensa ja polvinensa hyppinyt „nimettömän" päällä. Sillä raakalaisuntta osottavalla tavallaan, kun uhristansa oli voiton saanut, niin oli lähtenyt viemään ihmisellisempiä käytöstapoja opettavaan laitokseen, jossa myöskin luuli varmasti saavansa — nimen tietoonsa.

Tulkoon tässä vielä mainituksi, että tämän kaupungin poliisien rajatonta mielivaltaa kuvaa toinenkin tapaus, joka sattui samana iltana, toisessa paikkaa katujen kulmauksessa.

Yleistä katukäytävöliikettä hyvässä kunnossa pitääkseen on poliisien tehtävänä huolehtia siitä, ettei katujen yli kulkukohtien paikoille jää tarpeettomasti ihmisiä suuriin ryhmiin seisomaan. Tästä heidän velvollisuuntesa täyttämisestä ei ole, yleisen hyvän järjestyksen kannalta arvosteltuna, sivullisellakaan paljon sanomista, mutta poliisien itsensä katuraunahan häiritsemisestä. Siihen tehtävään tämän kylän katuherrat näyttävät olevankin innostuneita.

V. k. 23 p. illalla kun muutamia työläisiä oli seisahtunut kadenään juttelemaan suuriman liikekadun jalkakäytävän kohdalle, niin poliisi tuli heidän luoksensa, työnsi hetä pois menemään. Miehet vastaanpanematta läksivätkin eteenpäin toiselle puolen katua kulkemaan, mutta yksi jouksta kävellessään sanoi jotain poliisille. Ne muutamat sanat vaikuttivat kuin olisi pistänyt tulta tappurolhin, sillä „järjestyksenvalvoja" juoksujalkaa kiireh ti puhelevan kintereille ja samassa hyppäsi painijan tavoin „pullikoijan" niskaan.

Esivallan „lempiotteen" saatuaan kietoi kätensä lujasti kaulan ympärille ja aikoi kaataa ilman painijain kädenpuristus lupa-tapaa vastustajansa hartioita katuun.Molempien ranskalaiseen pai niin tottumattomina ottelu muuttuikin jonkun ajan kuluttua melkein sylihalaamiseksi. Paremman niiksi."

Panivatkin sitte hävinneen käsirautoihin.

Tässä yhteiskunnalle „vaarallisen" henkilön rautoihin kytkemisessä oli toisiakin sormia pelissä. Sillä muutamien sivullisten henkilöiden mielestä näytti kai poliisien työmiestä vangitessa liikarasitusta tuottavaksi, ja siksi ihmeteltävän uhrautuvaisesti „auttavaa kät tä" ojentamalla, tarttuikin kaksi herrasmiestä uhrin jalkoihin kiinni, että se vaan pysyisi selällään voittajien ihailun esineenä.

Tulkoon vielä lopuksi sanotuksi sekin, että noin kuukausi takaperin myöskin tämä samainen kapula- sakki hajoitti toiskielisten sosialistien katuagitasiooni kokouksen. Useita henkilöitä silloinkin ottivat kiinni ja veivät umpimaisissa vaunuissa jonnekin päämajaan.

Työläiset! Painakaa mieleenne se ,että poliisin haahmon muodossa tulee elävimmin ilmi se tosiasia, että „kurjan kurjat ovat kunnissaan — nuo poliisirosvo- ja mahtiherrat röyhkeät!"

Miten kauan me tuhansia vuosia kärsineet suvaitsemme edelleenkin ottaa kapulan iskuja peräpuoleemme?

„Huntavanääni."

SAUL STE MARIE, ONT.

Kylämme sosialistinen toiminta on ollut hieman lamannuksissa, siitä virkeydestä jolla se toimi viime talven ajalla. Mainitulle virkeydelle antoi talomme laajennushomma jonkinlaisen „agitatsionisen" merkityksen niille eri kantaisille, sosialistisille vivahduk sille, joita osastomme jäsenet omasivat. Keskustelut ja kiivaat väittelyt, nyrkin puristuksiin saakka, laski eri „vivahdukset" yhdeksi sekamelskaksi ... Eripuraisuutta on koettettu tasoittaa aste asteelta näihin päiviin saakka, mitkä onkin ihmeteltävän — samoisinko hitaasti — edistynyt, sen osoittaa vielä osastomme jäsenet pikkumaisuudellaan, sekä itsekäisyydellään. Vaan onhan siitä se hyöty, että päästään tuntemaan hyvin toistemme sosialistisuus. On tiettyä että, kaikissa joukkoliikkeissä löytyy riitaa ja toraa, sekä väärinymmärryksiä, vaan kuitenkin olisi osastojen kokouksissa huomioon otettava, kulloinkin, tarkasti ne seikat mitkä sosialistiselle agitatsionityölle vaikuttavat, jotta ei tehtäisi epäjohdon mukaisia päätöksiä kuten: — ikävä kyllä — meidän osastossamme tehdään. Osastomme viimeisiä tuhmuuksia sekä näytteitä Canadan suomalaisille oli se päätös, mikä tehtiin, antamalla Työnpäivänä haaraosaston toimia kenttäjuhlat ja iltaat omaksi hyväkseen, vaik ka Työkansa on kyllin aikasin ehdottanut pyhittämään Työnpäivän lehtemme hyväksi. Toivottavaa on että tämä tuhmuudella tehty päätös jyrisevällä voimalla puretaan yhdennellätoista hetkellä. Silloin säästyy sosialistinen työumme naurun ja pilkan alaisuudelta.

Merkkipäiviä osastomme historiaan, entisten lisäksi, on tullut kaksi: Elokuun 25 sekä 26 p. V. ja Urheiluseura „Jänne" toimi suuret painikilpailut roomalaiskreikkalaisessa painilajissa. Muun muassa pyydettiin kamppailuun osaa ottamaan Sault Ste Marien Mich. suomalaisen puolen V. ja Urheiluseurain jäsenistä, jotka myöskin lupautuivat saapuvaan ratkaisevalla hetkellä eivät tulleetkaan, (Lievätköhän jänistäneet-) joten kilpailut muodostuivatkin seuran jäsenten välisiksi, eivätkä muodostuneet juuri pojille edelleenkin toimimaan innokkaasti Voimist. ja Urheiluseuran edistämiseksi.

Palkintotuomarcina kilpailussa toimi Kalle Mäki, Hjalmar Salo sekä allekirjoittanut.

Tässä tuonnoin Työkansassa mainittiin joidenkin henkilöiden laiminlyöneen osakkeen ostamisen. Olisi allekirjoittanecila itse puolestaan sanottavaa muutama sana, jotta ei päästäisi siihen luuloon, että olisin „oppositionin" kannalla lehteä kohtaan — kaukana siintä. — Vaan sen osakkeen ostamiseen oli toisenlaiset vaikutelmat. Allekirjoittanut ei koskaan saanut nähdä tuota osaketta, vaan kuulin kyllä sen saapumeen osaston rahaston hoitajalle, josta myöskin minulle ilmoitettiin, vaan silloin satuin olemaan taloudellisesti rappiotilassa, mutta päätin tuon osakkeen ostaa ensitilassa. Tänä päivänä minulle vielä on hämäränä tietona se mikä vaikutti osakkeen pikaisen takaisin lähettämisen.

Olisiko Työkansan puolelta kiiruhdettu? (Tuskinpa)*) Joka tapauksessa osakkeen takaisin lähet täminen olisi jäänyt jos sen kiireellisyydestä olisi ilmoitettu allekirjoittanecille.

Kylässämme muuten toimitaan kovalla innolla, hiinä päivinä Englanninkielisten herättämiseksi sosialismin ymmärrykseen. Tänne kun on saapunut t. k. 26 p. sosialisti, Parlamentin jäsen C. M. O'Brien länneltä. Hän tulee piitämään puheita neljänä eri päivänä ympäri kaupunkiamme. Tarkoitus on saada „kielistenkin" keskundessa syntymään ajatuksia paremmasta tulevaisuudesta, kuin mitä tämän päivän kapitalistinen nälkäruoska ja katoolinen kirkko osoittavat. Tuonnempana sitte voidaan selittää josko tehty työ on tuottanut hedelmiä.

J. V.

*) Tuskinpa.

Yleisiä uutisia.

SURKEA ONNETTOMUUS GRAND TRUNKILLA.

Viisi työläistä saanut surmansa työjunan ja tavarajunan yhteentörmäyksessä.

Regina, elok. 28 p. — Viime yönä, puoliyön tienoissa törmäsi, peräytyvä Grand Trunkin työjuna yhteen paikoillaan olevan tavarajunan kanssa MulcaheySidingissa. Kuudesta miehestä, jotka olivat työjunan konduktöri vaunussa, kuoli kaksi silmänräpäyksessä ja neljä loukkaantui hengenvaarallisesti, joista sittemmin on kolme kuollut.

Mulcahey Siding, viiden työurhon kuolintanner on kaupungin itäisaidalla. Kaikki miehet olivat työssä Grand Trunkin rakennuksella.

CANADIAN PACIFIC YHTIÖ KOROTTAA TYÖLÄISTENSÄ PALKKOJA.

Winnipeg, elok. 30 p. — Canadian Pacific rautatieyhtiö on päättänyt korottaa kahdeksalla prosentilla kaikkien konetyöläisten, pannuseppien, vannumiesten, seppien, valurien ja heidän avustajiensa palkkoja.

Tietoja ympäri maailman.

BRITTILÄINEN SOSIALISTINEN PUOLUE.

Jotkut sosialistiset yhdistykset ovat päättäneet perustaa Brittiläisen sosialistisen puolueen. Innostuneina kirjoittavat Robert Blatchford ja Victor Grayson Clarionissa uudesta puolueesta.

Grayson kirjottaa, että alote on sa (Itsenäisestä työväenpuolueesta) tulee yhtymään nuteen puolueeseen.

Graysonin mielestä on hetki sovelias uuden puolueen perustamiseen „Milloin tahansa sen jälkeen kuin Työväenpuolue (Labour Party), Itsenäinen Työväenpuolue (I. L. P.) mukanaan alkoi siirtyä liberalismiin, olisimme voineet perustaa Brittiläisen sosialistisen puolueen, mutta siitä ei olisi tullut brittiläistä sosialistipuoluetta; me olemme vakuutettuja, ettei oikea hetki ollut vielä tullut, mutta nyt on se tullut, jos sen nyt annamme mennä ohi, menetämme vuosisatoja."

Puolueet ovat jo Englannissa jo pitkät ajat olleet sellaiset, että siellä pitäisi maaperän olevan valmiin uuden puolueen perustamiseen ja tyytymättömyys Työväen puolueen vapaamieliseen menettelytapaan on viime aikoina kasvanut niin paljo, ettei uutinen uuden puolueen perustamisesta tule aivan yllätyksenä.

Kuitenkin on syytä toistaiseksi — etenkin huomioon ottaen sen seikan, että Blatchford, joka militaristisella agitatsionillaan ja kiihotuksellaan Saksaa vastaan on hankkinut itselleen vastustajia työväestön keskuudessa, on asettunut uuden puolueen etuneuään — olla hyvinkin epäilevällä kannalla uuden puolueen tulevaisuuden toiveiden suhteen.

NORJAN SUURSULKU. Pannajulistas Skandinavian työläisille.

On tunnettu asia, että työnantajain keskinäinen yksimielisyys ja toistensa ymmärtäminen ulottuu kansallisia rajoja ulommaksi, kun on kysymyksessä työläisten vastustaminen. Erittäin läheinen tuntun tämä suhde olevan Skandinavian työnantajain kesken. Niinpä ovat Norjan työnantajat saaneet kehotuksen olla käyttämättä ruotsalaisia työläisiä niin kauvan kun Ruotsin sulkua kestää.

Tanskan työnantajain ja mestarien liiton äänenkannattaja sisältää julistuksen:

„Norjassa ja Ruotsissa vallitsevien työriitaisuuksien johdosta kielletään täten Tanskan työnantajaliiton jäseniä ottamasta töihin norjalaisia ja ruotsalaisia työmiehiä niin kauan kuin riitaisuuksia jatkuu."

Tällä toimenpiteellä ovat norjalaiset ja ruotsalaiset työläiset julistetut pannaan kaikkialla Skandinaviassa, eikä ainoastaan sulussa olevat, vaan yleensä kaikki työläiset.

Mutta tätä työnantajin salaliittoa vastaan asettaa työväestö kansainvälisen yhteenkuuluvaisuutensa ja se on se ase, joka teehoo.

JEESUKSEN PERSOONALLISUUS.

(Kautskyn teoksesta „Kristinuskon alkuperä".)
(Jatk. 7lle sivulle.)

3. Taistelu Jeesuskuvasta.

Esikristillisistä Jeesusta koskevista kertomuksista ei meille parhaassa tapauksessa jää historiallisena ytimenä muuta jäljelle, kuin mitä Tacitus kertoo: että Tiberiuksen aikana telotettiin eräs profeetta, josta kristittyjen lahkon alkepärä johtuu. Tähän saakka ei ole tutkimuksen knutta saavutettu pienintäkään varmuutta siitä, mitä tämä profeetta on opettanut ja vaikuttanut. Missään tapauksessa hän ei ole voinut herättää sellaista huomiota, josta esikristilliset jotka olivat erityisesti heidän sydämellään, voidaksen sitten vedota tähän auktoritettiin. Siten muodostui Jeesuksen kuva, sellaisena kuin se alussa kierteli ainoastaan suuullisesti, mutta myöhemmin kuvastuen kirjallisissakin persoonallisuudeksi, kaikkien niiden ihanteitten yhteenvedoksi, joita uusi lahko kehitti, mutta samalla siitä nyöskin tuli yhä ristiriitaisempi kuva, jonka yksityiset piirteet eivät enää sopineet toisiinsa.

Kun lahkosta sitten tuli laja järjestö, laaja kirkko, jossa määrätty pyrkimys pääsi vallalle, oli sen ensimäisenä tehtävänä luoda luja ohje, kaikkien niiden esikristillisten kirjoitusten luettelo, jotka se tunnusti oikeiksi. Ne olivat luonnollisesti ainoastaan sellaisia, jotka vastasivat vallitsevan suunnan mieltä. Kaikki ne evenkeliumit ja muut kirjoitukset, jotka loivat Jeesuksesta sellaisen kuvan, mikä ei sopinut yhteen kirkon tämän pyrkimyksen kanssa, hylättiin „kerettiläisinä" väärennettyinä, tai ainakin „apokryfisinä", ei aivan luotettavina, eikä niitä enää levitetty, vaan päin vastoin estettiin levittämästä, ja niiden jäljennöksiä häivitettiin, joten meille on säilynyt ainoastan harvoja. Ohjeeksi otetut kirjoitukset taas „tarkistettiin", jotta ne saataisiin mahdollisimman yhtäläisiksi, mutta onneksi niin taitamattomasti, että aikaisempain poikkeavain esitysten jälet jäivät vielä siellä täällä näkyviin osottamaan kehityksen kulkua.

Kirkko ei kumminkaan saavuttanut eikä voinutkaan saavuttaa sitä tarkoitusta, että se olisi saanut nämä mielipiteet yhtäläisiksi. Yhteiskunnallisten olojen kehitys aina synnytti kirkossa eri katsantokantoja ja pyrkimyksiä, ja riitaisuus niiden ristiriitojen, jotka kaikista korjailemistaista ja karsimi-

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

TILATKAA ITSELLENNE

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalainen sanavarasto. Käytännöllinen toveri kaikkialla. Kirjat ovat erittäin siroja ulkoasultaan, sidotut punasiin tai mustiin nahkakansiin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkosrekisterin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60

Tilataan osoitteella:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Louis Kuhnen

„Uusi Lääketiede"

ja Kasvonilme oppi

saatavana Työkansan kirjakaupasta.

KILPAILU,

joka on järjestetty oppilaitemme huviksi, on ratkaistu sekä palkinnot jaettu ja kaikille asiaan kuuluville on kilpailun tuloksista sekä palkintojen saajista ilmoitettu kiertokirjeellä, koska se veki liian paljon tilaa sanomalehdessii.

Kunnioittaen,

THE SAMPO CORRESPONDENCE SCHOOL,

Box 344 Chicago, Ill.

Piirustajat Huomatkaa!

Toverin johtokunta julistaa piirustuskilpailun naisten lehden „Toveritar" otsikon piirtämisestä. Piirustuksen tulee kuvata sosialidemokratista naistenliikettä. Parhaasta piirustuksesta maksetaan 15 dollarin palkinto. Piirustuksen tulee olla kooltaan 8¾ tuumaa leveä Korkeuden voi piirustaja itse määritellä, sovellettaen sen lehden kokoon, joka on: leveys 8¾ tuumaa ja korkeus 12½ tuumaa. Piirustuksen tulee olla sellaisen, että se kestää lehden otsikkona ja ovat piirustukset lähetettävät Toverin johtokunnalle ennen lokakuun 10 päivää osoitteella

TOVERI
Box 99, Astoria, Ore.
Johtokunta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa myöskin kirjanpitoa (Kaksinkertaista Amerikalainen); ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaupankirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskun 15 päivää osotteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.

Työväen-Opiston Johtokunta.

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjevaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30

syy on siinä kun ei ole vielä lupakirjaa ja niinollen ei ole päästy järjestelmälliseen toimintaan. Mut ta nyt se lupakirja on jo matkassa, huulen että ensikokous on oikein „virallinen". Syy minkätähden emme ole sitä ennen hankkineet on ollut siinä, ettemme ole ollect varmoja mihin puolueeseen olisi edullisempi yhtyä. On ollut komiteakin toiminnassa eli ottamassa selvää ja lopputulos oli, että yhdyimme Canadian Sosialist Feterationiin.

Viime kokous oli tov. Nirvan asunnossa. Keskusteltiin enempi osaston sisäisistä asioista. Myöskin oli keskusteltavana jos ruvetaan avustamaan Työkansaa sen pyrkiessä päivävä-lehdeksi, mutta osaston taloudellisen ahdistuksen takia jätettiin avustus tuonnemmaksi. Osaston pöytäkirjuri pyysi eroa, joka hänelle myönnettiin. Tilalle valittiin tov. A. Kuntta. Myös tämän lehden kirjeenvaihtaja pyysi eron tilalle valittiin allekirjoittanut.

Tämän kuun 17 p. oli osaston toimesta tanssit. Olivatpa naiset hom manneet päiskettiäkin, joita sitte myytiin väliajoilla. Lausun kiitokset naistoverittareille heidän uhraksistaan. Väkeä oli kohtalaisesti, suomalaisten lukumäärään nähden.

Huvitoimikunta uhkaa panna toimeen suuret näytösiltamat lähemmässä tulevaisuudessa. Niistä lähemmin vast'eden.

Toverien Mäkisen, Kielisen ja Arymannin rouvat tulee tänne tämän kuun lopulla. Ukot ovatkin kovin hilpeällä tuulella — No niin lausun heidät tervetulleiksi.

Työolot täällä ovat huononlaiset, ainakin sekatyöläisille, joten en kehoita ketään tänne tulemaan työn etsintään.

Vielä siunatuksi lopuksi kehoitan tovereita, erittäin toverittareita käymään useimmin osaston kokouksissa, sillä muistakaa että aste jota me edustamme tarkoittaa tiedän parastanne, se tulee löysäämään kahleitanne, se tulee lisäämään nykyisen järjestelmän ja tilalle huomaan sosialistisen yhteiskunnan.

Toverunudella:

N. P. Ahlström.
Kvaihtaja.

LESLEVILLE, ALTA.

Ei liene liiaksi tahrittu Työkansan enempää kuin muidenkaan puolueläehtien palstoja tämän paikkakunnan uutisilla, vaikka onhan täällä jo sosialistiosastokin ja kuuloni mukaan pitäisi olla oikeen osaston uutisten kirjoittajakin. Mutta koska tuo virall. kuulu olevan niin veltto ettei edes viitsi virallisia päätöksiä julkaista, sitä vähemmin muita uutisia, niin sosialistina, vaikkapa vaan hooponakin pidän velvollisuutenani vähän muistuttaa semmoisesta niinkuin muistakin velttouksista, joita olen kerinnyt jo huomaamaan täällä lyhyellä oloajallani ettei kävisi kuten viime sunnuntain kenttäjuhlissa, että kun juhlain piti alkaa ei mitään juhlavalmistuksia oltu vielä tehty, joten oli vielä juhlain alkamisaikana (jo ka oli määrätty kello kahdeksitoista päivällä) epävarmaa tuleeko koko juhlista mitään. Sillä kertaa kun juhlatoimikunnan jäsenet alkoivat vaan keskenään nahista toinen toiselleen, että kun et sinä ole, että sinä mitään, en minä ainakaan yksin' j. u. e. Mutta tulihan niistä sitten viimein kuitenkin ja saatiinhan siellä sitten kahvia, sanoo kahvia leivosten kanssa. Sinäpä se olikin ainoallinen puoli ohjelmasta ja mitäpä sitä muuta tarvittiinkaan johan se tuokin kartutti kokolailla kahlin rakennusrahastoa, jota tarkoitusta varten nuo kekkerit oli hom-

dään laskea pysyväinen perustus työväen liikkeelle, jos vaan haluttaan.

Toverunudella teidän

Kovapää.

VICTORIA, B. C.

— "Mikä sinun nimesi on?"
— "Mikäs sinun on?"

V. k. 23 p. illalla Vietorian kadulla, kapakan edustalla „kapula" herra ja tämänmaan alkuasukas indiaani kohtasivat toisensa. Edellinen herra olisi tahtonut tietää indiaanin nimeä. Sentähden olikin hänen ylhäisyytensä kysynyt: „Mikä sinun nimesi on?" „Mikäs sinun nimesi on?" oli ollut samassa vastauskysymys.

Tuollainen alkuasukkaan epäkohteliaisuus oli loukannut tuntgetellijan arvon niin kiepästi, että samassa silmänräpäyksessä oli käynyt kiinni ja voimakkaampana kaatanut hänet allensa ja polvinensa hyppinyt „nimettömän" päällä. Sillä raakalaisuutta osottavalla tavallaan, kun uhristansa oli voiton saanut, niin oli lähtenyt viemään ihmisellisempiä käytöstapoja opettavaan laitokseen, jossa myöskin luuli varmasti saavansa — nimen tietoonsa.

Tulkoon tässä vielä mainituksi, että tämän kaupungin poliisien rajatonta miedivaltaa kuvaa toinenkin tapaus, joka sattui samana iltana, toisessa paikkaa katujen kulmauksessa.

Yleistä katukäytävälliketä hyvässä kunnossa pitääkseen on poliisien tehtävänä huolehtia siitä, ettei katujen yli kulkukohtien peikoille jää tarpeettomasti ihmisiä suuriin ryhmiin seisomaan. Tästä heidän velvollisuutensa täyttämisestä ei ole, yleisen hyvän järjestyksen kannalta arvosteltuna, sivullisellakaan paljon sanomista, mutta poliisien itsensä katuraunhan häiritsemistä. Siihen tehtävään tämän kylän katuherrat näyttävät olevankin innostuneita.

V. k. 23 p. illalla kun muutamia työläisiä oli seisahtunut kenään juttelemaan suurimman liikekadun jalkakäytävän kohdalle, niin poliisi tuli heidän luoksensa, työnsi hetä pois menemään. Miehet vastaanpanematta läksivätkin eteenpäin toiselle puolen katua kulkemaan, mutta yksi joukosta käveltessään sanoi jotain poliisille. Ne muutamat sanat vaikuttivat kuin olisi pistänyt tulta tappuroihin, sillä „järjestyksenvalvoja" juoksujalkaa kiireh ti puhelevan kintereille ja samassa hyppäsi painijan tavoin „pullikoijan" niskaan.

Esivallan „lempiotteen" saatuaan kietoi kätensä lujasti kaulan ympärille ja aikoi kaataa ilman painijain kädenpuristus lupa-tapaa vastustajansa hartioita katuun. Molempien ranskalaiseen paiinin tottumattomima ottelu muuttuikin jonkun ajan kuluttua melkein sylihalaamiseksi. Paremman otteen saatuaan, kaatoi esivalta päivän työssä hikoilleen raatajan katuun allensa, jossa sitten loppupinnistyksen suoritti tämäkin sankari polviensa avulla.

Näitten „painijain" epäsiveellisen asennon huomasi toisella puolenkatua passissa oleva poliisi, joka pikajuoksun nopeudella kiirehti palkintotuomariksi, julistamaan oman klubinsa jäsenen voittajaksi! Kahteen pekkaan he sitten puristelivat vielä allaolevaa, että tunnustaisi suoraan ylivoiman edessä täydellisesti hävineen. Mutta alta-vastaajan äänettömyys ruumiin liikkeinensä liene ehkä „päällämakaajien" kiuk kua lisännyt, koska hatuttomin päin touhusivat saada keinoilla millä hyvänsä „kruunun" virallisella leimalla todistetuksi kumpi heistä on tuleva katu „champioosen. Useita henkilöitä silloinkin ottivat kiinni ja veivät umpihaisissa vaunuissa jonnekin päämajaan.

Työläiset! Painakaa mieleenne se, että poliisin haahmon suhdossa tulee elävimmin ilmi se tosiasia, että „kurjan kurjat ovat kunniasaan — nuo poliisirosvo- ja mahtiherrat röyhkeät!"

Miten kauan me tuhansia vuosia kärsineet suvaitsemme edellecnkin ottaa kapulan iskuja peräpuoleemme?

„Huutavanääni."

SAUL STE MARIE, ONT.

Kylämme sosialistinen toiminta on ollut hieman lamannuksissa, siitä virkeydestä jolla se toimi viime talven ajalla. Mainittulle virkeydelle antoi talomme laajennushomma jonkinlaisen „agitasionisen" merkityksen niille erikantaisille, sosialistisille vivahduk sille, joita osastomme jäsenet omasivat. Keskustelut ja kiivaat väittelyt, nyrkin puristuksiin saakka, laski eri „vivahdukset" yhdeksi sekamelskaksi ... Eripuraisuutta on koetettu tasoittaa aste astecita näihin päiviin saakka, mitkä onkin ihmeteltävän — sanoisinko hitausti — edistynyt, sen osoittaa vielä osastomme jäsenet pikkumaisuudellaan, sekä itsekäisyydellään. Vaan onhan siitä se hyöty, että päästäjän tuntemaan hyvin toistemme sosialistisuus. On tiettyä että, kaikissa joukkolikkeissä löytyy riitaa ja toraa, sekä väärinymmärryksiä, vaan kuitenkin olisi osastojen kokouksissa huomioon otettava, kulloinkin tarkasti ne seikat mitkä sosialistiselle agitatsionityölle vaikuttavat, jotta ei tehtäisi epäjohdon mukaisia päätöksiä kuten: — ikävä kyllä — meidän osastossamme tehdään. Osastomme viimeisiä tuhmuuksia sekä näytteitä Canadan suomalaisille oli se päätös, mikä tehtiin, antamalla Työnpäivänä haaraosaston toimia kenttäjuhlat ja ilmat omaksi hyväkseen, vaikka Työkansa on kyllin aikasin ehdottanut pyhittämään Työnpäivän lehtemme hyväksi. Toivottavaa on että tämä tuhmuudella tehty päätös jyrisevällä voimalla puretaan yhdennellätoista hetkellä. Silloin säästyy sosialistisen työmme naurun ja pilkan alaisuudelta.

Merkkipäiviä osastomme historiaan, entisten lisäksi, on tullut kaksi: Elokuun 25 sekä 26 p. V. ja Urheiluseura „Jänne" toimi suuret painikilpailut roomalaiskreikkalaisessa painilajissa. Muun muassa pyydettiin kamppailuun osaa ottamaan Sault Ste Marien Mich. suomalaisen puolen V. ja Urheiluseurain jäseniä, jotka myöskin lupautuivat saapua, vaan ratkaisevalla hetkellä eivät tulleetkaan, (Lievätköhän jänistäneet-) joten kilpailut muodostuivatkin seuran jäsenten välisiksi, eivätkä muodostuneet juuri niin jännittäviksi kun oli odotettu. Vaan sitenkin sivustakatsoja huomasi selvästi sen innokkuuden ja tarmon jolla painijat toisiaan koht asivat. Sujuvat liikkeet, sekä heitot, seurasivat toinen toisiaan ja kauniit sillat ei ollut vähempiarvoisia katsella. Erityisesti mainittakoon A. Nyholmin ja John Bensonin näytepaini, joka kyllä siksi osoitti mitä runmillisella kehityksellä aikaan saadan.

Palkinnot kilpailuista jakaantuivat seuraavasti:

1:nen palkinto A. Nyholm, neljä voittoa ei yhtään häviötä.

2:nen palkinto John Benson, kolme voittoa, yksi häviö.

3:nen palkinnon Victor Rossi, kaksi voittoa, kaksi häviötä. Palkintoina jaettiin kaunilta hopeametalleja, sekä kolmikertainen „eläköön" huuto kiihotukseksi myöskin minulle ilmoitettiin, vaan silloin satuin olemaan taloudellisesti rappiotilassa, mutta päätin tuon osakkeen ostaa ensitilassa. Tänä päivänä minulle vielä on hämäränä tietona se mikä vaikutti osakkeen pikaisen takaisin lähettämisen.

Olisiko Työkansan puolelta kiiruhdettu? (Tuskinpa!*) Joka tapauksessa osakkeen takaisin lähet täminen olisi jäänyt jos sen kiireellisyydestä olisi ilmoitettu allekirjoittanecelle.

Kylässämme muuten toimitaan kovalla innolla, näinä päivinä Englanninkielisten herättämiseksi sosialismin ymmärrykseen. Tänne kun on saapunut t. k. 26 p. sosialisti, Parlamentin jäsen C. M. O'Brien länneltä. Hän tulee pitämään puheita neljänä eri päivänä ympäri kaupunkiamme. Tarkoitus on saada „kielistenkin" keskuudessa syntymään ajatuksia paremmasta tulevaisuudesta, kuin mitä tämän päivän kapitalistinen nälkäruoska ja katoolinen kirkko osoittavat. Tuonnempana sitte voidaan selittää josko tehty työ on tuottanut hedelmiä.

J. V.

*) Täältä ei ole kiirehditty osakkeita takaisin lähettämään. Ja muutenkin tuo osakeiden takaisin lähettäminen on vähän omituista, sillä silloin kun allekirjoittanut noita osakkeita möi „perästäpäin maksuehdolla" tehtiin osastossa aivan virallisesti päätös, että **osasto on vastuunalainen niistä osakkeista jotka „perästäpäin maksuehdoilla myytiin.** . . Allekirjoittanecelle on ainakin käsittämätöntä, mistä syystä osasto sitte on peruuttanut päätöksensä.

M. Hahl.

Yleisiä uutisia.

SURKEA ONNETTOMUUS GRAND TRUNKILLA.

Viisi työläistä saanut surmansa työjunan ja tavarajunan yhteentörmäyksessä.

Regina, elok. 28 p. — Viime yönä, puoliyön tienoissa törmäsi, peräytyvä Grand Trunkin työjuna yhteen paikoillaan olevan tavarajunan kanssa MulcaheySidingissa. Kuudesta miehestä, jotka olivat työjunan kondukt'ori vaunussa, kuoli kaksi silmänräpäyksessä ja neljä loukkaantui hengenvaarallisesti, joista sittemmin on kolme kuollut.

Mulcahey Siding, viiden työurhon kuolintanner' on kaupungin itäläidalla. Kaikki miehet olivat työssä Grand Trunkin rakennuksella.

CANADIAN PACIFIC YHTIÖ KOROTTAA TYÖLÄISTENSÄ PALKKOJA.

Winnipeg, elok. 30 p. — Canadian Pacific rautatieyhtiö on päättänyt korottaa kahdeksalla prosentilla kaikkien konetyöläisten, pannunseppien, vannumiesten, seppien, valurien ja heidän avustajiensa palkkoja.

Tietoja ympäri maailman.

BRITTILAINEN SOSIALISTINEN PUOLUE.

Jotkut sosialistiset yhdistykset ovat päättäneet perustaa Brittiläisen sosialistisen puolueen. Innostuneina kirjoittavat Robert Blatchford ja Victor Grayson Clarionissa uudesta puolueesta.

Grayson kirjoittaa, että alote on lähtenyt Sosialidemokratisen puolueen (S. D. P.) taholta, joka viime kongressissaan asetti komitean pohtimaan asiaa. Grayson nimittää koko joukon yhdistyksiä, jotka ovat luvanneet liittyä ja hän toivoo, että suurin osa I. L. P:s

NORJAN SUURSULKU.

Pannajulistas Skandinavian työläisille.

On tunnettu asia, että työnantajain keskinäinen yksimielisyys ja toistensa ymmärtäminen ulottuu kansallisia rajoja ulommaksi, kun on kysynnyksessä työläisten vastustaminen. Erittäin läheinen tuntun tämä suhde olevan Skandinavian työnantajain kesken. Niinpä ovat Norjan työnantajat saaneet kehotuksen olla käyttämättä ruotsalaisia työläisiä niin kauvan kun Ruotsin sulkua kestää.

Tanskan työnantajain ja mestarien liiton äänenkannattaja sisältää julistuksen:

„Norjassa ja Ruotsissa vallitsevien työriitaitasuuksien johdosta kielletään täten Tanskan työnantajaliiton jäseniä ottamasta töihin norjalaisia ja ruotsalaisia työmiehiä niin kauvan kuin riitaisuuksia jatkuu."

Tällä toimenpiteellä ovat norjalaiset ja ruotsalaiset työläiset julistetut pannaan kaikkialla Skandinaviassa, eikä ainoastaan sulussa olevat, vaan yleensä kaikki työläiset.

Mutta tätä työnantaajin salaliittoa vastaan asettaa työväestö kansainvälisen yhteenkuuluvaisuutensa ja se on se ase, joka tehoo.

JEESUKSEN PERSOONALLISUUS.

(Kautskyn teoksesta „Kristinuskon alkuperä".)

(Jatk. 7:lle sivulle.)

3. Taistelu Jeesuskuvasta.

Esikristillisistä Jeesusta koskevista kertomuksista ei meille parhaassa tapauksessa jää historiallisena ytimenä muuta jäljelle, kuin mitä Tacitus kertoo: että Tiberiuksen aikana telotettiin eräs profeetta, josta kristittyjen lahkon alkepärä johtuu. Tähän saakka ei ole tutkimuksen kautta saavutettu pienintäkään varmuutta siitä, mitä tämä profeetta on opettanut ja vaikuttanut. Missään tapauksessa hän ei ole voinut herättää sellaista huomiota, josta esikristilliset esitykset kertovat, sillä silloin olisi Jeshus, joka kertoo paljon aivan vähäpätöisiäkin asioita, varmaan kertonut siitä. Jeesuksen agitattioni ja teloitus ei missään tapuksessa herättänyt hänen aikalaissaan pienintäkään huomiota. Mutta jos Jeesus todella oli ollut agitaattori, jota eräs lahko kunnioitti esitaistelijana, niin täytyi hänen persoonallisuutensa merkityksen kasvaa lahkon kasvaessa. Nyt alkoi tämän persoonallisuuden ympärille muodostua legendaseppele, johon hurskaat mielet kutoivat kaiken, mitä he toivoivat esikuvansa tehneen ja sanoneen. Kuta esikuvallisemmaksi Jeesus siten tuli koko lahkolle sitä enemmän koetti jokainen niistä monista suunnista, joista lahko oli muodostunut, liittää tähän persoonallisuuteen juuri niitä aatteita, jotka olivat erityisesti heidän sydämellään, voidaksen sitten vedota tähän auktoritettiin. Siten muodostui Jeesuksen kuva, sellaisena kuin se alussa kierteli ainoastaan suuullisesti, mutta myöhemmin kuvastuen kirjallisissakin persoonallisuuksiksi, kaikkien niiden ihanteitten yhteenvedoksi, joita uusi lahko kehitti, mutta samalla siitä myöskin tuli yhä ristiriitaisempi kuva, jonka yksityiset piirteet eivät enää sopineet toisiinsa.

Kun lahkosta sitten tuli luja järjestö, laaja kirkko, jossa määrätty pyrkimys pääsi vallalle, oli sen ensimäisenä tehtävänä luoda luja ohje, kaikkien niiden esikristillisten kirjoitusten luettelo, jotka se tunnusti oikeiksi. Ne olivat luonnollisesti ainoastaan sellaisia, jotka vastasivat vallitsevan suunnan mieltä. Kaikki ne evenkelimit ja muut kirjoitukset, jotka loivat Jeesuksesta sellaisen kuvan, mikä ei sopinut yhteen kirkon tämän pyrkimyksen kanssa, hylättiin „kerettiläisinä" väärennettyinä, tai ainakin „apokryfisinä", ei aivan luotettavina, eikä niitä enää levitetty, vaan päin vastoin estettiin levittämästä, ja niiden jäljennöksiä hävitettiin, joten meille on säilynyt ainoastan harvoja. Ohjeeksi otetut kirjoitukset taas „tarkistettiin", jotta ne saataisiin mahdollisimman yhtäläisiksi, mutta onneksi niin taitamattomasti, että aikaisempain poikkeavain esitysten jälet jäivät vielä siellä täällä näkyviin osottamaan kehityksen kulkua.

Kirkko ei kumminkaan saavuttanut eikä voinutkaan saavuttaa sitä tarkoitusta, että se olisi saanut nämä mielipiteet yhtäläisiksi. Yhteiskunnallisten olojen kehitys aina synnytti kirkossa eri katsantokantoja ja pyrkimyksiä, ja kitos niiden ristiriitojen, jotka kaikista korjailemisista ja karsimisista huolimatta jäivät kirkon tunnustamaan Jeesuskuvaan, oli näillä eroavaisuuksilla aina tuossa kuvassa kohtia, joihin ne voivat yhtyä. Niinpä muodostui taistelu yhteiskunnallisista ristiriidoista kirkon kehyksissä näköjään pelkäksi kamppailuksi Jeesuksen sanoista sekä niiden selityksekai, ja pintapuoliset historioitsijat uskoivat, että kaikki kristikunnan suuret ja usein niin veriset taistelut, joita käytiin uskonnollisen lipun suojassa, ovat vain olleet taistelnita pelkistä sanoista, ihmiskunnan tulmuuden surullinen merkki. Mutta missä yhteiskunnalliset joukkoilmiöt johtuvat osallisten pelkästä tuhmuudesta, siellä tämä tuhmuus osottaa havainnontekijän ja arvostelijan ymmärtämättömyyttä, koska hän ei voi tunkeutua viraaseen ajatustapaan eikä sen perustuksena oleviin aineellisiin elinoihin ja vaikuttimiin. Itse asiassa taistelivat sangen aineelliset edut keskenään — silloin kun erityiset kristilliset lahkot olivat keskenään riidassa Krituksen sanojen eri merkityksestä.

(Jatk.)

Tilataan osoitteella:

TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Louis Kuhnen

„Uusi Lääketiede"
ja Kasvonilme oppi
saatavana Työkansan kirjakaupasta.

KILPAILU,

joka on järjestetty oppilaitemme huviksi, on ratkaistu sekä palkinnot jaettu ja kaikille asiaan kuuluville on kilpailun tuloksista sekä palkintojen saajista ilmoitettu kiertokirjeellä, koska se vei liian paljon tilaa sanomalehdessä.

Kunnioittaen,

THE SAMPO CORRESPONDENCE SCHOOL,
Box 344, Chicago, Ill.

Piirustajat Huomatkaa!

Toverin johtokunta julistaa piirustuskilpailun naisten lehden „Toveritar" otsikon piirtämisestä. Piirustuksen tulee kuvata sosialidemokratista naistenliikettä. Parhaasta piirustuksesta maksetaan 15 dollarin palkinto. Piirustuksen tulee olla kooltaan 8⅞ tuumaa leveä Korkeuden voi piirustaja itse määritellä, sovellattaen sen lehden kokoon, joka on: leveys 8⅞ tuumaa ja korkeus 12½ tuumaa. Piirustuksen tulee olla selliaisen, että se kestää lehden otsikkona ja ovat piirustukset lähetettävät Toverin johtokunnalle ennen lokakuun 10 päivää osoitteella

TOVERI
Box 99, Astoria, Ore.
Johtokunta.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa myöskin kirjanpitoa (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaunokirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskun 15 päivää osotteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Helmik. 1911.

Työväen-Opiston Johtokunta.

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjeenvaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30 päivää

Osoitteella:

Työkansan johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

Levittäkää Väkäleukaa.

Synnyinmaastamme

KIRJALTAJALAKON JÄIKIKAIKUJA.

Porvoon raastuvanoikeus tuomitsi v. k. 7 p. kirjansitoja Ilmari Reijosen Porvoosta takaisinmaksamaan Suomen kirjansitojaliitolle Smk. 144, jonka summan R. oli saanut lakkoavustusta lakon aikana. Reijonen oli näet mennyt työhön ennen lakon loppumista ja avustus oli annettu sillä ehdolla, että jos menee työhön ennen lakon päättymistä, on avustus takasin maksettava.Reijonen ei mielisuosiolla suostunut rahoja luovuttamaan, joten oli käytettävä oikeuden apua.

„KANSAN LEHTI'' SYYTTEESEEN SENAATIN TUOMION ARVOSTELEMISESTA.

Viime vuoden marraskuun 29 p. oli Kansan Lehdessä n:ossa 277 kirjoitus otsakkeella „Oikeuslaitokset politikan palveluksessa.'' Kirjoituksessa arvosteltiin senaatin oikeusosaston toimintaa ja sen tekemää päätöstä toimittaja Kullervo Manneria vastaan nostetussa jutusa, jolloin Manner tuomittiin 6 kk. vankeuteen erään „Työläisessä'' julaistun kirjoituksen „Törkeä lainrikos lopullisesti vahvistettu'' johdosta.

Yllämainitun Kansan Lehden kirjoituksen johdosta oli Kannishallitus senaatin oikeusosastolle lähettämäsään kirjelmässä esittänyt kanteen nostamista Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa vastaan majesteettirikoksesta, mutta oli oikeusosasto katsonut ettei sanottu kirjoitus antanut aihetta tällaisen kanteen nostamiseen. Samalla päätti kuitenkin oikeusosasto ilmottaa asiasta senaatin prokuraattorille sellaisen syytteen nostamista varten Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa vastaan, johon asia saattaa antaa aihetta.

Tämän johdosta taas oli prokuraattori nyttemmin käskenyt Turun hovioikeuden kannaviskaalin nostamaan Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa Santeri Nuortevaa vastaan edellämainitun kirjoituksen johdosta syytteen tuomion moittimisesta Oikeudenden käymiskaaren 23 luvussa löytyvien säännösten mukaisesti.

Siis taantumuksella ollaan ehditty jo niin pitkälle, että oikeuslaitoksenkin arvostelu rangaistuksen uhalla estettiin. Näin kohottamalla ne pyhiksi ja koskemattomiksi tahdottanee niille valmistaa entistäänkin ehompi tilaisuus luokkatuomioiden tekeminen. Vaika he lukisivat lakia kuinka puolueellisessa hengessä tahansa ja passittaisivat meikäläisiä laintulkintansa avulla telkientaakse, ei tuota saisi edes arvostelevasti yleisön tietoon saattaa. Että näin taantumuksen vaippaan tahtovat kotimaisetkin mahtiherrat verhoutua, siitä on ylläoleva muutenkin hyvänä todistuksena.

MIKKELIN V. T. KUVERNÖÖRI ONNELLISTUTTAA KAUPUNKILAISIA VIINALLA

vastoin valtuuston päätöstä.

Mikkelin läänin v. t. kuvernööri everstiluutnantti Leo Sirelius on nyttemmin antanut päätöksensä paikkakunnalla paljo huomiota herättäneessä kapakkajutussa. Antanut luvan viinatulvan virtaamiseen, mikä muutaman vuoden on ollut tyrehdyksissä. Asian kulku on seuraava:

kustajia, ulkomalaisiakin, joten näillä olisi tilaisuus nauttia väkijuomia, joihin he ovat kotonaan tottuneet. (!)

Perusteluina siis sama viheliäinen loru, että ulkomaalaisten tähden täytyy täällä myrkkylähteet auki pitää, kuin mitä kieltolain tappajat eduskunnassa kieltolain kumoonkaatamiseksi esittivät. Kuvernööri on nyt ottanut oppinsa niiltä eduskunnan jäseniltä!

Mainitakoon vielä, että mainittu virkaherra on niinikään oikeuttanut neiti Alma Puustisen Saimaan vesillä kulkevassa „Ansio''-laivassa lämpimän ruuan yhteydessä kuluvana purjehduskautena anniskelemaan todellisille matkustajille (!) ensimäisessä luokassa mallasjuomia, ehdolla, ettei mitään anniskelua harjoteta laivan ollessa laitureissa.

Väkijuomain laivoissa anniskelua vastaan ovat eri raittiusyhdistykset Saimaan vesistön varrella ja yleinen raitiuskokous Lappeenrannassa lausuneet vastalauseensa mutta ne eivät ole kuuluneet virkaherrojen korviin. Mikä tämän luvanmyöntämisen tekee sitäkin kummemmaksi on se, että neiti Alma Puustinen on syytteenalaisena luvattomasta kapakoimisesta!

Lääninsihteeri oli kumminkin anomuksen johdosta antanut kieltävän lausunnon.

SUOMETTARELAISTEN HÄÄTÖVIMMA.

Ilmajoella on viime aikoina ollut vireillä eräs omituinen oikeusjuttu Peltoniemen talon nykyisen omistajan, Juho Nikkolan ja hänen torpparinsa Sameli Takalan välillä. Takalalle on entinen Peltoniemen omistaja antanut 50 vuoden kontrahdin, jota ei ole kiinnitetty, ja josta on vielä vuokra-aikaa kulumatta noin 19—20 vuotta. Nykyinen omistaja on ostanut mainitun Peltoniemen tilan konkurssihuutokaupasta, jossa ilmotettiin, että kaikkien silloisten Peltoniemen torpparien tulee saada olla entisten sopimuksien mukaan torpissaan, johon nykyinen omistaja on alistunut. Sameli Takala on monia vuosia ollut aivan saattamattomasti sairas, josta syystä hänen omistamiaan torppia joita on kaksi, on hoitanut hänen tyttärensä, joka on ollut kahdesti avioliitossa ja on nykyäänkin leskenä, josta syystä tätä tytärtä onkin pidetty kyseenalaisen torpan vuokraoikeuden omistajana, vaikka se oikeastaan on ukko, Sameli Takala. Samoin on otaksunut isäntäkin syystä, että konkurssihuutokaupassa oli ilmoitettu Maria Juonoja, (se on tyttären nykyinen nimi), Takalan torpan haltijaksi.

Nyt on isäntä ruvennut himoitsemaan tätä Takalan torppaa, laajentaakseen viljelyksiään, vallankin kun Takalan kontrahtia ei ole kiinnitetty; mutta tämä häätö on ollut vaikeata äkkiä toimeen saada vallankin taannehtivan lain takia; sentähden on täytynyt käyttää hyvin ovelaa keinoa. Isäntä haali näet huostaansa Maria Juonojan velkakirjoja ja sitte vaatii suurimpana saamamiehenä häntä konkurssiin voidakseen käyttää vuokralain 41 §:n määräystä konkurssista, jonka nojalla määrätyllä ehdolla voi sanoa vuokramiehen irti oikeuksistaan. Kon-

si, sekä oikeuden ottaa vettä torpan kaivosta meijerille.

Tämä juttu on ollut jo kahdesti vuokralautakunnassa ja kerran kihlakunnan oikeudessa, jossa torppari vaatii isännältään oikeuksiaan, mutta juttu on vielä päättymättä. Vuokralautakunnassa ei ole saatu asian eduksi minkäänlaista sovintoa aikaan. Se siellä kuitenkin saatiin selville, että torpan vuokraoikeuden omistaja onkin Sameli Takala, eikä hänen tyttärensä Maria Juonojan, jonka konkurssivelkojen suorittamiseksi torpan viljat ovat mydyt ja vanhalle sairaalle torppari vanhusparille valmistettu nälkäkuolema isännän rikastuttamiseksi.Sitäpaitsi on isäntä viime kesäkuulla ollessaan viinapäissä käynyt eräänä yönä Takalassa käskien torpparin heti lähteä torpastaan yön selkään. Tähän ei torpan väki kuitenkaan myöntynyt.

Asia tulee todennäkösesti ratkaistavaksi ensi syyskäräjillä. Saa sitten nähdä saako isännän anastus lain siunauksen, vai pysytetäänkö torpparin oikeudet. — Tämäkin juttu on taas omiaan osottamaan, miten suomettarelaiset torpparien asioita ajavat.

NAEMI.

Sitä on nyt jo joitakin ajastaikoja kulunut, kun minä Naemiini tutustuin. Eräässä juhlatilaisuudessa me toisemme ensikerran tapasimme ja emme kumpikaan vielä nytkään tiedä mitenkä tuo tutustuminen oikein tapahtui. Sen vain muistamme, että jokin elinvoimainen vetovoima meitä kumpaakin lähensi ja lämmitti. Ja kun Naemi näytti noin pehmeältä tytön tylleröltä „jänkkiklänikiin'' puettuna, jota vielä somisti taiteellisesti rusoittavat poskipäät, haaveellisen romantillisine sinisine silmineen ja uljaine hiuslaitteineen ja tuo veitikkamainen viehättävä ja hymyilevä suu pieniae punasine huulineen.

Niin eräänä kesäiltana, jolloin luonto niin kiihoittavan suloisesti meitä siimekseen houkutteli koko nuoruutemme intohimoisen hehkuvalla innolla, elämän hurmaavasta maljasta maistamaan niin silloin annoin Naemin ymmärtää, en voivani elää ilman häntä. Kaikki minussa näkyvät ja löytyvät puutteellisuudet ensin tarkoin harkittuaan sanoi Naemikin ei tulevansa toimeen ilman minua.

Niin me sitten Naemin kanssa alettiin yhdestä leivästä järsimään ja yhdessä vuoteessa lepäämään.

Eikä meillä Naemin kansasa ensialuksi mitään puuttellisuutta ollut. Me vain ajattelimme „yksillä aivoilla, vaikka sielumme pyhättöjen hienoimmat elämänlangat toisinaan katkeran kaihoavasti ja itkien valittivat. Emme kuitenkaan niiden väreilyä tahtoneet ymmärtää. Vaan ajan pitkään ne kylläkin meille selvisivät. toisinaan ne hienoimmat tunneväreilyt sielujemme sisäisemmissä sinneksissä uhkaavana salamana leimahtelivat, tahtoen ikäänkuin sen himmeän väliverhon sielujemme silmillä auki reväistä, kirkkaammin ja selvemmin ymmärtääksemme sen pettämätöntä, käskevää totuuden kieltä. Tuntien ikäänkuin ne alituiseen tahtoisi hokea: „oi te ymmärtämättömät suuret lapset, älkää koettakokkaan sisäistä ihmisyyttänne tukahduttaa, älkää koettakokkaan sitä, että te salaisesti toisianne pettää koitatte, ettekkä sitä toisillenne julkisesti tunnustaa tahdo. Mutta kerran te sen vielä tuntemaan tulette, että te ette toisianne ymmärtää taida. Ja ajan pitkään me sen tuntemaan tulimmekin. Naemi alkoi vähitellen moittimaan minua laiskaksi nahjukseksi, kun en iltasin hänen kanssaan käy teatterissa ja muissa hyvipaikoissa, en osta hänelle uusia hiuslaitteita ja muodinmukaista hattua enkä kevyttä, kahisevaa kesäleninkiä, en „kontrintailisia'' ruskeita piikkikärkisiä nappikenkiä, enkä täytä läheskään kaikkia niitä pikkuoikkuja joita rakkaan aviovaimon sydänasioiksi sattuu tulemaan. Naemi

Naemi alkoi hoitaa talouttamme tavattoman tuhlaavaisesti. Entinen mehevä ja maukas maku alkoi haihtua ruokalajeista ja keittiöstä — joka siellä aina ennen niin suloisen tuoksuvasti haiskahteli iltasin kotiin tullessani. Viehättävän suloinen kodikkaisuus alkoi heikentyä, asuin huoneemme oli pölyinen, sekainen ja ilkeän vastenmielinen.

Eräänä iltana työstä kotiin tullessani oli kotimme kerrassaan ylösalasin.

Naemi ei ollut kotona. Samat ruokajätteet oli keittiömme pöydällä jotka minulta sinne aamulla jäivät. Naemi oli arvattavasti ollut kaupungilla kaiken päivää ja tuli nyt juuri paraiksi kotiin.

„Sanoin armottoman sydämmettömästi: että sinä kelvotoin kiemaileva lutka kehtaatkin. Tämä avioelämä sinun kanssasi on ilkeän, ilettävän haiseva laillistettu likalätäkkö. Etkö tiedä mitään aviovaimon velvollisuuksista?

Naemi rauhallisen kylmäverisesti vastasi: Vai aviovaimon velvollisuuksia sinä minulta vaadit, vaikka et itsekkään aviomiehen velvollisuuksia täytä. Kerran oli aika jolloin toivoin itseäni rakastettavan jo avioliitossa. Mutta aviomiestä, sitä ei minulla todellisuudessa ole vielä koskaan ollut, vaan raukka, nahjus, aistillisten himojen ihailija, joka kylläkin osaa haavoittaa pienen naissydämen, vaan joka ei ymmärrä haavoja umpeen parantaa. Kyllä minä teidät miehet nyt jo liiankin hyvin tunnen, mitä lajia te olette ja minkä tähden te toisinaan meille naisille niin imelän huomaavaisia olette ja mitä te meiltä ihailette. Petollisen käärmeen kiiluvilla silmillä te meitä himoitsette. Suvunjatkamisvaistoksi te sitä nimitätte, vaan kylmää, kuolutta ruumista ja huippuunsa kehittynyttä muotihulluutta te ihailette. Viattomuutta ja puhtauta te meiltä vaaditte, vaan teidän etuoikeuttanne loukkaavaa se on jos me naiset teiltä puhtautta vaatia uskallamme. Rakkautta, lempeä ja alistuvaisuutta te meiltä anotte, vaan sitä me emme teiltä vaatia saa. Ajan-huvina ja leikkikaluna te meitä pidätte, ärjytte ja kiihkoilette jos me emme teidän ilkeän ilettäville pyyteillenne ja tahtonne alle alistu. Yrmistytte ja närkästytte jos me naiset teiltä oikeutta ja aviomiehen oikeaa velvollisuutta vaadimme. Ilkeän suloisesti te meille ovia avaatte ja katuvaunuun talutatte. Petomaisen hymyilevästi te meidän edessämme pokkuroitte, pakkailette ja miesrenkeinä hääräätte, vaan ensimäisessä selän ja katseen käänteessä te raukkamaisen halveksivasti meitä pilkkaatte, naisena ja heikompana astiana. Toisinaan te meitä hyväilette ja silitätte, sanotte lempivänne ja rakastavanne, toisinaan te meitä lyötte ja potkitte, riippuen aina siitä tuoko se teille iloa tai narrimaisuutta. Ettekö te siis tiedä että ihmisiä me naisetkin olemme, ihmisyyttä ja puolta ihmiskuntaa mekin edustamme, puolta nykyisestä kulttuurista ja sivistyksestä. Mekin vaadimme rakkautta ja rakastettuaja mekin olla kaluamme, rauhaa ja lämmöstä loimuavaa perheonnea mekin sielujemme syvyyksissä syvästi ikävöimme. Ettekö te miehet koskan tahdo meitä oikein ymmärtää? Jos ette ymmärrä, niin minä sanon sen sinulle mitä lajia me olemme. Me edustamme äiteyttä, morsiutta ja neitseellisyyttä, puolisoa, tytärtä ja sisaruutta. Ja me olemme vieläkin enemmän. Tahdotko kuulla? Jos et tahdo, niin tuki korvasi, minä sen kuitenkin nyt sanon, että se koskettaisi ja kaiveleisi sinun aistillisia sydän juuriasi. Ymmärrätkö, että me olemme rakkauden ja vihan asuinsija. Meissä asuu viattomuus ja kaikki petollisuus, syvin nautinto ja ankarin kieltäytyminen. Meissä piilee kaikki puhtaus, saastaisuus, antautuminen ja poistyöntyminen, alastomuus, himo, lankeemus, pelastus ja pyhyys. Meissä on kätkeytynyt viekkaus, kavaluus, kiemailu puhtaus ja kirkkain ihmisyys, julmin eläimellisyys ja pyhin äiteys, ankarin kosto ja hellin aulius. Me olemme alhaisemman valheen ja ylevimmän totuuden syvin, käsittämätön elämän kultainen lähde. Me olemme elämän symbooli, mie-

majesteetillisen ylevästi. Hänen kasvojensa ilmeet itsepintaisen jäykästi väreilivät.

Hän siirtyi jäykän arvokkaasti vuoteensa reunalle, hermostuneesti heittihe lepäämään ja alkoi vuodattamaan sielunsa syvyyksistä lähteviä säretyn elämän vilpittömiä kyyneleitä.

Minutkin valtasi kauhistava elämän tuska, sillä jokainen hänen polttavan katseensa tulinen leimu minua syytti ja jokainen hänen sanansa terävä helske sydäntäni pisti ja kaiveli aivankuin kaksiteräinen miekka. Hänen katseensa näytti ikäänkuin sanovan: etkö näe kuinka minäkin tähän väärinkäytettyyn elämään olen väsynyt, kuinka ajan ratas elmän hienoimmat kielet sielussani sirpaleiksi särkenyt on? Mutta särkyneenäkin vielä minä kaijutan elämän kanteleen hienointa kieltä.

Aijoin vastata Naemin katseeseen jäykän kylmästi, ontosti ja kolkosti, mutta siihen minulta voimia puuttui. Itseäni halveksin ja häpesin. Parempi ihmisyyteni alkoi sarastaa ilkeän ilettävän mustusta yön kuilusta. Selvän kirkkaasti näin että hänen nuoren elämänsä sirpaleiksi raastanut olin ja että hänkin ylivoimaisesti kärsinyt oli ja sovinnon jatkuvaa ymmärrystä välillemme vilpittömästi rakentaa tahtoi. Sain hetkeksi katseeni vuoteelle, jossa hän sydäntä vihlovasti valitti. ja liiankin selvästi näin kuinka väärin eletty elämä hänen ruumiinsakin murtanut oli. Kuinka laihan kalpea hän oli. Ennen niin terveydestä rusoittavat posket, noinko nekin on jo kalvenneet ja silmät noin elämän haluttomat. Hienoja, melkein näkymättömiä ryppyjä, pieniä viivoja, elämän tummia juovia ja niin surullisen kaihoavasti hän katsoo tuijuottaa, ikäänkuin tuonen vaanivaa viikatemiestä lohduksi odottaen. Ennen niin pehmeä, neitseellinen ryhdikäs rinta, noinko sekin jo on painunut, koukistunut ja jäykistynyt ankaran elämän myrskyisellä säällä.

Minut hetkeksi täytti katkera epätoivo. Sydämeni sisimmissä lähteissä vilpittömän kaihoavasti itkin meidän kummankin hukkaan elettyä elämäämme. Onko nyt enää elämällä minkäänlaista arvoa, jossa ei näytä olevan enää mitään valonpilkkuakaan jälellä . Oman vaimonsa ja yleisen mielipiteen tuomion uhri. Hiiteen yleinen mielipide! Tahdon näyttää että voin kantaa taakkani ja rakentaa jotain kokonaista. Mutta sisäinen ihminen, mikä polttava tunne siellä kolkuttaa? Olenko tehnyt sille mitään vääryyttä? Haa! Pieni särkynyt naissydän siellä ärjyy. Mitä se ärjyy? Kunnioitusta, oikeutta, ihmisvelvollisuutta se ärjyy. — Ärjyköön vaan. Senlaista olen siellä tuntenut jo kauan, tuttua se on minulle. Jospa voisitkin repiä rintani pieniksi sirpaleiksi. — Tuntuu kuin sielussani jokin käskevä ääni huutaisi. Mitä se huutaa? — Eroa, eroa — moraalia — hankikarsinaa .. kuolinliinaa — morsiusseppelettä se huutaa. Huutakaa vaan te elämän myrskytuulet. Niin ilkeän viekkaasti kuin ulvottekin, en teitä kalman kolkkaan virtaan vielä hukuttaa tahdo..

Hetken kuluttua hiivin hellävaroin Naemin vuoteen reunalle ja kysyin josko hän on halukas jatkamaan kanssani uutta, jalompaa elämää sillä tämä elämä meidät kummankin ennenaikaiseen hautaa pian vievä on. Eli lähdemmekö toinen itään ja toinen länteen vaeltamaan, etsimään, jos mahdollista, uutta, jalompaa elämän päämäärää.

Siihen Naemi juhlallisen miellyttävästi vastasi: ystävänä, taistelu toverina, syvällisemmän elämän jakajana, onnen, ilon, surun ja murheen mittaajana sinun kanssasi elämää jatkaa tahdon. Ennenkaikkea meidän itsemme tuntea täytyy. Silloin meillä on mahdollisuus jalompaa elämää jatkaa. Silloin tuo hyinen kylmä väliverho poistuu.

Niin me sitten Naemin kanssa alettiin uutta, jalompaa elämää jatkamaan, taistelutovereina, elämän jakajana toistemme lohdun ja turvan tukena joka sielujemme syvyyksien lähteissä hivelevän hellällä lämmöllä rauhoitti

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

HUOMATKAA!

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

Kaunista Värsypaper a

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA
Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

A. Ericksonnin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA
meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.
O. Hendrickson.

D. B. Turville
Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

100 Jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot. —Matojen tuntomerkit ovat; Vääntelyä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja suolimyksessa. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä. —Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Arv. Kansalainen:
Olen nauttinut lähettämänne "ALVE SATSIN" ja hyvällä menestyksellä. Matoja tuli minulta ainakin 100 JALKAA, jos ei vain ollut enempikin.
Kunnioituksella
Kalle Korhonen—Tonapah, Nevada.

Apteekari P. A. Lignell:
Teidän merkeilinen "ALVE SATSI" olemme saanut, josta lausumme kiitoksemme, sillä se on tarkoituksensa täyttänyt.
Matoja tuli RUNSAASTI, ja vointini on paljon parempi nyt, kuin koskaan ennen.
Kunnioituksella,
Fiina Minni,
Wetaskiwin, Alta. Canada.

LIGNELL'IN ALVE SATSI
(kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta... Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.

lakon päättymistä, on avustus takasin maksettava.Reijonen ei mielisuosiolla suostunut rahoja luovuttamaan, joten oli käytettävä oikeuden apua.

„KANSAN LEHTI'' SYYTTEESEEN SENAATIN TUOMION ARVOSTELEMISESTA.

Viime vuoden marraskuun 29 p. oli Kansan Lehdessä n:ossa 277 kirjoitus otsakkeella „Oikeuslaitokset politikan palveluksessa.'' Kirjoituksessa arvosteltiin senaatin oikeusosaston toimintaa ja sen tekemää päätöstä toimittaja Kullervo Manneria vastaan nostetussa jutusa, jolloin Manner tuomittiin 6 kk. vankeuteen erään „Työläisessä'' julaistun kirjoituksen „Törkeä lainrikos lopullisesti vahvistettu'' johdosta.

Yllämainitun Kansan Lehden kirjoituksen johdosta oli Kannishallitus senaatin oikeusosastolle lähettämäsään kirjelmässä esittänyt kanteen nostamista Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa vastaan majesteettirikoksesta, mutta oli oikeusosasto katsonut ettei sanottu kirjoitus antanut aihetta tällaisen kanteen nostamiseen. Samalla päätti kuitenkin oikeusosasto ilmottaa asiasta senaatin prokuraattorille sellaisen syytteen nostamista varten Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa vastaan, johon asia saattaa antaa aihetta.

Tämän johdosta taas oli prokuraattori nyttemmin käskenyt Turun hovioikeuden kannaviskaalin nostamaan Kansan Lehden vastaavaa toimittajaa Santeri Nuortevaa vastaan edellämainitun kirjoituksen johdosta syytteen tuomion moittimisesta Oikeudenden käymiskaaren 23 luvussa löytyvien säännösten mukaisesti.

Siis taantumuksella ollaan ehditty jo niin pitkälle, että oikeuslaitoksenkin arvostelu rangaistuksen uhalla estettiin. Näin kohottamalla ne pyhiksi ja koskemattomiksi tahdottanee niille valmistaa entistäänkin ehompi tilaisuus luokkatuomioiden tekeminen. Vaika he lukisivat lakia kuinka puolueellisessa hengessä tahansa ja passittaisivat meikäläisiä laintulkintansa avulla telkientaakse, ei tuota saisi edes arvostelevasti yleisön tietoon saattaa. Että näin taantumuksen vaippaan tahtovat kotimaisetkin mahtiherrat verhoutua, siitä on ylläoleva muutenkin hyvänä todistuksena.

MIKKELIN V. T. KUVERNÖÖRI ONNELLISTUTTAA KAUPUNKILAISIA VIINALLA

vastoin valtuuston päätöstä.

Mikkelin läänin v. t. kuvernööri everstiluutnantti Leo Sirelius on nyttemmin antanut päätöksensa paikkakunnalla paljo huomiota herättäneessä kapakkajutussa. Antanut luvan viinatulvan virtaamiseen, mikä muutaman vuoden on ollut tyrehdyksissä. Asian kulku on seuraava:

Sikäläisen Seurahuoneen vuokraaja, kapakoitsija J. K. Forström, oli anonut oikeutta saada anniskella viinaa ja muita väkijuomia mainitussa ravintolassa. Anomusta oli maistraatti ja v. t. poliisimestari puoltanut, mutta asian tullessa esille valtuustossa tuli sille kielteinen päätös.

Huolimatta tästä valtuuston päätöksestä, on kuvernööri kuitenkin myöntänyt kapakoitsijalle oikeudet viinan anniskeluun. Oikeudet on hän päättänyt myöntää niillä rajoituksilla kuin maistraatti ja v. t. poliisimestari olivat ehdottaneet, joten viinaa ja muita väkijuomia tulee anniskeltavaksi Seurahuoneella yläkerrassa. Päätöstään on kuvernööri perustellut sillä, että Mikkeli on läänin pääkaupunki, jossa käy lukuisasti mat-

Mainitakoon vielä, että mainittu virkaherra on niinikään oikeuttanut neiti Alma Puustisen Saimaan vesillä kulkevassa „Ansio''-laivassa lämpimän ruuan yhteydessä kuluvana purjehduskautena anniskelemaan todellisille matkustajille (!) ensimäisessä luokassa mallasjuomia, ehdolla, ettei mitään anniskelua harjoteta laivan ollessa laitureissa.

Väkijuomain laivoissa anniskelua vastaan ovat eri raittiusyhdistykset Saimaan vesistön varrella ja yleinen raitiuskokous Lappeenrannassa lausuneet vastalauseensa mutta ne eivät ole kuuluneet virkaherrojen korviin. Mikä tämän luvanmyöntämisen tekee sitäkin kummemmaksi on se, että neiti Alma Puustinen on syytteenalaisena luvattomasta kapakoimisesta!

Lääninsihteeri oli kumminkin anomuksen johdosta antanut kieltävän lausunnon.

SUOMETTARELAISTEN HÄÄTÖVIMMA.

Ilmajoella on viime aikoina ollut vireillä eräs omituinen oikeusjuttu Peltoniemen talon nykyisen omistajan, Juho Nikkolan ja hänen torpparinsa Sameli Takalan välillä. Takalalle on entinen Peltoniemen omistaja antanut 50 vuoden kontrahdin, jota ei ole kiinnitetty, ja josta on vielä vuokra-aikaa kulumatta noin 19—20 vuotta. Nykyinen omistaja on ostanut mainitun Peltoniemen tilan konkurssihuutokaupasta, jossa ilmotettiin, että kaikkien silloisten Peltoniemen torpparien tulee saada olla entisten sopimuksien mukaan torpissaan, johon nykyinen omistaja on alistunut. Sameli Takala on monia vuosia ollut aivan saattamattomasti sairas, josta syystä hänen omistamiaan torppia joita on kaksi, on hoitanut hänen tyttärensä, joka on ollut kahdesti avioliitossa ja on nykyäänkin leskenä, josta syystä tätä tytärtä onkin pidetty kyseenalaisen torpan vuokraoikeuden omistajana, vaikka se oikeastaan on ukko, Sameli Takala. Samoin on otaksunut isäntäkin syystä, että konkurssihuutokaupassa oli ilmoitettu Maria Juonoja, (se on tyttären nykyinen nimi), Takalan torpan haltijaksi.

Nyt on isäntä ruvennut himoitsemaan tätä Takalan torppaa, laajentaakseen viljelyksiään, vallankin kun Takalan kontrahtia ei ole kiinnitetty; mutta tämä häätö on ollut vaikeata äkkiä toimeen saada vallankin taannehtivan lain takia; sentähden on täytynyt käyttää hyvin ovelaa keinoa. Isäntä haali näet huostaansa Maria Juonojan velkakirjoja ja sitte vaatii suurimpana saamamiehenä häntä konkurssiin voidakseen käyttää vuokralain 41 §:n määräystä konkurssista, jonka nojalla määrätyllä ehdolla voi sanoa vuokramiehen irti oikeuksistaan. Konkurssipesän uskotusmieheksi valittiin kaupipas M. Saari. Mutta kun Maria Juonoja suoritti suurimman osan kyseenalaisista veloistaan, niin erosi M. Saari uskotunmiehen toimesta. Kun kuitenkin vielä jäi velkoja parin sadan mkn vaiheella maksamata, niin vaati Nikkola ehdottomasti pesää konkurssin läpi, vaikka monet muut saamamiehistä luopuivat vaatimuksestaan. Silloin valittiin Nikkola pesän uskotuksi mieheksi ja nyt on hän myynyt huutokaupalla kaikki Takalan torpan kasvavat viljat, mitkä huuti Nikkolan oma poika, jättäen muutamia kapanaloja myymättä, muka ukko Takalalle. Tätä paitsi on isäntä Takalan maista omin päinsä jo tätä ennen antanut muutamia kapanaloja maata kylän osuusmeijerille tonttimaaksi on isäntä viime kesäkuulla ollessaan viinapäissä käynyt eräänä yönä Takalassa käskien torpparin heti lähteä torpastaan yön selkään. Tähän ei torpan väki kuitenkaan myöntynyt.

Asia tulee todennäkösesti ratkaistavaksi ensi syyskäräjillä. Saa sitten nähdä saako isännän anastus lain siunauksen, vai pysytetäänkö torpparin oikeudet. — Tämäkin juttu on taas omiaan osottamaan, miten suomettarelaiset torpparien asioita ajavat.

NAEMI.

Sitä on nyt jo joitakin ajastaikoja kulunut, kun minä Naemiini tutustuin. Eräässä juhlatilaisuudessa me toisemme ensikerran tapasimme ja emme kumpikaan vielä nytkään tiedä mitenkä tuo tutustuminen oikein tapahtui. Sen vain muistamme, että jokin elinvoimainen vetovoima meitä kumpaakin lähensi ja lämmitti. Ja kun Naemi näytti noin pehmeältä tytön tylleröltä „jänkkikläninkiin'' puettuna, jota vielä somisti taiteellisesti rusoittavat poskipäät, haaveellisen romantillisine sinisine silmineen ja uljaine hiuslaitteineen ja tuo veitikkamainen viehättävä ja hymyilevä suu pienine punasine huulineen.

Niin eräänä kesäiltana, jolloin luonto niin kiihoittavan suloisesti meitä siimekseen houkutteli koko nuoruutemme intohimoisen hehkuvalla innolla, elämän hurmaavasta maljasta maistamaan niin silloin annoin Naemin ymmärtää, en voivani elää ilman häntä. Kaikki minussa näkyvät ja löytyvät puutteellisuudet ensin tarkoin harkittuaan sanoi Naemikin ei tulevansa toimeen ilman minua.

Niin me sitten Naemin kanssa alettiin yhdestä leivästä järsimään ja yhdessä vuoteessa lepäämään.

Eikä meillä Naemin kansasa ensialuksi mitään puuttellisuutta ollut. Me vain ajattelimme „yksillä aivoilla, vaikka sielumme pyhättöjen hienoimmat elämänlangat toisinaan katkeran kaihoavasti ja itkien valittivat. Emme kuitenkaan niiden väreilyä tahtoneet ymmärtää. Vaan ajan pitkään ne kylläkin meille selvisivät. Leisinaan ne hienoimmat tunneväreilyt sielujemme sisäisemmissä sinnekseissä uhkaavana salamana leimahtelivat, tahtoen ikäänkuin sen himan väliverhon sielujemme silmillä auki reväistä, kirkkaammin ja selvemmin ymmärtääksemme sen pettämätöntä, käskevää totuuden kieltä. Tuntien ikäänkuin ne alituiseen tahtoisi hokea: „oi te ymmärtämättömät suuret lapset, älkää koettakokkaan sisäistä ihmisyyttänne tukahduttaa, älkää koettakokkaan sitä, että te salaisesti toisianne pettää koitatte, ettekkä sitä toisillenne julkisesti tunnustaa tahdo. Mutta kerran te sen vielä tuntemaan tulette, että te ette toisianne ymmärtää taida. Ja ajan pitkään me sen tuntemaan tulimmekin. Naemi alkoi vähitellen moittimaan minua laiskaksi nahjukseksi, kun en iltasin hänen kanssaan käy teatterissa ja muissa hyvipaikoissa, en osta hänelle uusia hiuslaitteita ja muodinmukaista hattua enkä kevyttä, kahisevaa kesäleninkiä, en „kontrin tailisia'' ruskeita piikkikärkisiä nappikenkiä, enkä täytä läheskään kaikkia niitä pikkuoikkuja joita rakkaan aviovaimon sydänasioiksi sattuu tulemaan. Naemi sanoi minun olevan kelvottoman aviomiehen, kun en tyydytä niitä tunteita enkä täytä niitä vaatimuksia ja velvollisuuksia joita hän ennen tyttönä ollessaan avioliitosta toivoi, uneksi ja haaveili.

Minä taasen sanoin Naemia vuorostani kevytmieliseksi ja huikentelevaiseksi hutilukseksi ja että uneksin ennen poikamiehenä ollessani avioliitosta rauhaa, rakkautta ja kodikkaisuutta.

Naemi sanoi tuntevansa sydämessään paljasta inhoa ja syvää vastenmielisyyttä minua kohtaan ja samaa tunsin minäkin Naemia kohtaan, vaikka se minua katkerasti raastoi.

Jonkun aikaa tätä kylmää, onttoa ja kolkkoa väärin ymmärrettyä konemaista elämää jatkui välillämme. Meillä kummallakin oli nyt oma pieni erikoinen maailmamme, jota ei kumpikaan voinut tukahduttaa eikä kumpikaan ymmärtämään kyennyt.

maileva lutka kehtaatkin. Tämä avioelämä sinun kanssasi on ilkeän, ilettävän haiseva laillistettu likalätäkkö. Etkö tiedä mitään aviovaimon velvollisuuksista?

Naemi rauhallisen kylmäverisesti vastasi: Vai aviovaimon velvollisuuksia sinä minulta vaadit, vaikka et itsekkään aviomiehen velvollisuuksia täytä. Kerran oli niitä jolloin toivoin itseäni rakastettavan jo avioliitossa. Mutta aviomiestä, sitä ei minulla todellisuudessa ole vielä koskaan ollut, vaan raukka, nahjus, aistillisten himojen ihailija, joka kylläkin osaa haavoittaa pienen naissydämen, vaan joka ei ymmärrä haavoja umpeen parantaa. Kyllä minä teidät miehet nyt jo liiankin hyvin tunnen, mitä lajia te olette ja minkä tähden te toisinaan meille naisille niin imelän huomaavaisia olette ja mitä te meiltä ihailette. Petollisen käärmeen kiiluvilla silmillä te meitä himoitsette. Suvunjatkamisvaistoksi te sitä nimitätte, vaan kylmää, kuollutta ruumista ja huippuunsa kehittynyttä muotihulluutta te ihailette. Viattomuutta ja puhtauta te meiltä vaaditte, vaan teidän etuoikeuttanne loukkaavaa se on jos me naiset teiltä puhtautta vaatia uskallamme. Rakkautta, lempeä ja alistuvaisuutta te meiltä anotte, vaan sitä me emme teiltä vaatia saa. Ajan huvina ja leikkikaluna te meitä pidätte, ärjytte ja kiihkoilette jos me emme teidän ilkeän ilettäville pyyteillenne ja tahtonne alle alistu. Yrmistytte ja närkästytte jos me naiset teiltä oikeutta ja aviomiehen oikeaa velvollisuutta vaadimme. Ilkeän suloisesti te meille ovia avaatte ja katuvaunuun talutatte. Petomaisen hymyilevästi te meidän edessämme pokkuroitte, pakkailette ja miesrenkeinä hääräätte, vaan ensimäisessä selän ja katseen käänteessä te raukkamaisen halveksivasti meitä pilkkaatte, naisena ja heikompana astiana. Toisinaan te meitä hyväilette ja silitätte, sanotte lempivänne ja rakastavanne, toisinaan te meitä lyötte ja potkitte, riippuen aina siitä tuoko se teille iloa tai narrimaisuutta. Ettekö te siis tiedä että ihmisiä me naisetkin olemme, ihmisyyttä ja puolta ihmiskuntaa mekin edustamme, puolta nykyisestä kulttuurista ja sivistyksestä. Mekin vaadimme rakkautta ja rakastettuaja mekin olla kaluamme, rauhaa ja lämmöstä loimuavaa perheonnea mekin sielujemme syvyyksissä syvästi ikävöimme. Et tekö te miehet koskan tahdo meitä oikein ymmärtää? Jos ette ymmärrä, niin minä sanon sen sinulle mitä lajia me olemme. Me edustamme äiteyttä, morsiutta ja neitseellisyyttä, puolisoa, tytärtä ja sisaruutta. Ja me olemme vieläkin enemmän. Tahdotko kuulla? Jos et tahdo, niin tuki korvasi, minä sen kuitenkin nyt sanon, että se koskettaisi ja kaiveleisi sinun aistillisia sydän juuriasi. Ymmärrätkö, että me olemme rakkauden ja vihan asuinsija. Meissä asuu viattomuus ja kaikki petollisuus, syvin nautinto ja ankarin kieltäytyminen. Meissä piilee kaikki puhtaus, saastaisuus, antautuminen ja poistyöntyminen, alastomuus, himo, lankeemus, pelastus ja pyhyys. Meissä on kätkeytynyt viekkaus, kavaluus, kiemailu puhtaus ja kirkkain ihmisyys, julmin eläimellisyys ja pyhin äiteys, ankarin kosto ja hellin aulius. Me olemme alhaisemman valheen ja ylevimmän totuuden syvin, käsittämätön elämän kultainen lähde. Me olemme elämän symbooli, mielenkin elämän syvällisempi symbooli. Ja jos et vieläkään minua tunne, niin kehoitan sinut syvällisemmin tutustumaan itseesi ensin, niin silloin sinä minutkin täydellisemmin tuntea voit. Siinä sinä seisot kalpeana jännityksestä, vartoen sopivaa hetkeä hyökätäksesi saaliisi kimppuun, vainuten kuten koirastiikeri — ja sinä vielä nauratkin aistillisuuden pirullista hymniä ja irvistät kuten itse aistillisuuden litania. Vaan se on sinun elämän alastomuutesi halpamaista ja pikkusieluista roolia, joka ei kelpaa muille kuin tomuun polvistuvalle almujen rukoilijalle. Kas kuinka sinun silmäsi ilkeän kirkkaasti kiiluvat, kuten nautinnon tulisäkeet ja sinun sielussasi väräjävät katkeran tulisesti kaikkien tunteiden soitininstrumentit.

Tätä viimeistä lausetta sanoessaan Naemin katse oli puolittain kylmän halveksivasti minuun iskettynä. Hänen rintansa aaltoili kin vielä minä kaijutan elämän kanteleen hienointa kieltä.

Aijoin vastata Naemin katseeseen jäykän kylmästi, ontosti ja kolkosti, mutta siihen minulta voimia puuttui. Itseäni halveksin ja häpesin. Parempi ihmisyyteni alkoi sarastaa ilkeän ilettävän mustusta yön kuilusta. Selvän kirkkaasti näin että hänen nuoren elämänsä sirpaleiksi raastanut olin ja että hänkin ylivoimaisesti kärsinyt oli ja sovinnon jatkuvaa ymmärrystä välillemme vilpittömästi rakentaa tahtoi. Sain hetkeksi katseeni vuoteelle, jossa hän sydäntä vihlovasti valitti. ja liiankin selvästi näin kuinka väärin eletty elämä hänen ruumiinsakin murtanut oli. Kuinka laihan kalpea hän oli. Ennen niin terveydestä rusoittavat posket, noinko nekin on jo kalvenneet ja silmät noin elämän haluttomat. Hienoja, melkein näkymättömiä ryppyjä, pieniä viivoja, elämän tummia juovia ja niin surullisen kaihoavasti hän katsoo tuijuottaa, ikäänkuin tuonen vaanivaa viikatemiestä lohduksi odottaen. Ennen niin pehmeä, neitseellinen ryhdikäs rinta, noinko sekin jo on painunut, koukistunut ja jäykistynyt ankaran elämän myrskyisellä säällä.

Minut hetkeksi täytti katkera epätoivo. Sydämeni sisimmissä lähteissä vilpittömän kaihoavasti itkin meidän kummankin hukkaan elettyä elämäämme. Onko nyt enää elämällä minkäänlaista arvoa, jossa ei näytä olevan enää mitään valonpilkkuakaan jälellä . Oman vaimonsa ja yleisen mielipiteen tuomion uhri. Hiiteen yleinen mielipide! Tahdon näyttää että voin kantaa taakkani ja rakentaa jotain kokonaista. Mutta sisäinen ihminen, mikä polttava tunne siellä kolkuttaa? Olenko tehnyt sille mitään vääryyttä? Haa! Pieni särkynyt naissydän siellä ärjyy. Mitä se ärjyy? Kunnioitusta, oikeutta, ihmisvelvollisuutta se ärjyy. — Ärjyköön vaan. Senlaista olen siellä tuntenut jo kauan, tuttua se on minulle. Jospa voisitkin repiä rintani pieniksi sirpaleiksi. — Tuntuu kuin sielussani jokin käskevä ääni huutaisi. Mitä se huutaa? — Eroa, eroa — moraalia — hankikarsinaa .. kuolinliinaa — morsiusseppelettä se huutaa. Huutakaa vaan te elämän myrskytuulet. Niin ilkeän viekkaasti kuin ulvottekin, en teitä kalman kolkkaan virtaan vielä hukuttaa tahdo..

Hetken kuluttua hiivin hellävaroin Naemin vuoteen reunalle ja kysyin josko hän on halukas jatkamaan kanssani uutta, jalompaa elämää sillä tämä elämä meidät kummankin ennenaikaiseen hautaa pian vievä on. Eli lähdemmekö toinen itään ja toinen länteen vaeltamaan, etsimään, jos mahdollista, uutta, jalompaa elämän päämäärää.

Siihen Naemi juhlallisen miellyttävästi vastasi: ystävänä, taistelu toverina, syvällisemmän elämän jakajana, onnen, ilon, surun ja murheen mittaajana sinun kanssasi elämää jatkaa tahdon. Ennenkaikkea meidän itsemme tuntea täytyy. Silloin meillä on mahdollisuus jalompaa elämää jatkaa. Silloin tuo hyinen kylmä väliverho poistuu.

Niin me sitten Naemin kanssa alettiin uutta, jalompaa elämää jatkamaan, taistelutovereina, elämän jakajana toistemme lohdun ja turvan tukena joka sielujemme syvyyksien lähteissä hivelevän hellällä lämmöllä rauhoitti ja rakensi elämän jatkuvan sillan, vaeltaessamme mailman nilakkaalla ja myrskyisellä taipaleella.

Orjanheimo.

Iistipään uusi sauna
216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

Työkansan ja Väkäleuan
tilauksia otetaan Rajalan ja Ahlbom'in pal loruumassa
138 PEARL ST. PORT ARTHUR.

...seja englanninkielessä ja saavat nyt ... työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäisssä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

HUOMATKAA!

Kaunista Värsypaper a

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA
Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

A. Ericksonnin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA
meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.
O. Hendrickson.

D. B. Turville
Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja ja Farmimaita
myydään ja otetaan myytäväksi.
Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Kätilö
— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

100 Jalkaa Lapamatoja
ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot. —Matojen tuntomerkit ovat; Vääteitä rinnan alla, muuttovaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä. —Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Arv. Kansalainen: Olen nauttinut lähettämänne "ALVE SATSIN" ja hyvällä menestyksellä. Matoja tuli minulta ainakin— 100 JALKAA, jos ei vain ollut enempikin. Kunnioituksella Kalle Korhonen—Tonapah, Nevada.

Apteekari P. A. Lignell: Teidän merkeillinen "ALVE SATSI" olemme saanut, josta lausumme kiitoksemme, sillä se on tarkoituksensa täyttänyt. Matoja tuli RUNSAASTI, ja voinnini on paljon parempi nyt, kuin koskaan ennen. Kunnioituksella, Fiina Minni, Wetaskiwin, Alta. Canada.

LIGNELL'IN ALVE SATSI (kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan nauttia läkkeen maun tuntematta... Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.
LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI
Osoitteella: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Parhain lääke
mitä ruumiimme kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

AMERIKAN MATKAN VARRELTA.

Lähtö Suomesta.

Mieleeni lähtemättömästi kun oli juurtunut „Kainin" jälkeläisten matkustamishalu, vaikkakin toisista alkusyistä. Senpätähden pikku pojasta saakka on ollutkin matkan päämääränä „kaukainen ranta", joka Suomessa ollessani vaan mielikuvituksessani heijastui hämärtävänä tulevaisuuden „toivon tähtenä".

Nyt tämän kymmenille tuhansille työnraskaan raatajillekin ikävöidyn „kultaisen Jerusalemin" olen saavuttanut. Ruumiillisesti terveenä ja Quebecissä totuuden puhumiselle vannotettuna kulkuripoikana hyväksytty työvoimaani kauppaamaan „vapaanmaan" suurristäjä-kapitalisteille.

Muutoin tulo tähän maahan oli seikkailurikas, että hyvänä sanomalehtineekerinä voisi paljonkin kirjoittaa. Mutta minä en sitä kykene kielen kauneimmilla sanoilla esittämään, Pasi Jääskeläisen sanoessa: „tässä minun yskässäni." Eikä toiseltakaan puolen luontokaan ole minua suosinut „laulajaksi", koska isäni jo pikku poikana sanoi: „että olen syntynyt maatoukaksi vaan." — Aikamieheksi tultuani luulen isäni tuolla ennustuksella tarkoittaneen turpeenpuskijaa eli kuokkamiestä! Oikein ajateltuna, parastahan se olisikin, että nkyisen kehittyneen työnjaon aikana „suutari pysyisi lestissään." Mutta „isänmaattomaksi" riistettynä, sitä tulee hypittyä sinne ja tänne. Lisäksi kun tämä „maasta taivaaseen kiitetty" kapitalistinen yhteiskuntajärjärjestelmä heittelee tilattomia niinkuin palloja maailman äärestä toiseen etsimään parempia työvoiman kauppamarkkinoita. Tuollaisena „kauppamatkustajana" ollen, ei liene vahingoksi, jos vähäisen „huastelen" matkan verrelta, miten ja minkälaisten „ahtaiden porttien" läpi ja minkälaisten kulkuneuvojen ja mukavuuksien välityksellä ihmiset pääsevät tänne kuvittelemaansa „onnelaan".

Jos tämä kaikki vielä tapahtuu luonnon yläpuolella olevien voimien „sallimuksesta", niin silloin lienee toisille samaa tietä kulkeville huvittavaa lukea, jos tuon „salat julki" miten herra omiansa rakastaa.

— Kun Hankoniemessä „kanismaiset" tarkastukset olin läpäissyt, niin silloin luulin jo olevani „laillinen" matkustamaan isänmaattomana synnyinmantereeltani muille maille vierahille. Ja lisäksi poliisikamarin leimalla varustetut „autuusmerkit" kun olin saanut taskuuni, niin silloin tulin itsemielessäni vakuutetuksi siitä, että nyt esteettömästi pitäisi päästä sinä päivänä matkaani jatkamaan alkuperäistä päämäärääni kohden. Mutta siinä ennakkopäätöksessäni erehdyin.

Kellokin vaikka oli jo puoli kolme ja laivan piti lähteä 4 aikaan i. p., niin minun lähtöäni ei vielä oltukaan korkeimmassa paikassa päätetty, sillä aamupäivällä laivakonttoorin virkamiehet selittelivät: „että Englannista on tullut yhtämittaa kieltäviä sähkösanomia, etteivät siellä ota suomalaisia siirtolaisia vastaan siitä syystä, kun kaikki paikat Atlannin linjojen laivoista on ylösotettu. Sen syyn tähden kymmeniä länteen meneviä saikin jäädä keskiviikkovuoroaan odottamaan. Mielen rauhoittamiseksi, siltä ajalta luvattiin heille ilmainen kortteeri S. H. osakeyhtiön siirtolaishotellissa.

Se „ilosanoma" ihmisiä tyydytti, mutta minua, vastamyrkyksi meritaudin varalta kun olin nauttinut „käärmekeittoa", herrojen kauniit selitykset eivät tyydyttäneet. Ja lisäksi ennen muinoin rautatien „isäntärenkien" kanssa lippuasioissa olin tullut siihen kokemukseen, ettei herroilta hituistakaan hyväntekeväisyyttä heru, ellei kylmäverisesti vaadi oikeuksiaan.

Kokemusperäiseen tietoon ja asian siihen seikkaan vahvasti luottaen, kuin minulle oli Helsingistä myyty lippu lauantaina lähtevään laivaan, perustella pidinkin siitä vaatimuksesta kiinni ja sanoin: „Miksi H:ssä sitten möivät lipun tähän laivaan?" „Ovat myyneet

muutin päästä olikin lippuni reissukunnossa, mutta lisäksi varustettuna pienellä englanninkielisellä paperilapulla englantilaisia varten, etteivät siellä isot herrat pääse Suomen „nappula" virkamiehiä syyttämään nälkäisen suursyömärin lähettämisestä „Canadian Pacific" yhtiön kustannuksella elätettäväksi! Siten virallisilla reunamuistutuksilla „kruunattuna" olin vapaa matkustamaan kansanvaltasimmasta maasta pois.

Herrojen „heprean" kielisistä paperilipuista huolimatta laivarantaan mennessäni muistui mieleeni Cesarin sanat, jotka hän on kerran myrskyllä alukseen astuessaan lausunut: „Ettei ollut välttämätöntä hänen elää, vaan että hänen välttämättömästi täytyi päästä sinne mihin aikoi."

Sentähden vaaroja pelkäämättä päätinkin rientää eteenpäin siitä enempää ajattelematta, vaikka ensimäisenä päivänä elämäni tuleva polku näyttääkin jo olevan ohdakkeinen ja tie kaita, joka purteni „Golgatalle" viepi!

Rannassa laivankannella kun jonkun aikaa kerkesin seistä, niin taasen saapui nuuskia luokseni, joka uskollisesti „isänmaan onnen" hyväksi täytti virkavelvollisuutensa kysymällä: „Onko teillä lupakirjaa olla höyryhevon selässä?" „On", vastasin kainosti ja samassa vedin taskustani suuren nipun „Työmies", „Juna" y. m. lehtiä. Sekään ei auttanut, vaan piti näyttää „kirjani", joten viimeinkin pääsin rauhaan noilta maan vaivaksi tulleilta — „ampiaisilta."

Toisten siirtolaisten laivalle saavuttua ja kolmatta tuntia myöhästyneenä, tuossa kahdeksatta käydessä i. p. irtaantui „Astrea" Suomen eteläisimmästä niemestä. Siten maallinen yhteys oli vanhan luonto-äitimme kanssa katkennut. Vähä ennen satamasta lähtöämme oli ilma muuttunut tavallista paksummaksi. Sumuisen sään tähden ei nähnytkään kuin muutamia kymmeniä metriä eteenpäin.Luonnon oikkuileminen aiheuttikin sen, että alkumatka muistutti „säkkipäässä" kulkemista. Siten myöskin Suomi, „armas synnyinmaamme" hävisikin pian näköpiiristämme unhotuksen synkkään yöhön, samoin kuin mustat jylhät vuoret katoavat sumuisen syysillan syliin. Sellaisella ilmalla Suomesta pois rientävien sopisi laulaa tuo yleisesti siunattu „kuoro": „Synkkä yö on maailmassa sen toteen näyttää Jumala" (luonto) j. n. e. Mutta mikä hiton „vihtahousu" sinäkin iltana lienee naisten kieletkin „sitonut", kuin ei kaikunut sävel: „pois rannoilta Sucmen", taikka niin, että „toisen kylän pojat ovat turvonneita potria huhhahhei"? Niin uskomattomalta ja oudolta kuin se monesta tuntuukin, me äänettöminä maallisine tunteinemme alistuimme „kohtalon" ja säälimättömän meren vaikutuspiirin alaiseksi.

Ensimäinen yö sentään merellä kului rauhallisesti. Mutta toinen vuorokausi oli monelle Suomen neitoselle ja nuorukaiselle „historiallinen" merkkipäivä, sillä Itämeri antoi tuntea esimakua kenen „mahassa ruuat kestää".

Meren mielipuolena raivotessa, olikin sen vaikutus niin voimakas, että melkein kaikki matkustavaiset „nylkivät pukkia." Meren vetovoimaa vastaan taistellessa, ei auttanut erään papin tyttären „siunatut patenttilääkkeetkään", vaikka tohtorin lausunnon mukaan piti sen reseptin olla pätevästi tepsivää. Kaikista varovaisuuskeinoista huolimatta ei „pappissäätykään" voinut luontoa lahloa. — Puoluettomasti se antoikin jokaiselle samalla mitalla. Koko päivän ohjelman suorittaminen muistutti murhenäytelmää, kuin vuoteet olivat merikipeitä täynnä. Ja lisäksi melkein jokaisen sängynlaitoja koristivat 2—3 litran suuruiset oksennusastiat. Sivultapäin katsojaan sellainen näky teki sen vaikutuksen, ettei elämä „kultalaan" menijöille ollut mitään unelmaa. Siihen jos ottaa huomioon vielä senkin, että sellaisen vaikutustilan aikana pilautuu hyteissä ilma, kun kolmannen luokan puolella ovat kaikki mieshenkilöt samassa „karsinassa", samoin naisetkin osastoissaan. Näistä kolmannen luokan makuupaikoista enemmän tuonnempana.

leet kuolemaksi", ennen auringonlaskua elinvoimaisimmat joukosta, pistivät kyntmiehen polkaksi, toisten tuntia ottaessa. Siten illan päänumeroksi muodostui „irti laivan kannesta" hyppimistä. Aika, hanurin soidessa, kuluikin rattoisasti. Seuraava päivä kului moitteettomasti. Päivällä yhden aikaan saavuimme Kööpenhaminaan. Toisen luokan matkustajana pääsin rannassa maihin. Mutta sitä oikeutta eivät saa nauttia siirtolaisten kirjoissa olevat. Jos he rantakaupustelijoilta tahtovat esim. vaikka appelsiinia ostaa, niin nekin herkut saavat vastaanottaa pitkän kepin päästä, jolla myyjä tavarat käteen antaa. Tässä teen pienen välihuomautuksen siitä: onko kellään sisua puhua sita vastaan, etteikö maailmassa ihmisiä arvostella ja pidetä kahteen luokkaan kuuluvina?

Luokka oikeusperiaatteen mukaan kun sain laivasta alas laskeutua, niin heti rannasta kaupungille lähtiessäni tapasin suomalaisen „kanuunan" eli kuulantyönnössä maailman mestari Niklanterin. Hänen „henkivartioimana" sitten kävelin parin tunnin ajan Tanskan pääkaupunkia katselemassa. Laiva rannasta ei tarvinnutkaan pitkää matkaa kulkea, kun sai huomata sen ,että nyt olemme puisto- ja lammikko-kaupungissa. Erään tunnetun henkilön lausunnon mukaan pitäisi K. olla maailman puistorikkaimman kylän. Kotona kasvaneena en voi siihen sanoa sitä enkä tätä.

Joskin K:sa on uhrattuna varoja komeusaistin tyydyttämiseksi, niin ei silti ole yleisvaltakunnallinen „vaara" jäänyt huomioon ottamatta. Siitä parhaimpana todistuksena ovat satamaan tullessa Viaporia muistuttavat linnoituspatterit.

Tanskaan jäävät tavarat kun oli „Astreasta" purettu ja kymmenkunta Skandinaavian linjaa A:kaan meneviä siirtolaisia maihin laskettu, niin sitten sanoimme hyvästi sillekin kauneudelle.

Vähän matkaa satamasta kulettuamme tulla porhalti merellä, „ensikertalaisen" suureksi ihmeeksi, rautatien juna täydellä voimalla laivaa kohden. Tämä merihirviö oli lautan päällä kulkeva juna, jolla Ruotsin ja Tanskan välillä rautatien matkustavaisia kuljetetaan yli salmen. Tämän uudenaikaisen kehityksen „merikäärmeen", vastaan tullessa muistui mieleeni: missä on se vallassa oleville pelätty „punainen", vaativan värin lippu. Mutta sitä ei vaan mistään näytetty! Eikä siitä voitane „vaihdemiehiäkään" syyttää velvollisuuksiensa laiminlyömisestä, vaikka molemmat höyryhevot olivat olivat samalla yksiraiteisella kiskolla. Kenelle kiitos vaihteen käytännöllisyydestä, ettemme törmänneet yhteen? Tanskan ja Ruotsin maiden rajalla olevista kauniista salmista läpi ajettua jouduimme taaskin parin päivän ajaksi kellumaan Pohjanmeren pinnalle kuin ennen Noan arkki, taikka vastaavampi nimitys „Astrealle" olisi „liiton arkki", sillä siksi pieni se on meri- ja matkustaja-alukseksi. Pahempaa merionnettomuutta kärsimättä tulimme onnellisesti Suomen perustuslaillisia oikeuksia puolustavaan Englannin maahan. Rantaan ajaessa sattui olemaan nousuveden aika. Sentähden saimmekin maihin pääsyä varttoa ja kaupunkia laivan kannelta „kiikaroida" 2 tuntia.

Sen minkä näköaistimilla voip. havaita, saapi myöskin varmasti sanoa, että silloin olimme suuressa merisatamassa. Etempänä silmänkantomtkoja näkyi myöskin lukemattomia tehtaan savupiippuja.

Na pitkät „Baabelin tornit" ovat merkkinä viime vuosisadan jättiläsmäisestä teknillisestä kehityksestä tuotantotapojen alalla. Joskin Englannissa on keksitty ensimäinen kehruukone lihasvoiman hitauden tähden, niin kyllä se vielä tänäpäivänäkin muistuttaa kapitalistisen riistäjäjärjestelmän „nokista" teollisuusmaata.

„Vedenpaisumuksen" säännöllisiin rajoihin vetäydyttyä, pääsi höyrymmekin laituriin. Heti käytävän laivan reunalle nostettua, saivat pienen tullitarkastuksen jälkeen ensimäisen luokan matkustajat mennä kaupungille. Siirtolaisia sitä vastaan vielä kuljetettiin „omalla pohjalla" kanavaa

toimitettu, sitten kuului voimakas komento: „eteenpäin mars!"

Viiden minuutin matkan kävelytämme saimme jalkalihaksiamme lepuuttaa ja nousta vaunuun, naiset sisään ja miehet katolle. Vaunun liikkeelle panevana voimana oli elävä materia. Siten meillä „lehmättömillä" oli kunnia ajaa „porvarillisesti" oikein pari hevosilla' siirtolaishotelliin. Perille päästyä vierasvaraisuudeksi pistoovattiin illalliseksi voita, leipää ja „teevettää". Ryssän illallisen popsittuamme tuossa 11 aikaan käskettiin makaamaan. Kaikkia se ilmoitus ei miellyttänyt, sillä useita kalmariinihaluisia olisi tahtonut mennä kapakkaan. Mutta vahtimestari kun pani kaikki reijät kinni, niin nautintohaluisten täytyi omassa persoonassaan toteuttaa suomettarelaisten esittämää (kuin kieltolaki harrastukset taan luopuivat) „vakaumuksen" raittiutta.

Aamulla seitsemän aikaan jätimme sen puutteellisen yömajan, jossa ei ollut minkäänlaisia pesuvehkeitä. Tulkoon tässä sivumennen mainituksi sekin, jos sattumalta ei eräs joukostamme olisi löytänyt „hotellin" pihanperältä pahanpäiväistä vesihanaa, niin „nokinenänä" olisimme saaneet matkustaa Liverpooliin. Mikä häpeä se olisi ollut meille partasunurhoille? Mutta onneksi meidän „vesipoikien" suureksi iloksi ei „johdossakaan" ollut vikaa, niin siten saimme yksitellen vuoromme jälkeen omista eturaajoistamme tehdyissä kylpyammeissamme kuhnia. Puutteellinen naaman „pyhittäminen, hyvin se vain „friskasi" tuumailivat pojat kasvojaan kuivaillessa takkinsa helmaan.

Eturaajakylvyn otettuamme saimme puoleksi järjestyneissä riveissä tallustella asemalle, jossa junan lähtöä odottelimme muutamia tunteja. Hyvää aikaa kuin oli niin aamiaiseksi vielä tarjottiin kerjäläisten armopalat asemarakennuksen yhteytessä olevassa likaisessa huoneessa. Syömään mennessäni ajattelin nyt englantilaisten antavan kunnollisen aterian kun heidän sanomalehdistönsä on täyttä suuta huutanut ja ryssää paheksunut siitä, kun se tahtoo Suomi-äidiltä riistää ainoan leipäpalan ja hevoskaakin. Mutta siinä ihanne kuvitelmassani suuresti petyin. Sillä ero illallisen välillä oli vaan siinä, että sillä kertaa saimme vaihtelevaisuudeksi nauttia — naisten „lempi"-juomaa, kahvia. Kahvia juomattomana kyllä pyysin parannuksia ruokajärjestelmään, mutta tuloksettta. Englantilaisten epäkohteliaisuudesta taasen oli seurauksena se, että vatsa „agitaattoriääni" täytyi rauhoittaa voileivillä. Mutta en niilläkään ruokapaloilla sen vaatimuksia saanut tarpeeksi lieventää, syystä kun ruokalan isännöitsijä noin 15 minut. päästä käski vieraansa huoneesta pois. Aikaa kun vähäisen oli niin taistelu leipäkannikasta kävi ankaraksi. Jos en olisi muistanut sitä tuttua lausetta, että taistelu en elämän pelastus ja elämä sen arvoista, että siitä kannattaa vähäisen tapellakin, niin varmasti syömättä olisi jäänyt. Vaikka kaikki toiset olivat jo menneet huoneesta ulos, niin minä jäin yksinäni pöytään leipäkoria tyhjentämään. Nälkäisenä syödessäni tein sellaisia „nahkapäätöksiä": vaikka Siperia perisi, niin syön mahani täyteen. Vapauteni menettäminen ei sentään ollut tekoni palkka, mutta rankaisematta siltä ei rohkeuteni jäänyt, sillä tarjoilija nähdessään sen, miten näkymättömiin näkyileivät hävisivät, sieppasi hän astian edestäni pois. Moisen sikamaisen teon tähden liitin hennot sormeni yhteen ja lähetin heliät palavat rukoukset yläilmoihin pyytämällä: „Että isä laupauden anna hänelle anteeksi, sillä hän rahan ahneuden himon sokaisemana ei tiennyt sitä, mitä hän minun vatsalleni teki. Amen!

Jos tämäkin leipäkorin pakkoluovutus tapahtui sallimuksesta, niin miten silloin sen opin mukaan on selvitettävissä tuollainen nälkäisen ärsyttäminen kuin ravintoaineita näytetään mutta ei anneta tosi tarvitseville.

Komppanian armopaloja kun vain niukasti tarjottiin, niin sentähden olin pakotettu ostamaan hedelmiä. Mutta se iälkiruoka

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkselcitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä" kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat .... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

Jos ken vastaisuudessa joutuu edellämainittujen kuntien kanssa tekemisiin niin siltä varalta on hyvä se tapa, että edeltäpäin varustaa itselleen pienempiä rahoja.

Kehnon tarjoilun tähden sapuska touhuissa kuluikin suurin osa junan odotus aikaa, joten sillä kertaa täytyi tyytyä asemarakennuksen ja ratapihan katselemiseen Asemasillalla kävellessäni huomasin sitten sen, että Hullissa ei ole rautatiellä naisia vaunujen puhdistajina niinkuin Suomessa. Kymmenkunta miestä siinä hääräsikin paidan hihat ylös käärittynä vaunujen ulkoseinien kimpussa, joita he öljyn ja pumaatan kanssa pyhkivät samoin kuin S. veturin puhdistajat. Vaunut hyvin pyyhittynä, siten lähtevä juna Englannissa muistuttaakin Suomen valtion rautatien vasta maalattujen vaunujen seiniä. Sellaista puhtauden ihanteen rakastamista sopisi suositella Suomen rautateilläkin käytäntöön ottamaan. Siihen asian seikkaan, jos vaikka se rautatien hallituksen asettama se kuuluisaksi tullut „liikarasituskomitea" kiinnittäisi huomiotaan, niin ylimääräisille palvelijoille ei tarvitseisi isäntärenkien sanoa: „Teitä ei tarvita rautatielle".

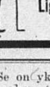
Tätä parannuskeinoa esittäissäni kyllä tiedän sen, että „sääsken ääni" ei taivaaseen kuulu. Se olisi rautatien samoin myöskin kaikkien sorretussa asemassa olevien työläisten painettava murukoppaansa, että ennen riistettävien inhimillisiä oikeuksia ei määräävässä asemassa olevat mahtiherrat ota kuuluviin korviinsa, ennenkuin kärsivät järjestyvät kallion lujaksi taistelurintamaksi, punaisen ja vaativan lipun juurelle toisten työläistoverien kanssa samaan ja ylevää tarkoitusperää kohden ponnistelevaan luokkataisteluun. Siinä on sorretun kansanluokan eläväksi tekevä „vaskikäärme."

W-m. T-r.
(Jatk.)

KUULUUKO SIKIÖN, TULEVAN IHMISELEMÄN KASVATUS YKSINOMAAN NAISELLE.

En tällä kertaa aijo kajota jo syntyneiden ihmisolioiden kasvatukseen, mutta ainoastaan niiden, joiden elämä ei vielä ole astunut julkisesti yhteiskunnan eteen. Syntymättömien puolesta nyt puhun. Kuinka usein emmekö näe naista äidiksi tulemassa, mutta kuinka harvoin sentään ajattelemme, sitä tärkeätä tehtävää mitä nainen,äiti, siinä tilassa suorittaa. Hyvin harvat meikäläisistä itsetietoiseksi lukeutuvista (puhumatakaan toisista) ajattelevat, kohdatessaan äiteyden tilassa olevan naisen, että heidän edessään on nainen, joka parhaillaan täyttää ihmiskunnan korkeimpaa kut-

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.

Tilatkaa
"UUSI SYYHY WOIDE"
Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki
Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.

Se on yksilöllinen kohtelumme äiteyden tilassa olevaa naista kohtaan. On todistettu asia se, että kaikki ne tunnelmat, joita äiti kantaessaan saa kokea, siirtyvät perintönä lapseen. Ei siis ole vähäiseksi arvattava meidän jokaisen yksilön vaikutus tulevaan elämään. Jos puoliso on heilä ja osaaottavainen vaimoansa kohtaan sinä aikana on siitä arvaamaton hyöty pienokaiselle, kun taas päin vastoin, jos puoliso on raaka ja tyly vaikuttaa se vahingollisesti uuteen elämään. Useasti saa vaimo muun keskinäisen pahoinpitelyn ohella kuulla raakoja kirouksia ja syytöksiäkin siitä, että on hedelmällinen, jonka määrääminen useammassa tapauksessa riippuu yleensä miehen tahdosta. Tietysti tällaisen mielialan vallitessa ei ole mahdollisuuta tervettä ja sielullisesti voimakasta yksilöä luoda.

Paitsi puolisoa, riippuu tulevan ihmisen kasvatus myös kaikista niistä joiden läheisyydessä äiteyden tilassa ollaan sillä kannalla, että kukaan näistä ei tunne olevansa edesvastuussa naista kohtaan, joka ei kuulu hänelle, mutta sittenkin on kasvatettava mielipidettä, että jokainen äiti kuuluu yhteiskunnalle ja jokaisen on siksi myös osaltaan osotettava huomiota äitiä kohtaan.

Kyllä tosiaan nytkin osotetaan huomiota, mutta minkälaista. Mitä tyhmimpää raakuutta ja inhoittavimpaa ivaa saa nainen osakseen, sen sijaan, että luulisi jokaisen äiteyden halveksian häpeästä punastuvan, muistaessaan että äitinsä on myös häntä kantaessaan samallaiselta näyttänyt. En ole tässä ottanut lainkaan huomioon niitä naisia, jotka ilman yhteiskunnan lupaa uskaltavat äitejä olla. Heidän tuskilleen ja kärsimyksilleen ei mikään voi vertoja vetää, vaikka he useasti luovat puhtaampien tunnelmien vallassa uuden elämän alun, kuin koskaan laillisessa säädyssä oleva nainen, niin sittenkin yleinen mielipide kokonaan astuu heidän kivittäjäksi kysymättä ollenkaan isää. Nainen, äiti on rikollinen, mutta isä siveä ja kelpaa toisien säädyllisten naisten kunnian paikaksi. Yhteiskunta ja yleinen mie-

SE KASVATTAA HIUKSET, mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Hän takaa sen päästävän hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman; ellei niin rahanne takaisin.

Parisian Sage kasvattaa hivukset ellei hivusjuuret ole kuolleet.

Se virkistää näivettyneet hivukset ja tekee ne reheviksi ja loistaviksi. Se on paras hivusvoide maailmassa. — Hinta ainoastaan 50c. suurelta pullolta.

Parisian Sage on paras hivusten kasvattaja ja kaunistaja kaikista tunnetuista hivusvoiteista. Koettakaa sitä ehdolla että rahanne takaisin, ellette ole tyytyväinen.

R. F. Booth Co. Ltd.,
Fort Erie, Ont.

Myöskin lähetetään tilattaessa postivapaasti.

— Minulla on maailman luottamus Chemberlain yskälääkkeeseen, sillä minä olen käyttänyt sitä vallan hyvällä menestyksellä, kirjoittaa mrs. I. Basford, Poolesville, Md.

Myytävänä kaikkialla.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.
Secord ja Bay katujen kulmassa.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.

Myytävänä kaikkialla.

Ahlbom ja Rajalan
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.

Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Ruuansulatus.

Se ei ole syödyn ruokamäärän

Muutoin tulo tähän maahan oli seikkailurikas, että hyvänä sanomalehtineekerinä voisi paljonkin kirjoittaa. Mutta minä en sitä kykene kielen kauneimmilla sanoilla esittämään, Pasi Jääskeläisen sanoessa: „tässä minun yskässäni.“ Eikä toiseltakaan puolen luontokaan ole minua suosinut „laulajaksi“, koska isäni jo pikku poikana sanoi: „että olen syntynyt maatoukaksi vaan.“ — Aikamieheksi tultuani luulen isäni tuolla ennustuksella tarkoittaneen turpeenpuskijaa eli kuokkamiestä! Oikein ajateltuna, parastahan se olisikin, että nkyisen kehittyneen työnjaon aikana „suutari pysyisi lestissään.“ Mutta „isänmaattomaksi“ riistettynä, sitä tulee hypittyä sinne ja tänne. Lisäksi kun tämä „maasta taivaaseen kiitetty“ kapitalistinen yhteiskuntajärjärjestelmä heittelee tilattomia niinkuin palloja maailman äärestä toiseen etsimään parempia työvoiman kauppamarkkinoita. Tuollaisena „kauppamatkustajana“ ollen, ei liene vahingoksi, jos vähäisen „huastelen“ matkan verrelta, miten ja minkälaisten „ahtaiden porttien“ läpi ja minkälaisten kulkuneuvojen ja mukavuuksien välityksellä ihmiset pääsevät tänne kuvittelemaansa „onnelaan“.

Jos tämä kaikki vielä tapahtuu luonnon yläpuolella olevien voimien „sallimuksesta“, niin silloin lienee toisille samaa tietä kulkeville huvittavaa lukea, jos tuon „salat julki“ miten herra omiansa rakastaa.

— Kun Hankoniemessä „kannismaiset“ tarkastukset olin läpäissyt, niin silloin luulin jo olevani „laillinen“ matkustamaan isänmaattomana synnyinmanteeltani muille maille vierahille. Ja lisäksi poliisikamarin leimalla varustetut „autuusmerkit“ kun olin saanut taskuuni, niin silloin tulin itsemielessäni vakuutetuksi siitä, että nyt esteettömästi pitäisi päästä sinä päivänä matkaani jatkamaan alkuperäistä päämäärääni kohden. Mutta siinä ennakkopäätöksessäni erehdyin.

Kellokin vaikka oli jo puoli kolme ja laivan piti lähteä 4 aikaan i. p., niin minun lähtöäni ei vielä oltukaan korkeimmassa paikassa päätetty, sillä aamupäivällä laivakonttoorin virkamiehet selittelivät: „että Englannista on tullut yhtämittaa kieltäviä sähkösanomia, etteivät siellä ota suomalaisia siirtolaisia vastaan siitä syystä, kun kaikki paikat Atlannin linjojen laivoista on ylösotettu. Sen syyn tähden kymmeniä länteen meneviä saikin jäädä keskiviikkovuoroaan odottamaan. Mielen rauhoittamiseksi, siltä ajalta luvattiin heille ilmainen kortteeri S. H. osakeyhtiön siirtolaishotellissa.

Se „ilosanoma“ ihmisiä tyydytti, mutta minua, vastamyrkyksi meritaudin varalta kun olin nauttinut „käärmekeittoa“, herrojen kauniit selitykset eivät tyydyttäneet. Ja lisäksi ennen muinoin rautatien „isäntärenkien“ kanssa lippuasioissa olin tullut siihen kokemukseen, ettei herroilta hituistakaan hyväntekeväisyyttä heru, ellei kylmäverisesti vaadi oikeuksiaan.

Kokemusperäiseen tietoon ja asian siihen seikkaan vahvasti luottaen, kuin minulle oli Helsingistä myyty lippu lauantaina lähtevään laivaan, perustella pidinkin siitä vaatimuksesta kiinni ja sanoin: „Miksi H:ssä sitten möivät lipun tähän laivaan?“ „Ovat myyneet vasten parempaa tietoaan“, selittelivät konttooriherrat. „Asia ei kuitenkaan ole niin“, huomautin, „sillä myydessään lippua minulle, kysyivät he puhelimella Hankoniemestä: ‘onko vielä tyhjiä paikkoja‘, johon täältä vastattiin pari olevan.“

Vielä muutamia puhevuoroja käytettyä, muuttui „ääni kellossa“, ja minäkin annoin herrojen, paikattu hattu päässäni, ymmärtää, miten suuresta arvosta minunlaiselle miehelle olisi se, jos saisin olla Englannissa nekin päivät „havannoita“ tekemässä, mitkä nyt toimettomana pitäisi maata täällä „oman pohjan karsinassa.“

Näköpiirini laajentamis-suunsuunnitelmista kuin „agitaattorimaisesti“ isänmaan herrojen siveelliseen tunteeseen vetosin, niin se keino tepsi ja lupaus toteutui.

Senjälkeen kohtelijaasti käskettiin istumaan. Muutaman minuutin enempää ajattelematta, vaikka ensimäisenä päivänä elämäni tuleva polku näyttääkin jo olevan ohdakkeinen ja tie kaita, joka purteni „Golgatalle“ viepi!

Rannassa laivankannella kun jonkun aikaa kerkesin seistä, niin taasen saapui nuuskia luokseni, joka uskollisesti „isänmaan onnen“ hyväksi täytti virkavelvollisuutensa kysymällä: „Onko teillä lupakirjaa olla höyryhevon selässä?“ „On“, vastasin kainosti ja samassa vedin taskustani suuren nipun „Työmies“, „Juna“ y. m. lehtiä. Sekään ei auttanut, vaan piti näyttää „kirjani“, joten viimeinkin pääsin rauhaan noilta maan vaivaksi tulleilta — „ampiaisilta.“

Toisten siirtolaisten laivalle saavuttua ja kolmatta tuntia myöhästyneenä, tuossa kahdeksatta käydessä i. p. irtaantui „Astrea“ Suomen eteläisimmästä niemestä. Siten maallinen yhteys oli vanhan luonto-äitimme kanssa katkennut. Vähä ennen satamasta lähtöämme oli ilma muuttunut tavallista paksummaksi. Sumuisen sään tähden ei nähnytkään kuin muutamia kymmeniä metriä eteenpäin.Luonnon oikkuileminen aiheuttikin sen, että alkumatka muistutti „säkkipäässä“ kulkemista. Siten myöskin Suomi, „armas synnyinmaamme“ hävisikin pian näköpiiristämme unhotuksen synkkään yöhön, samoin kuin mustat jylhät vuoret katoavat sumuisen syysillan syliin. Sellaisella ilmalla Suomesta pois rientävien sopisi laulaa tuo yleisesti siunattu „kuoro“: „Synkkä yö on maailmassa sen toteen näyttää Jumala“ (luonto) j. n. e. Mutta mikä hiton „vihtabousu“ sinäkin iltana lienee naisten kieletkin „sitonut“, kuin ei kaikunut sävel: „pois rannoilta Suomen“, taikka niin, että „toisen kylän pojat ovat turvonneita potria huhhahhei“? Niin uskomattomalta ja oudolta kuin se monesta tuntuukin, me äänettöminä maallisine tunteinemme alistuimme „kohtalon“ ja sääliimättömän meren vaikutuspiirin alaiseksi.

Ensimäinen yö sentään merellä kului rauhallisesti. Mutta toinen vuorokausi oli monelle Suomen neitoselle ja nuorukaiselle „historiallinen“ merkkipäivä, sillä Itämeri antoi tuntea esimakua kenen „mahassa ruuat kestää“.

Meren mielipuolena raivotessa, olikin sen vaikutus niin voimakas, että melkein kaikki matkustavaiset „nylkivät pukkia.“ Meren vetovoimaa vastaan taistellessa, ei auttanut erään papin tyttären „siunatut patenttilääkkeetkään“, vaikka tohtorin lausunnon mukaan piti sen reseptin olla pätevästi tepsivää. Kaikista varovaisuuskeinoista huolimatta ei „pappissäätykään“ voinut luontoa lahloa. — Puoluettomasti se antoikin jokaiselle samalla mitalla. Koko päivän ohjelman suorittaminen muistutti murhenäytelmää, kuin vuoteet olivat merikipeitä täynnä. Ja lisäksi melkein jokaisen sängynlaitoja koristivat 2—3 litran suuruiset oksennusastiat. Sivultapäin katsojaan sellainen näky teki sen vaikutuksen, ettei elämä „kultalaan“ menijöille ollut mitään unelmaa. Siihen jos ottaa huomioon vielä senkin, että sellaisen vaikutustilan aikana pilautuu hyteissä ilma, kun kolmannen luokan puolella ovat kaikki mieshenkilöt samassa „karsinassa“, samoin naisetkin osastoissaan. Näistä kolmannen luokan makuupaikoista enemmän tuonnempana.

Sivumennen mainittakoon, että kerrankin naisten kopin ohi kulkiessani löyhähti sieltäkin „haisevan katkun“ tuoksu. Vielä epämiellyttävän tunteen synnytti se, kun eräs heikompi astia sairasvuoteeltaan als laskeutuessaan kaatoi useampien sänkyjen laita-astioita permannolle. Seurauksena siitä oli ruoanjätteiden lainehtiminen kuin kapakassa. Säännöllisissä kotoisissa oloissa jos tuommoista siivottomuutta tapahtuisi, niin varmasti olisi moni hienotar huudahtanut: sijat piru vieköön ovat käyneet vatukossa“. Mutta toisten rappusten vieruksia ei huolinut tulla tonkimaan, sillä omissaan oli jokaisella puhdistamista. Maalla niinkuin merelläkin vanhoillisten; pitäisi muistaa tämä historian materialistinen väite, että ihminen eläissään on ympäristön vaikutuksen alainen.

Iltapäivällä hillitsi meri sisuaan. Eikä meidänkään „vaivamme ol-

Luokka oikeusperiaatteen mukaan kun sain laivasta alas laskeutua, niin heti rannasta kaupungille lähtiessäni tapasin suomalaisen „kanuunan“ eli kuulantyönnössä maailman mestari Niklanterin. Hänen „henkivartioimana“ sitten kävelin parin tunnin ajan Tanskan pääkaupunkia katselemassa. Laiva rannasta ei tarvinnutkaan pitkää matkaa kulkea, kun sai huomata sen ,että nyt olemme puisto- ja lammikko-kaupungissa. Erään tunnetun henkilön lausunnon mukaan pitäisi K. olla maailman puistorikkaimman kylän. Kotona kasvaneena en voi siihen sanoa sitä enkä tätä.

Joskin K:sa on uhrattuna varoja komeusaistin tyydyttämiseksi, niin ei silti ole yleisvaltakunnallinen „vaara“ jäänyt huomioon ottamatta. Siitä parhaimpana todistuksena ovat satamaan tullessa Viaporia muistuttavat linnoituspatterit.

Tanskaan jäävät tavarat kun oli „Astreasta“ purettu ja kymmenkunta Skandinaavian linjaa A:kaan meneviä siirtolaisia maihin laskettu, niin sitten sanoimme hyvästi sillekin kaunuudelle.

Vähän matkaa satamasta kulettuamme tulla porhalti merellä, „ensikertalaisen“ suureksi ihmeeksi, rautatien juna täydellä voimalla laivaa kohden. Tämä merihirviö oli lautan päällä kulkeva juna, jolla Ruotsin ja Tanskan välillä rautatien matkustavaisia kuljetetaan yli salmen. Tämän uudenaikaisen kehityksen „merikäärmeen“, vastaan tullessa muistui mieleeni: missä on se vallassa oleville pelätty „punainen“, vaativan värin lippu. Mutta sitä ei vaan mistään näytetty! Eikä siitä voitane „vaihdemiehiäkään“ syyttää velvollisuuksiensa laiminlyömisestä, vaikka molemmat höyryhevot olivat olivat samalla yksiraiteisella kiskolla. Kenelle kiitos vaihteen käytännöllisyydestä, ettemme törmänneet yhteen? Tanskan ja Ruotsin maiden rajalla olevista kauniista salmista läpi ajettua jouduimme taaskin parin päivän ajaksi kellumaan Pohjanmeren pinnalle kuin ennen Noan arkki, taikka vastaavampi nimitys „Astrealle“ olisi „liiton arkki“, sillä siksi pieni se on meri- ja matkustaja-alukseksi. Pahempaa merionnettomuutta kärsimättä tulimme onnellisesti Suomen perustuslaillisia oikeuksia puolustavaan Englannin maahan. Rantaan ajaessa sattui olemaan nousuveden aika. Sentähden saimmekin maihin pääsyä varttoa ja kaupunkia laivan kannelta „kiikaroida“ 2 tuntia.

Sen minkä näköaistimilla voipi havaita, saapi myöskin varmasti sanoa, että silloin olimme suuressa merisatamassa. Etempänä silmänkantomtkoja näkyi myöskin lukemattomia tehtaan savupiippuja.

Na pitkät „Baabelin tornit“ ovat merkkinä viime vuosisadan jättiläsmäisestä teknillisestä kehityksestä tuotantotapojen alalla. Joskin Englannissa on keksitty ensimäinen kehruukone lihasvoiman hitauden tähden, niin kyllä se vielä tänäpäivänäkin muistuttaa kapitalistisen riistäjäjärjestelmän „nokista“ teollisuusmaata.

„Vedenpaisumuksen“ säännöllisiin rajoihin vetäydyttyä, pääsi höyrymmekin laituriin. Heti käytävän laivan reunalle nostettua, saivat pienen tullitarkastuksen jälkeen ensimäisen luokan matkustajat mennä kaupungille. Siirtolaisia sitä vastaan vielä kuljetettiin „omalla pohjalla“ kanavaa pitkin. Ensimäiseksi työksi tässä „perustusl.-kansanvalt.“ maassa, kun vieraita vastaanotetaan, niin terävä silmäisesti pääpaino pannaan sille seikalle, kuinka paljon „vihollisilla“ on „makorkkaa“ pussissa. Siihen käsitykseen minä ainakin tulin, kun tavaran nuuskijat epäilivät erästä pakettiani, kyselemällä monta kertaa: „onko siinä sikareja?“ Kirjoja sanoin olevan. Sen kuultua kirjoittivat tullileiman sivuun, ehkä tarkoituksella „vaaraton mytty“. Kiiltonappisen miehen koukeroita tehdessä, pääsi sydämmestäni helpotuksen huokaus sentähden että hyvin kävi!

Tullimiesten sinetillä varustetut reput käsissä oli sitten „laillinen“ oikeus astua „pyhälle maalle!“

Laiturilla meitä oli vastaanottamassa laivayhtiöiden agentit, jotka totutun tapansa mukaan eroittelivat eri linjojen siirtolaiset eri ryhmiin. Tämä hajoitus kuin oli

raittiutta.

Aamulla seitsemän aikaan jätimme sen puutteellisen yömajan, jossa ei ollut minkäänlaisia pesuvehkeitä. Tulkoon tässä sivumennen mainituksi sekin, jos sattumalta ei eräs joukostamme olisi löytänyt „hotellin“ pihanperältä pahanpäiväistä vesihanaa, niin „nokinenänä“ olisimme saaneet matkustaa Liverpooliin. Mikä häpeä se olisi ollut meille partasuuurhoille? Mutta onneksi meidän „vesipoikien“ suureksi iloksi ei „johdossakaan“ ollut vikaa, niin siten saimme yksitellen vuoromme jälkeen omista eturaajoistamme tehdyissä kylpyammeissamme kuhnia. Puutteellinen naaman „pyhittäminen, hyvin se vain „friskasi“ tuumailivat pojat kasvojaan kuivaillessa takkinsa helmaan.

Eturaajakylvyn otettuamme saimme puoleksi järjestyneissä riveissä tallustella asemalle, jossa junan lähtöä odottelimme muutamia tunteja. Hyvää aikaa kuin oli niin aamiaiseksi vielä tarjottiin kerjäläisten armopalat asemarakennuksen yhteytessä olevassa likaisessa huoneessa. Syömään mennessäni ajattelin nyt englantilaisten antavan kunnollisen aterian kun heidän sanomalehdistönsä on täyttä suuta huutanut ja ryssää paheksunut siitä, kun se tahtoo Suomi-äidiltä riistää ainoan leipäpalan ja hevoskaakin. Mutta siinä ihanne kuvitelmassani suuresti petyin. Sillä ero illallisen välillä oli vaan siinä, että sillä kertaa saimme vaihtelevaisuudeksi nauttia — naisten „lempi“-juomaa, kahvia. Kahvia juomattomana kyllä pyysin parannuksia ruokajärjestelmään, mutta tuloksettta. Englantilaisten epäkohteliaisuudesta taasen oli seurauksena se, että vatsa „agitaattoriääni“ täytyi rauhoittaa voileivillä. Mutta en niilläkään ruokapaloilla sen vaatimuksia saanut tarpeeksi lieventää, syystä kun ruokalan isännöitsijä noin 15 minut, päästä käski vieraansa huoneesta pois. Aikaa kun vähäisen oli niin taistelu leipäkannikasta kävi ankaraksi. Jos en olisi muistanut sitä tuttua lausetta, että taistelu en elämän pelastus ja elämä sen arvoista„ että siitä kannattaa vähäisen tapellakin, niin varmasti syömättä olisi jäänyt. Vaikka kaikki toiset olivat jo menneet huoneesta ulos, niin minä jäin yksinäni pöytään leipäkoria tyhjentämään. Nälkäisenä syödessäni tein sellaisia „nahkapäätöksiä“: vaikka Siperia perisi, niin syön mahani täyteen. Vapauteni menettäminen ei sentään ollut tekoni palkka, mutta rankaisematta siltä ei rohkeuteni jäänyt, sillä tarjoilija nähdessään sen, miten näkymättömiin näkyileivät hävisivät, sieppasi hän astian edestäni pois. Moisen sikamaisen teon tähden liitin hennot sormeni yhteen ja lähetin hellät palavat rukoukset yläilmoihin pyytämällä: „Että isä laupauden anna hänelle anteeksi, sillä hän rahan ahneuden himon sokaisemana ei tiennyt sitä, mitä hän minun vatsalleni teki. Amen!

Jos tämäkin leipäkorin pakkoluovutus tapahtui sallimuksesta, niin miten silloin sen opin mukaan on selvitettävissä tuollainen nälkäisen ärsyttäminen kuin ravintoaineita näytetään mutta ei anneta tosi tarvitseville.

Komppanian armopaloja kun vain niukasti tarjottiin, niin sentähden olin pakotettu ostamaan hedelmiä. Mutta se jälkiruoka herkutteleminen oli tulla kalliiksi, sillä katukauppiaat liikemiehinä aikoivat pitkätukkaista jymäyttää. Jos silmiäni en olisi pitänyt tarpeeksi paljon auki, niin neljä appelssiiniä olisi maksanut melkein 4 markka. Tällainen käsistä rahojen rosvoaminen oli tapahtua siten, kun kauppiaalle annoin puolipuntaa, niin hän aikoi Suomen rahassa antaa takaisin 8.75, vaikka 25 pennin kaupasta piti minun saada 12.25. Rahojen vähyydestä huomautettuani tuli kyllä lisää vähäisen kerrassaan. Siveelliseksi rangaistukseksi kauppiaan epärehellisyyden tähden rupesin agiteeraamaan pelastusrengastohtori Tannerin periaatteen mukaan: „Kuluttajat teillä on valta“. Lakkotilaan päätettiinkin liike julistaa. Seuratkaapas esim. riistetyt muillakin paikkakunnilla samoin toisiin petkuttajiin nähden, taikka tehkää ostoksenne osuuskaupoista.

Jos ken vastaisuudessa joutuu edellämainittujen kuntien kanssa tekemisiin niin siltä varalta on hyvä se tapa, että edeltäpäin varustaa itselleen pienempiä rahoja.

Kehnon tarjoilun tähden sapuska touhuissa kuluikin suurin osa junan odotus aikaa, joten sillä kertaa täytyi tyytyä asemarakennuksen ja ratapihan katselemiseen Asemasillalla kävellessäni huomasin sitten sen, että Hullissa ei ole rautatiellä naisia vaunujen puhdistajina niinkuin Suomessa. Kymmenkunta miestä siinä hääräsikin paidan hihat ylös käärittynä vaunujen ulkoseinien kimpussa, joita he öljyn ja pumaatan kanssa pyhkivät samoin kuin S. veturin puhdistajat. Vaunut hyvin pyyhittynä, siten lähtevä juna Englannissa muistuttaakin Suomen valtion rautatien vasta maalattujen vaunujen seiniä. Sellaista puhtauden ihanteen rakastamista sopisi suositella Suomen rautateilläkin käytäntöön ottamaan. Siihen asian seikkaan, jos vaikka se rautatien hallituksen asettama se kuuluisaksi tullut „liikarasituskomitea“ kiinnittäisi huomiotaan, niin ylimääräisille palvelijoille ei tarvitseisi isäntärenkien sanoa: „Teitä ei tarvita rautatielle“.

Tätä parannuskeinoa esittäissäni kyllä tiedän sen, että „sääsken ääni“ ei taivaaseen kuulu. Se olisi rautatien samoin myöskin kaikkien sorretussa asemassa olevien työläisten painettava murukoppaansa, että ennen riistettävien inhimillisiä oikeuksia ei määräävässä asemassa olevat mahtiherrat ota kuuluviin korviinsa, ennenkuin kärsivät järjestyvät kallion lujaksi taistelurintamaksi, punaisen ja vaativan lipun juurelle toisten työläistoverien kanssa samaan ja ylevää tarkoitusperää kohden ponnistelevaan luokkataisteluun. Siinä on sorretun kansanluokan eläväksi tekevä „vaski-[illegible]“.

W-m. T-r.
(Jatk.)

KUULUUKO SIKIÖN, TULEVAN IHMISELEMÄN KASVATUS YKSINOMAAN NAISELLE.

En tällä kertaa aijo kajota jo syntyneiden ihmisolioiden kasvatukseen, mutta ainoastaan niiden, joiden elämä ei vielä ole astunut julkisesti yhteiskunnan eteen. Syntymättömien puolesta nyt puhun. Kuinka usein emmekö näe naista äidiksi tulemassa, mutta kuinka harvoin sentään ajattelemme, sitä tärkeätä tehtävää mitä nainen,äiti, siinä tilassa suorittaa. Hyvin harvat meikäläisistä itsetietoiseksi lukeutuvista (puhumatakaan toisista) ajattelevat, kohdatessaan äiteyden tilassa olevan naisen, että heidän edessään on nainen, joka parhaillaan täyttää ihmiskunnan korkeimpaa kutsumusta. Sillä mikään ei ole niin tärkeää yhteiskunnalle kuin se, että sille syntyy terveitä, voimakkaita ihmisiä, jotka voivat ja kykenevät täyttämään ne velvollisuudet mitkä terve yhteiskunta koossa pysyäkseen tarvitsee. Suurempi voitto yhteiskunnalle on yhden täydellisesti terveen olion syntyminen kuin tuhannen heikon ja sairaan. Kuitenkin vielä nykyään annetaan niin vähän arvoa äiteydelle. En puhu nyt siitä kuinka kierot taloudelliset lait ja kapitalistinen riistojärjestelmä runtelee äiteyden ja sen mukana hennon ihmisalun, se ei ole meidän vikamme emmekä sitä voi yksilöinä korjata, mutta puhun niistä huutavan räikeistä epäkohdista, jotka ilmenevät meidän jokapäiväisessä elämässämme ja jotka myös ovat hyvin helposti korjattavissa jos vaan on hyvää tahtoa.

Se on yksilöllinen kohtelumme äiteyden tilassa olevaa naista kohtaan. On todistettu asia se, että kaikki ne tunnelmat, joita äiti kantaessaan saa kokea, siirtyvät perintönä lapseen. Ei siis ole vähäiseksi arvattava meidän jokaisen yksilön vaikutus tulevaan elämään. Jos puoliso on heillä ja osaaottavainen vaimoansa kohtaan sinä aikana on siitä arvaamaton hyöty pienokaiselle, kun taas päin vastoin, jos puoliso on raaka ja tyly vaikuttaa se vahingollisesti uuteen elämään. Useasti saa vaimo muun keskinäisen pahoinpitelyn ohella kuulla raakoja kirouksia ja syytöksiäkin siitä, että on hedelmällinen, jonka määrääminen useammassa tapauksessa riippuu yleensä miehen tahdosta. Tietysti tällaisen mielialan vallitessa ei ole mahdollisuuta tervettä ja sielullisesti voimakasta yksilöä luoda.

Paitsi puolisoa, riippuu tulevan ihmisen kasvatus myös kaikista niistä joiden läheisyydessä äiteyden tilassa ollaan sillä kannalla, että kukaan näistä ei tunne olevansa edesvastuussa naista kohtaan, joka ei kuulu hänelle, mutta sittenkin on kasvatettava mielipidettä, että jokainen äiti kuuluu yhteiskunnalle ja jokaisen on siksi myös osaltaan osotettava huomiota äitiä kohtaan.

Kyllä tosiaan nytkin osotetaan huomiota, mutta minkälaista. Mitä tylhimpää raakuutta ja inhoittavimpaa ivaa saa nainen osakseen, sen sijaan, että luulisi jokaisen äiteyden halveksian häpeästä punastuvan, muistaessaan että äitinsä on myös häntä kantaessaan samallaiselta näyttänyt. En ole tässä ottanut lainkaan huomioon niitä naisia, jotka ilman yhteiskunnan lupaa uskaltavat äitejä olla. Heidän tuskilleen ja kärsimyksilleen ei mikään voi vertoja vetää, vaikka he useasti luovat puhtaampien tunnelmien vallassa uuden elämän alun, kuin koskaan laillisessa säädyssä oleva nainen, niin sittenkin yleinen mielipide kokonaan astuu heidän kivittäjäksi kysymättä ollenkaan isää. Nainen, äiti on rikollinen, mutta isä siveä ja kelpaa toisien säädyllisten naisten kunnian paikaksi. Yhteiskunta ja yleinen mielipide ei ota lukuun silloin, että äiteys yksin jo korvaa kaiken ja siksi tulisi hoitaa ja suojata naista äiteyden aikana. Ei myös oteta huomioon, että juuri yhteiskunnan syy on se, että näistä olijoista, joista olisi voinut kehittyä yhteiskunnalle parempia voimia, nyt väärä ennakkoluuloisuus syöksee ne lokaan, joista sen sijaan koituu kirousta, kostaakseen puolestaan sille järjestelmälle ne kohlut, joita jo äitinsä kohdussa tuntea sai.

Siksi on meidän naisien velvollisuus toden teolla ryhtyä hankkimaan tietoisuutta osaksemme vaatia oikeuttamme ja myöskin käyttääksemme tietojamme siskoimme hyödyksi. Miehet myöskin muistakaa, että tietoisuus velvottaa teitä ihmiselliseen kohteluun äitiä kohtaan. Ei yksin se riitä, että puolue ohjelmassamme vaaditaan äiteys-suojelusta, sen täytyy alkaa jo meistä itsestämme. Mitä hyödyttää meitä kuolleet kirjaimet, jos käytäntö osottaa toista.

(Toverittaresta H. M. S.)

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä“ kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia
$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat .... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.

Tilatkaa
"UUSI SYYHY WOIDE"
Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki
Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.

SE KASVATTAA HIUKSET, mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Hän takaa sen päästävän hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman; ellei niin rahanne takaisin.

Parisian Sage kasvattaa hivukset ellei hivusjuuret ole kuolleet.

Se virkistää näivettyneet hivukset ja tekee ne reheviksi ja loistaviksi. Se on paras hivusvoide maailmassa. — Hinta ainoastaan 50c. suurelta pullolta.

Parisian Sage on paras hivusten kasvattaja ja kaunistaja kaikista tunnetuista hivusvoiteista. Koettakaa sitä ehdolla että rahanne takaisin, ellette ole tyytyväinen.

R. F. Booth Co. Ltd.,
Fort Erie, Ont.

Myöskin lähetetään tilattaessa postivapaasti.

— Minulla on maailman luottamus Chemberlain yskälääkkeeseen, sillä minä olen käyttänyt sitä vallan hyvällä menestyksellä, kirjoittaa mrs. I. Basford, Poolesville, Md.

Myytävänä kaikkialla.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.

Secord ja Bay katujen kulmassa.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.

Myytävänä kaikkialla.

Ahlbom ja Rajalan
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.

Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

Ruuansulatus.

Se ei ole syödyn ruokamäärän paljous, joka antaa voimaa elimistöllemme, vaan ainoastaan se määrä, minkä ruuansulatus-elimistömme voipi sulattaa ja valmistaa ravinnoksi. Chamberlain vatsa ja maksapillerit saattavat ruuansulatuselimet säännölliseen toimintaan.

Myytävänä kaikkialla.

Levittäkää Työkansaa!

Huom! Huom!

Fort Williamin S. S. Osaston

„PIRTILLA“

Esitetään lauantaina 2 p. syyskuuta klo 9 illalla

„Vanhuus ei suojaa hulluudelta“

Huvinäytelmä 1 näyt. 2 kuvael.

HENKILÖT:

KEKKONEN, arentimies ..... O. Heikkinen
KAIJA, hänen vaimonsa ..... Inni Hurmerinta
VILLE, heidän poikansa ..... E. Kuusela
KERTTU, kaukainen sukulainen..... Katri Väyrynen

Kappaleen loputtua TANSSIA

Oviraha 25c.

NAYTELMASEURA.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispaperitsa haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— „**Daniel Hjord**“ harjoitus tiis taina klo 8 (Huoman pöytäharjoitus)

— „**Lehmätyttö**“ harjoitus keskiviikkona kello puoli 8.

— „**Taiteen harrastuksesta**“ harjoitus tänään klo 7. Sunnuntaina sama harjoitus klo puoli 7 j. p. p.

— **Laulajat**, selittäkää kurkkunne, sillä Työnpäivän juhlakomitea on valmistanut teille ennen kuulumattoman tilaisuuden koittaa taitoanne. On nimittäin asetettu kilpailu soolo-laulussa. Se tullaan suorittamaan Työnpäivän illalla haalilla. Osanottajat voivat ilmoittautua juhlakomitealle juhlapäivänä tai sitä ennen.

Oli menettää henkensä pöhnäpäissään.

Archie Beaux olisi ehkä saanut hirveän kuoleman, ellei C. P. rautatieyhtiön poliisi pelastanut häntä. Beaux juovuspäissään nukkui C. P. rautatien tavarahuoneelle vievän tien kiskoilla silloin, kun poliisi hänet löysi. Viittä minuuttia myöhemmin tuli tietä pitkin raskas tavarajuna. Beaux oli poliisioikeudessa, jossa häntä sakotettiin $2.00 juopumisesta.

John Kaukonen vangittu.

vangittu.

Tämän viikon alussa Port Arthurin poliisit vangitsivat erään suomalaisen, jota he arvelivat superiolaiseksi rosvo-Kaukoseksi. Viranomaiset ilmottivat asiasta Superion, Wis., poliisille. Senjälestä alkoi syntyä jo epäilyjä poliisien keskundessa, ettei mies olekaan luultu rosvo. Eilen aamulla kuitenkin saapui Superiosta salapoliisi McDonald, joka tunsi miehen Kaukoseksi ja vei hänet maakaanan Superioon. Kaukosta syytetään $900 varastamisesta eräältä suomalaiselta, jossakin Superion kapakan yläkerrassa.

Voro saapui International Fallsin ja Fort Francin kautta tähän kaupunkiin.

Roistoväkeä,

oikea huvinäytelmä viidessä näytöksessä esitetään ensi lauantaina t. k. 2 p. Temppelissä.

Kappaleella on, eroitukseksi monista muista pitkistä kappaleista, se ominaisuus, ettei siinä ole yhtään „kuivaa“, pitkäveteistä, väsyttävää kohtaa. Kappaleessa on tapahtumia niin paljon, että ne seuraavat nopeasti ja aivan yllätyksinä toisiansa.

Kappaleen juoni tahtoo osottaa kuinka suuruudenhullut pikkuporvarit ovat olevinansa suurta herrasväkeä, kuinka he „roistoväkenä“ halveksivat työläisiä, jotka ovat ei niinoastaan rehellisempiä ihmisiä kuin tuollaiset pikkuporvarit, vaan vieläpä niin jalosydämmisiä, että auttavat halveksoitansa silloin kun ne joutuvat pikkukoiruuksiensa tähden kiikkiin.

Tämä aihe esitetään niin ivallisesti ja toisinaan aivan hullunkurisesti, että katsoja saapi tarpeekseen nauraa herrasväen kepsundelle.

Kappaleessa saapi nähdä ilmistyyppejä, veljensä kuolemaa turhaan odottelevasta rutikköyhästä parroonikeljusta rehelliseen ja tarmokkaaseen, mutta perin lempeämieliseen merimieheen asti.

Omituisia ja aavistamattomia rakkaussuhteita on myöskin kappaleessa. Samoin on aviomiehiä kumpaakin lajia: on sellaisia, jotka ovat niin poljettuja „tohvelin alle“, että ennen ryhtyvät kavallukseen, hankkiakseusa varoja rouvansa pöyhkeilemishalun tyydyttämiseksi, kuin uskaltavat asettua akkavaltaa vastaan. Mutta sitte on myöskin sellaisia, joiden ei tarvitse muuta kuin määrätyllä tavalla katsoa ja sanoa: „Loruja enkelini“, niin heti eukko huomaa, että nyt on terveellisintä olla kissukseen. — Mutta katsomalahan siitä saapi parhaan käsityksen.

Siis, huomenna menee Temppe- „Roistoväkeä“.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Suomalainen Apteekki
ja
ULOSLÄHETYSLIIKE
KALEVA
SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.
25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kihtitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koirnoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liialliseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.
352 Foley st. Telef. 1637.
NEITI OLGA RISSANEN.

$—$—$—$—$—$—$—$
¢ **RAHAA LAINATAAN** ¢
¢ nopeasti kiinteimistöjä vastaan ¢
¢ John B. Mannerstam. ¢
¢ 204 Court St. Puhelin 1139c ¢
¢ Kauppa, velka y. m. laillisia ¢
¢ kirjoja tehdään. ¢
¢ Asioita ajetaan. ¢
$—$—$—$—$—$—$—$

Keittäjät hoi!!!

Port Arthurin S. S. Osaston rarintolaan halutaan kunnollinen ja toimeensa täysin kykenevä keittäjä, mieluummin nainen. Hakemukset, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä ennen 15 p. syysk. osoitteella:
J. R. Grönlund
314 Bay st. Port Arthur, Ont. Can.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjetäni.
H.,
Box 300, Chester, Mass.

Laborday.

(TYÖNPÄIVÄ)

Vietetään Port Arthurin sosialistien toimesta tällä kertaa erityisellä „ryntäyksinnolla“. Sillä nyt on tarkoituksena sellaista, jota koskaan vielä ei ole ennen ollut Canadan suomalaisten historiassa. Nyt juhlitaan työnpäivää tarkoituksella saada Työkansa päivälehdeksi.

Sellainen tarkoitus asettaa eteemme suuremmoisen yrityksen, jota jokaisen järjestyneen työväestön on rienuettävä kannattamaan vointinsa mukaan.

Tämän yrityksen toteuttaminen merkitsee taas kiäännekohtaa koko Canadan suomalaisten historiassa. Se merkitsee, että Canadan suomalaiset alkavat yhä voimakkaammin kulkea työväenluokan suurta tulevaisuutta kohti. Se merkitsee, että Canadan suomalaiset, oman päivälehden kautta, saavat entistä paremmin osansa nykyaikaisesta sivistyksestä, joka on välttämätöntä jokaiselle työläiselle ken harrastaa työväenluokan vapautumisen asiaa.

Ympäri Canadan, ovat suomalaiset sosialistit päättäneet vietää työnpäivää „ryntäyspäivänä“ tarkoituksella saada Työkansa päivälehdeksi. Meidän täällä Työkansan kotikylässä on luonnollisesti oltava tuossa ryntäyksessä etunenässä.

Sentähden joka mies ja nainen liikkeelle ensi-maanantaina.

„Ken jäisi pois
se raukka ois“,

jos vain on suinkin mahdollisuutta mukaan päästä, ja useimmitenhan sitä mahdollisuutta on, kun vain on tosihalua. Siispä

„pois, pois, pikkuriidat pois“

ja tehkäämme näistä juhlista

Tule itse ja kehoita naapureitasi tulemaan tähän harvinaiseen juhlaan. Siten sinä kohdaltasi edistät köyhälistön lyösnousemusta.

Fort Williamista.

— „**Vanhuus ei suojaa hulluudelta**“, esitetään Fort Williamin S. S. Osaston Pirtillä 2 p:nä syyskuuta klo 9 illalla.

Kappale on alusta loppuun asti hauskin mitä koskaan on Pirtillä esitetty. Tässä joutuu isä ja poika rakastelemaan samaa tyttöä ja se onkin hulluinta koko kappaleen. sisällössä. Isä, vanha hupsu, saa kappaleen lopussa huomata, että häntä on pidetty narrina ja huomaa itsekin olevan parasta tyytä entiseen muijaansa.

Kappaleen loputtua tanssitaan. Oviraha 25 senttiä. Näytelmäs.

— „**Työnpäivän**“ juhlakomitean kokous pidetään Pirtillä sunnuntaina 3 p. syysk. klo 3 iltapäivällä. Kaikkien ehdottomasti saavuttava.

KELLOJA KORJATAAN.

Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:
Voimavieteri 75 sentistä $1.00.
Vierittäjän juveli ..... 75c.
Puhdistus.... 75 sentistä $1.00
Tasapainon juveli 75 sent. $1.00.
Tasapainon sauva 1 dsta ..1.50.
Sekä yleensä kaikki työ verrannollisesti halvoilla hinnoilla..
Ivar Salo,
D. Myöhäsen parturi liikeessä, Port Arthurissa.

Suuren-suuret iltamat ja - KENTTÄJUHLAN -

toimii P. A. S. S. Osasto

Työkansan laajennusrahaston hyväksi

Työnpäivänä 4 p. syyskuuta

Juhlakulkue lähtee Temppelin edustalta täsmälleen klo 10 a.p.

OHJELMA JUHLAKETALLA

SOITTOA ..... Soittokunta
PUHE ..... A. Kuusisto

RUNONLAUSUMISKILPAILU

JOTAIN ..... Mrs Grönlund
SOITTOA ..... Soittokunta

URHEILUT Y. M., Y. M.

OHJELMA HAALILLA:

SOITTOA ..... Soittokunta
PUHE ..... M. Hahl
RUNO ..... F. Hyrske

LAULUKILPAILU

SOITTOA ..... Soittokunta

VÄLIAIKA

NÄYTÖSKAPPALE

„Taiteen Harrastuksista“

HENKILÖT:

HYVÖNEN, registraattori ..... A. Myllylä
KAROLIINA, hänen vaimonsa ..... Saimi Mäki
LUIKURI ..... F. Hyrske
HUILUNEN ..... A. Kauppi
NYYMANNI ..... H. Finberg
KAISU ..... Sofia Risko
OPPILAS ..... D. Bohm

LAULUA ..... Saimi Mäki ja Hilma Panttila
VIULUSOOLO ..... J. Paananen
RUNO ..... Sigrid Loukola
KUPLETTIA ..... F. Hyrske
KUPLETTIA ..... L. Viitasaari

Sisäänpääsy Haalille 35c.

Työnpäivänä

S. S. Osasto Fort Williamissa

TOIMII ARVOKKAAT

JUHLAT

Syyskuun 4 p:nä 1911.

Kaikkia kehoitamme tulemaan mukaan. Kokoonnutaan haalin edustalle, josta torvisoittokunnan johdolla lähdetään klo 10 marssimaan juhlakulkueena pitkin Robertson, Simpson ja Victoria katuja, jokirantaan. Siellä suoritetaan seuraava

OHJELMA:

MARSSI, muistoja Manchuriasta..... S. S. O. Soittokunta
OVERTURE Court Squre ..... S. S. O. Soittokunta
AVAUSPUHE ..... E. Paakki
SIIRTOLAISTEN MARSSI ..... S. S. O. Soittokunta
RUNO ..... A. Häkli
JUHLAPUHE ..... — — —

URHEILUKILPAILUA

KONSTANTIN MARSSI ..... S. S. O. Soittokunta
PORT. SUOMALAISIA SÄVELIÄ ..... S. S. O. Soittokunta
VOIMISTELUA ..... Naisilta
KANSAINVÄLINEN T. MARSSI ..... S. S. O. Sekakööri
VAPAUDELLE ..... I ..... S. S. O. Sekakööri
VOIMISTELUA ..... Miehiltä

KEKKONEN, arentimies ..... O. Heikkinen
KAIJA, hänen vaimonsa ..... Inni Hurmerinta
VILLE, heidän poikansa ..... E. Kuusela
KERTTU, kaukainen sukulainen ..... Katri Väyrynen

Kappaleen loputtua TANSSIA

Oviraha 25c.

NAYTELMASEURA.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapiletejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jouka takia kaikki kansalaispaperiasia haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **„Daniel Hjord"** harjoitus tiistaina klo 8 (Huomaa pöytäharjoitus)

— **„Lehmätyttö"** harjoitus keskiviikkona kello puoli 8.

— **„Taiteen harrastuksesta"** harjoitus tänään klo 7. Sunnuntaina sama harjoitus klo puoli 7 j. p. p.

— **Laulajat,** selittäkää kurkkunne, sillä Työnpäivän juhlakomitea on valmistanut teille ennen kuulumattoman tilaisuuden koittaa taitoanne. On nimittäin asetettu kilpailu soolo-laulussa. Se tullaan suorittamaan Työnpäivän illalla haalilla. Osanottajat voivat ilmoittautua juhlakomitealle juhlapäivänä tai sitä ennen.

Oli menettää henkensä pöhnäpäissään.

Archie Beaux olisi ehkä saanut hirveän kuoleman, ellei C. P. rautatieyhtiön poliisi pelastanut häntä. Beaux juovuspäissään nukkui C. P. rautatien tavarahuoneelle vievän tien kiskoilla silloin, kun poliisi hänet löysi. Vjättä minuuttia myöhemmin tuli tietä pitkin raskas tavarajuna. Beaux oli poliisioikeudessa, jossa häntä sakotettiin $2.00 juopumisesta.

John Kaukonen vangittu.

vangittu.

Tämän viikon alussa Port Arthurin poliisit vangitsivat erään suomalaisen, jota he arvelivat superiolaiseksi rosvo-Kaukoseksi. Viranomaiset ilmottivat asiasta Superion, Wis., poliisille. Senjälestä alkoi syntyä jo epäilyjä poliisien keskuudessa, ettei mies olekaan huultu rosvo. Eilen aamulla kuitenkin saapui Superiosta salapoliisi McDonald, joka tunsi miehen Kaukoseksi ja vei hänet mukanaan Superioon. Kaukosta syytetään $900 varastamisesta eräältä suomalaiselta, jossakin Superion lapakon yläkerrassa.

Voro saapui International Fallsin ja Fort Francin kautta tähän kaupunkiin.

Roistoväkeä,

oikea huvinäytelmä viidessä näytöksessä esitetään ensi lauantaina t. k. 2 p. Temppelissä.

Kappaleella on, eroitukseksi monista muista pitkistä kappaleista, se ominaisuus, ettei siinä ole yhtään „kuivaa", pitkäveteistä, väsyttävää kohtaa. Kappaleessa on tapahtumia niin paljon, että ne seuraavat nopeasti ja alvan yllätyksinä toisiansa.

Kappaleen juoni tahtoo osottaa kuinka suuruudenhullut pikkuporvarit ovat olevinansa suurta herrasväkeä, kuinka he „roistoväkenä" halveksivat työläisiä, jotka ovat ei ainoastaan rehellisempiä ihmisiä kuin tuollaiset pikkuporvarit, vaan vieläpä niin jalosydämmisiä, että auttavat halveksitoinsa silloin kun ne jouturvat pikkukoiruuksiensa tähden kiikkiin.

Tämä aihe esitetään niin ivallisesti ja toisinaan aivan hullunkurisesti, että katsoja saapi tarpeeksesn nauraa herrasväen kepsuudelle.

Kappaleessa saapi nähdä ihmistyyppejä, veljensä kuolemaan turhaan odottelevasta rutikköyhästä parroonikeljusta rehelliseen ja tarmokkaaseen, mutta perin lempeämieliseen merimieheen asti.

Omituisin ja aavistamattomin rakkaussuhteita on myöskin kappaleessa. Samoin on aviomiehiä kumpaakin lajia: on sellaisia, jotka ovat niin poljettuja „tohvelin alle", että ennen ryhtyvät kavalluksseen, hankkiaksensa varoja rouvansa pöyhkeilemishalun tyydyttämiseksi, kuin uskaltavat asettua akkavaltaa vastaan. Mutta sitte on myöskin sellaisia, joiden ei tarvitse muuta kuin määrätyllä tavalla katsoa ja sanoa: „Loruja enkelini", niin heti eukko huomaa, että nyt on terveellisintä olla hissukseen. — Mutta katsomalahan siitä saapi parhaan käsityksen.

Siis, huomenna menee Temppe- „Roistoväkeä".

Kumoamatoin tosiasia

sisältää enemmän kuin epävarma vakuutus.

Kun luette meidän ilmotuksiamme, niin muistakaa että asiat, joista me niissä puhumme, ovat tosia.

Elkää otaksuko niitä perättömiksi vakuutelmiksi, vaan ennemmin ottakaa varmuus käymällä itse katsomassa.

The Vigar-Shear Lumber Co. Ltd.

PORT ARTHUR. Phone 329.

FORT WILLIAM. Phone 762.

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.

25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja hedkkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kiktitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koiruoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liialliseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Laborday.

(TYÖNPÄIVÄ)

Vietetään Port Arthurin sosialistien toimesta tällä kertaa erityisellä „ryntäysinnolla". Sillä nyt on tarkoituksena sellaista, jota koskaan vielä ei ole ennen ollut Canadan suomalaisten historiassa. Nyt juhlitaan työnpäivää tarkoituksella saada Työkansa päivälehdeksi.

Sellainen tarkoitus asettaa ehtoomme suuremmoisen yrityksen, jota jokaisen järjestyneen työväestön on riennettävä kannattamaan vointinsa mukaan.

Tämän yrityksen toteuttaminen merkitsee taas käännekohtaa koko Canadan suomalaisten historiassa. Se merkitsee, että Canadan suomalaiset alkavat yhä voimakkaammin kulkea työväenluokan suurta tulevaisuutta kohti. Se merkitsee, että Canadan suomalaiset, oman päivälehden kautta, saavat entistä paremmin osansa nykyaikaisesta sivistyksestä, joka on välttämätöntä jokaiselle työläiselle ken harrastaa työväenluokan vapautumisen asiaa.

Ympäri Canadan, ovat suomalaiset sosialistit päättäneet vietää työnpäivää „ryntäyspäivänä" tarkoituksella saada Työkansa päivälehdeksi. Meidän täällä Työkansan kotikylässä on luonnollisesti oltava tuossa ryntäyksessä etunenässä.

Sentähden joka mies ja nainen liikkeelle ensi-maanantaina.

„Ken jäisi pois
se raukka ois",
jos vain on suinkin mahdollisuutta mukaan päästä, ja useimmitenhan sitä mahdollisuutta on, kun vain on tosihalua. Siispä

„pois, pois, pikkuriidat pois"

ja tehkäämme näistä juhlista niin loistavat ettei vielä koskaan ennen ole sellaisia labourday juhlia Port Arthurin suomalaisten kesken vietetty.

Juhlan ohjelmasta mainittakoon:

Juhlakulkue, joka lähtee kentälle Temppelin edustalta viimeistään kello 10 a. p.

Kentällä on soittoa, urheilua, kilpailuja monilla erialoilla ym. ym.

Illalla Temppelissä

on soittoa, puheita, runoja kuplettia ja **erityisesti huomioonotettavat laulukilpailut,** viulunsoittoa, näytelmäkappale „Taiteen harrastuksista" ym. ym.

Sisäänpääsy illalla on 25 senttiä.

KELLOJA KORJATAAN.

Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:

Voimavieteri 75 sentistä $1.00.
Vierittäjän juveli ..... 75c.
Puhdistus.... 75 sentistä $1.00
Tasapainon juveli 75 sent. $1.00.
Tasapainon sauva 1 d:sta ..1.50.
Sekä yleensä kaikki työ verrattomallisesti halvoilla hinnoilla..

Ivar Salo,
D. Myöhäisen parturi liikeessä, Port Arthurissa.

Tule itse ja kehoita naapureitasi tulemaan tähän harvinaiseen juhlaan. Siten sinä kohdaltasi edistät köyhälistön työsnousemusta.

Fort Williamista.

— **„Vanhuus ei suojaa hulluudelta"**, esitetään Fort Williamin S. S. Osaston Pirtillä 2 p:nä syyskuuta klo 9 illalla.

Kappale on alusta loppuun asti hauskin mitä koskaan on Pirtillä esitetty. Tässä joutuu isä ja poika rakastelemaan samaa tyttöä ja se onkin hulluinta koko kappaleen sisällössä. Isä, vanha hupsu, saa kappaleen lopussa huomata, että häntä on pidetty narrina ja huomaa itsekin olevan parasta tyytä entiseen muijaansa.

Kappaleen loputtua tanssitaan. Oviraha 25 senttiä. Näytelmäs.

— **„Työnpäivän"** juhlakomiteaan kokous pidetään Pirtillä sunnuntaina 3 p. syysk. klo 3 iltapäivällä. Kaikkien ehdottomasti saavuttava.

— **Tehkää ostoksenne niissä kaupoissa jotka ilmoittavat Työkansassa.**

— **Kysykää niissä kaupoissa joissa teette ostoksenne jos he ilmoittaa Työkansassa, jos ei, niin tiedätte mitä silloin teette?**

Miehille Vapaasti

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tauteja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteekki.
SUPERIOR, WIS.

Juhlakulkue lähtee Temppelin edustalta täsmälleen klo 10 a.p.

OHJELMA JUHLAKETALLA

SOITTOA ..... Soittokunta
PUHE ..... A. Kuusisto

RUNONLAUSUMISKILPAILU

JOTAIN ..... Mrs Grönlund
SOITTOA ..... Soittokunta

URHEILUT Y. M., Y. M.

OHJELMA HAALILLA:

SOITTOA ..... Soittokunta
PUHE ..... M. Hahl
RUNO ..... F. Hyrske

LAULUKILPAILU

SOITTOA ..... Soittokunta

VÄLIAIKA

NÄYTÖSKAPPALE

„Taiteen Harrastuksista"

HENKILÖT:

HYVÖNEN, registraattori ..... A. Myllylä
KAROLIINA, hänen vaimonsa ..... Saimi Mäki
LUIKURI ..... F. Hyrske
HUILUNEN ..... A. Kauppi
NYYMANNI ..... H. Finberg
KAISU ..... Sofia Risko
OPPILAS ..... D. Bohm

LAULUA ..... Saimi Mäki ja Hilma Panttila
VIULUSOOLO ..... J. Paananen
RUNO ..... Sigrid Loukola
KUPLETTIA ..... F. Hyrske
KUPLETTIA ..... L. Viitasaari

Sisäänpääsy Haalille 35c.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.

H.,
Box 300, Chester, Mass.

Keittäjät hoi!!!

Port Arthurin S. S. Osaston rarintolaan halutaan kunnollinen ja toimeensa täysin kykenevä keittäjä, mieluummin nainen. Hakemukset, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä ennen 15 p. syysk. osoitteella:

J. R. Grönlund
314 Bay st. Port Arthur, Ont. Can.

$—$—$—$—$—$—$—$
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
$—$—$—$—$—$—$—$

Työnpäivänä

S. S. Osasto Fort Williamissa

TOIMII ARVOKKAAT

JUHLAT

Syyskuun 4 p:nä 1911.

Kaikkia kehoitamme tulemaan mukaan. Kokoonnutaan haalin edustalle, josta torvisoittokunnan johdolla lähdetään klo 10 marssimaan juhlakulkueena pitkin Robertson, Simpson ja Victoria katuja, jokirantaan. Siellä suoritetaan seuraava

OHJELMA:

MARSSI, muistoja Manchuriasta ..... S. S. O. Soittokunta
OVERTURE Court Squre ..... S. S. O. Soittokunta
AVAUSPUHE ..... E. Paakki
SIIRTOLAISTEN MARSSI ..... S. S. O. Soittokunta
RUNO ..... A. Häkli
JUHLAPUHE ..... — — —!

URHEILUKILPAILUA

KONSTANTIN MARSSI ..... S. S. O. Soittokunta
PORT, SUOMALAISIA SÄVELIÄ ..... S. S. O. Soittokunta
VOIMISTELUA ..... Naisilta
KANSAINVÄLINEN T. MARSSI ..... S. S. O. Sekakööri
VAPAUDELLE ..... I ..... S. S. O. Sekakööri
VOIMISTELUA ..... Miehiltä

URHEILUKILPAILUJA JATKETAAN.

Juhlia jatketaan Haalilla alkaen klo 8:30 i. p.

ILLAN OHJELMA:

HUSARIEN MARSSI ..... S. S. O. Soittokunta
PUHE ..... A. Kuusisto
VIHAISE VIHURIT ..... S. S. O. Sekakööri
RUNO ..... E. Paakki

NÄYTELMÄKAPPALE

„Työväen elämästä"

KUPLETTI ..... — — —!

Yleinen tanssi torvisoitolla.

Sisäänpääsy 25c